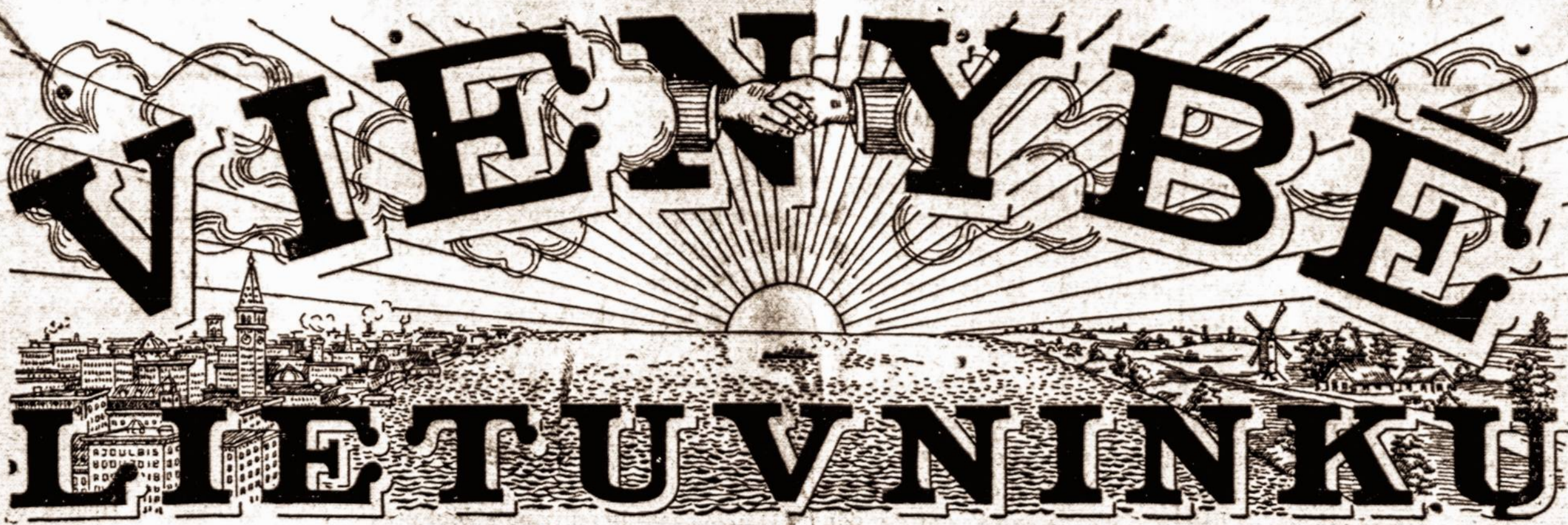

The New York Pub. Lib. 478 Fifth Ave. Russian Dept.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
ISEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 47.

Brooklyn, N. Y. 19 d. Lapkričio (November) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVIII

A. A.

Kun. Vladislovas Dembskis.

Lapkričio 14 dieną, 1 val. po pietų, Scrantone, Pa. pasimirė visiems lietuviams žinomas kun. V. Dembskis, lietuvių rašytojas bei laisvos minties skelbėjas.

ATSARGIAU SU PRAKALBOMIS!

Kas dabar iš mūsų negirdėjo lietuviškų prakalbų? — Visose vietose, kur tikrai randasi lietuviai, yra rengiamos prakalbos — kai-kur net ir labai tankiai. Laikraščiuose pilna aprašymų apie tas prakalbas. Daugiausiai prakalbas laiko mūsų socialistai. „Laisvėje“, „Keleivijoje“, „Kovoje“ pilna žinučių, kuriuose tos prakalbos aprašoma, giriam, ir pridoduojama joms didelė svarba. Pagal jų tos prakalbos parodo Amerikos lietuvių susipratimą, jų išauklėjimą. Kas lanko tas prakalbas, tas, anot jų, šviesus žmogus, aiškiai suprantantis visuomenės reikalus bei mūsų gyvenimo ydas, nuvokiantis apie įvairius gyvenimo apsiraiškimus ir tt. ir tt.

Argi ištikrųjų taip yra? — Jeigu tos dabar laikomos prakalbos taip jau mums naudingos, jei jos mūsų gyvenime lošia tokią, pasakysiu, milžinišką rolę, tai jau nereikėtų jįsekti kitų šaltinių šviesos įėjimui, o vien tik stengties užkviesti ar partraukti „smarkiausių“ iš mūsų kalbėtojų ir atidžiai klausyti jo išguldomo „mokslo“ ir pildyti jo „patarimus“ bei „nurodymus“. Tokiu būdu kiekvienas žmogelis taptų apsišvietusiu, susipratusiu ir net... intelingentu. Nereikėtų jau mums rūpintis apie mokyklas, apie kitas rūšis prakalbas-prelėkcijas bei paskaitas, nes mes ir taip butume aprūpinti mokslu, šviesa ir išmintimi. Daug sunkaus triuso reiktų atmeti, daug darbo sumažinti, jeigu ištikrųjų tos prakalbos turėtų tokią svarbą, kokią pridoduja mūsų socialistiškai „reikėjai“.

Paimkime kokį nors lapelį-atsišaukima, kviečiantį ant tų prakalbų — kokius dailius žodžius ten rasime: „Broliai lietuviai (arba — draugai ir draugės), jeigu norite apsišviesti, suprasti ir pažinti gyvenimą, jeigu norite sumažinti savo vargus, o surasti laimesnį bu-

vį, atsilankykite ant prakalbų...“

Kaip puikiai tas viskas skamba, ir kas gali nenorėti tapti apsišvietusiu, susipratusiu; kas gali negeisti surasti laimesnį gyvenimą... Tie prakilmūs žodžiai visus traukte traukia prie savęs. „Dabar, — mano sau žmogelis, — visi busime lygūs, visi įgysime mokslus“... Eina žmogelis-darbininkas ant prakalbų, klausosi ir negali suprasti, kas ten darosi. Kalbėtojas kalba apie darbininkus, vargus, priespaudą; aiškina, kaip su tuom kovoti. „Gerai kalba, — mintija klausytojas, — tai tikras darbininkų draugas. Matai, kaip jis pasmerkia kapitalistus, klerikalus ir visokius mūsų siabunus. Lai gyvuoja brangus kalbėtojas! Salin mūsų priešai“!...

Kalbėtojas, matydams „inkaitines“ klausytojus ir „patraukęs“ juos savo pusėn, aičiuoja už prielankumą ir džiaugiasi, kad jam sekasi „šviesti“ sušauktus darbininkus.

Juk nuolatiniai šauksmai panašiu kalbėtoju, kokių keliu turi eiti darbininkai, maž-daug taip skamba: „Tamsumas, atžagareivybės, fanatizmas, šovinizmas — tai mūsų tautiečiai, kunigai, kapitalistai, žodžiu, visi tie, kurie kitaip mano, negu mes, socialistai. Jie trukdo kultūros darbą, jie stumia darbininkus į prapultį. Jeigu norite įgyti susipratimą ir mokslą, naikinkite tuos parazitus ir neremkite jų sumanymų... Tautos Namai, Basanavičius, Yčas, Balutis, Račkauskas — tai didžiausi mūsų priešai, o todėl mes negalime jiems pritarti, jų palaikyti...“!

Mat, Tautos Namai baisūs jiems todėl, kad jie tautos, o ne socialistų; d-ras J. Basanavičius, M. Yčas ir kiti kalti už tai, kad jie kelia lietuvių tautą iš miego, kad jie platina tarpe lietuvių susipratimą ir mokslą, o tą vis-

ką daro nesiklausę jų, socialistų... Taip, panašiomis prakalbomis, panašiais šauksmais, kartais net visai nešvariais, „šviečia“ mūsų socialistų kalbėtojai darbininkus. Juk daugelis iš klausytojų nieko nėra skaitę ir visai negali kritiškai pažvelgti ant prakalbos turinio — jie viską priima už gryną pinigą. Bet kita dalis klausytojų jaučia, kad prakalba pilna nesąmonių ir laukia tikrai jos galo, kad greičiau išėjus iš svietinės.

Kiekvienas protaujantis žmogus, ar jis bus tokių ar kitokių pažiūrų, turi prisilaikyti šio-kio-tokio saiko, etikos ir teisybės principų. Mūsų socialistų skelbimai ir pranašavimai kaslink Tautos Namų ir mūsų veikėjo d-ro J. Basanavičiaus labai užgauna kiekvieno lietuvių jausmus. Juk jeigu tau te patinka kitaip manančio žmogaus nuomonės bei jo veikimas, tai stengkis išaiškinti visuomenei, kame tu nuomonis bei to veikimo negerumas, bet viską tą atlik tinkamą formą, prisilaikant mokslo, etikos bei mandagumo dėsnų — visad ir visur buk tikrai kultūrišku žmogumi. Jei kalbėtojas bei rašytojas neprisiilaukia tu principalių reikalavimų, tai jis tampa kenksmingu visuo menės sąnariu, — jis, klaidiodamas klampynėse patsai, traukia į jas lengvatikius bei siaurai protaujančius savo brolius ir seseris. Labai gaila, kad mūsų tarpe randasi panašūs nenaudėliai ir minios klaidintojai.

Daug yra žmonių, kurie pritaria socializmo idėjai bei socialistų judėjimui, bet mūsų socialistai, rengdami augščiau nurodytas rūšies prakalbas, atstumia juos nuo saevs ir priverčia laikytis nuošaliai nuo nelėmtų „draugų“.

Kiekvienam sveikai protaujantiam aišku, kad tokios prakalbos, kuriose apsirėiška fanatizmas, kuriose platinama neapykanta, kuriose agituoja prieš mokslo įstaigas bei veikliausius žmones, yra pasmerkšinos — lietuvių visuomenė privalo jas sustabdyti. Jau galima net pastebėti, kad žmonės pradeda vengti tokių prakalbų — ne todėl, kad jas rengia socialistai, bet todėl, kad jos yra, stačiai sakant, nešvarios ir blėdingos lietuvių visuomenei.

Pasitaikė man skaityti žinutes-pranešimus iš vienos-kitos vietos, kad tulos pirm-

eiškos draugijos nesutinka su draugų įnešimais rengti prakalbas. Matyti, kad tos draugijos pradeda suprasti tikrą dalykų stovį ir, neturėdamos progos surengti tikrai geras prakalbas, vengia netikusių. Neteisingai skelbia korespondentai, kad pirmėiškos draugijos sanariai pavirsta retrogradais. Ne retrogradais jie pavirsta, bet, jausdami sąlyje tėvynės bei tautos meilę ir gerbdami mokslą, nenori prisidengę nekaltybės skraiste prisidėti prie netikusių darbų.

Tai gi, tos daugelio šlovina mosios prakalbos, kurių ir aš turėjau progą pasiklausyti ir ant kurių pasiremiant rašau šitą straipsnį, yra blėdingos lietuvių visuomenei. Jos blėdingos ne tik plačioms darbininkų miniomis, bet ir patiems socialistams — tokios prakalbos demoralizuoja juos pačius ir sėja tarpe jų neapykantą. Vieton rengti tokias prakalbas, vieton kviesti „garsius“ kalbėtojus, pasistengkime surasti tikrų mokslo bei susipratimo šaltinius — neaikovime savo spekų ir negaudykime muilo burbulų...!

Rimta, dora ir ant mokslo išvedimų bei prityrimų paretma prakalba atneša jos klausytojams labai didelę naudą, bet nelaimė, kad mes, Amerikos lietuviai, mažai turime tokių kalbėtojų, kurie aiškiai patįs suprastų dalykus ir kurie stengtųsi prakalbose aiškinti tą, kas naudinga, kas prakilmu, kas gražu, kas vienija visus vienos kruvon, vienon šeimynon...!

Mūsų gi kalbėtojai savo kalbose daugiausiai stengiasi sujudinti klausytojų jausmus ir patraukti visų dėmą jiems pageidaujamon vagon, idant paskui geriau bet pasiekti savo tamsius tikslus...!

Rašydams šitą straipsnelį, turėjau omenyje beveik išimtinai socialistų rengiamas prakalbas, nes pastaruoju laiku jie elgiasi per daug jau netikusiai ir nešvariai...!

Atsargiau su prakalbotimis!... J. S. Karosas.

Mokykloje.

- Kokią naudą duoda žąsis?
- Gerą skonį valgant.
- Bet ką daugiau?
- Turi plunksnas.
- O ką gi su jomis daro?
- ?...
- Bet ką gi turi lovoj?
- Blakes... J. J. N.

AUKOS TAUTOS NAMAMS.

Gerbiamajai Amerikiečių lietuvių visuomenei, ypač tai daļia, kuri dėjo aukas Tautos Namams statyti Vilniuje, šiuo turime garbę pranešti, kad mūsų kelionės laiku po lietuvių naujokynus Amerikoje mums pasisekė surinkti 23,722 dol. 45c., už kurias iš gilumos širdies visiems aukotojams tariame ačiū!

Lai gyvuoja Amerikos lietuviai!
Dr. Jonas Basanavičius,
Liet. Mokslo Dr-jos Pirm.,
Martynas Yčas,
Lietuvių atstovas V. Dumoje.
Ant garlaivio „Imperator“,
Lapkričio 5 d., 1913 m.

Peržvalga.

„Kova su prigavikais, daktarais“ bei institutais.

Vienas Chicagos miesto anglių dienasraščių („The Chicago Daily Tribune“) pradėjo kovą su taip vadinamą „stebuklų“ daktarų įstaigomis ir jų institutais. Tam laikraščiu pasisekė susekti ir aikštėn iškelti bei skaitančiai publikai parodyti, kaip tie prigavikai-daktarai su savo institutais prigaudi- neja lengvatikius ir neapsvietusius žmones; apsišvietęs žmogus niekuomet nesikreips pas daktarus-prigavikus, nes jis gerai žino, kad tokie daktarai vien tik pinigūs iš žmonių traukia ir kad jokios daktariškos pagalbos nei daktariško patarimo sergančiam nesuteiks. „The Chicago Daily Tribune“ iškelia aikštėn ir pasako visuomenei, jog tokių prigavingų institutų, kurių apskelbimai buvo dedami laikraštinuosna, įsteigėjais ir palaikytojais yra broliai Reinhardtai. Tokių prigavingų institutų, kaip nurodė vienas tuose — bent keliuose — institutuose tarnavęs, esanti čielė eilė, apie 30—40. Uoliausia veikiamą šių miestų institutuose: Chicago, Hammond, Poeria, Des Moines, Gary, Joliet, Milwaukee, St. Joseph, So. Chicago, E. St. Louis, Indianapolis ir Omaha. Žinoma, kad broliai Reinhardtai tų visų institutų, kurie įvairiuose miestuose įsteigti, patįs vieni apeiti negali. Tatai jie laiko tam tikrus tų institutų vedėjus ir daugybę pagelbininkų. Tarp vedėjų žymią vietą užima, kaipo ištikimi ir savo darbui atsidadę, d-ras Edward N. Flint (kuris taipogi yra ir dalininku), A. L. De Souchet (taipgi dalininkas), Woods, d-ras Zins, d-ras Sweaney ir kiti.

Kad tokie daktarai žmonių negydo, bet tik pinigūs iš jų traukia, tai senai jau žinoma ir apie tat buvo rašyta ir dažnai rašoma lietuvių laikraščiuose. Nežiurint to, kad buvo rašyta, ir vėl pris-

eina rašyti ir žmonėms aiškinti apie tokiuos institutus, kurie traukia iš jų pinigūs. Ir kokiuo gi budu tie daktarai-prigavikai prieina prie žmonių? Broliai Reinhardtai augščiau paminėtuose ir kituose miestuose turri įsisteigę tam tikrus institutus, kuriuose pristatyta įvairių vaškinių figūrų (stovylių), kurios neva tarnauja parodymui įvairių veneriškų bei lytiškų ligų — kaip jos užsi-mezga, kaip išsiplėtoja ir sunaikina žmogaus kūną. Tokių institutų languose išstatytos patraukiančios žmonių dėmą vaškines figūras: vienur ligonslaugė (nurse) laiko ant rankų sifilio apimtą kudiķį, šale jos stovi daktaras; kitur — kaip gairina skenduolį; trečius kitokios. Vis tai žmonių domos patraukimui, vis tai gudriai sugalvotos meškerės vyloijimui ir traukimui pinigų iš silpnos valios žmonių. Įeina žmogus tokiame institutame, išvsta baisesių ligų pasekmes, nusigašta, o jei gu sažinė dar pakūža apie padarytus blogus darbejus, tai ir nebe juokais bailė pradeda žmogų purtinti. Sumišęs atsitraukia nuo vaškines figūras, atopakalin pašoka ir lyg nebežino, kas čia reikia daryti, kas pasidarė nebesuvokia. Tuo tarpu prie tokio žmogus pri-siartina tokio instituto patarnau-tojas, kuris buvo tarp žmonių įsimašęs, kuris atidžiai dabojų — ar kuris jų „nesusirg“, ir patikrina, kad „tikrai serga“. Potam išklausinėja ir sužino, kiek pinigų toksai žmogus turi ir pataria jam eitų pas daktarą, kuris ten-pat randasi. Na, ir pradeda žmogus „gydyties“ iš nesamos ligos.

Bet ne vien tik tokiais budais daktarai-prigavikai gaudu sau pacientus. Yra įvairių kitokių budų. Jie siuntinėja ir platina po žmones įvairias broiūršas ir brošūreles, „medikaline literatūrą“, įkalba žmonėms įvairias nesamas ligas. Prisiskaitę žmonės tokios „medikalines literatos“ pradeda sirgti. Sveiki-ligoniai siunčia šarlatanams pinigūs ir per laiskus gydosi. Gydimasi per laiskus — tai praščiausias gydymosi budas...!

Prie šitos „The Chicago Daily Tribune“ iškeltos kovos su šarlatanais daktarais, kurie garsinasi laikraščiuose gydą visokias ligas, — žinoma ir tokias, kokių visiškai nėra, — prisidėdė Suvienytų Valstijų federalinė valdžia ir profesijonalai daktarai. Ir tiesa, kad šarlatanai daktarai, tai biau-ris šašas ant visuomenės kuno, kurį butinai reiktų su visa žaizda išpjauti, gi tą vietą išdeginti ir sugydyti. Suvienytų Valstijų valdžia žada imti nagan visus daktarus, kurie siunčia pačtu tokiuos vaistus, kurie neturi savyje gydančių substancijų arba kurie kenkia sveikatai. Suvienytų Valstijų visuomenės sveikatos dabo-tojai (public health service) gali traukti tieson by kurį ašmenį, ku-

ris pasiryžtų siųsti tarpvalstijinės komercijos tiesėse pažymėtu ke- liu suklastuotus, netikrus arba ne- tyrus serumus bei atitoksinius.

Prie tokių šarlatanų daktarų, kurie nesuindžia vaistų į kitas val- stijas, kurie neplatina savo ap- skelbimų po kitų valstijų miestus, Suv. Valst. valdžia negali prisika- binti. Betgi prieš juos gali kilti pa- tirtos tiesos ir, bausti juos, atim- mant nuo jų daktarių teises, gali uždrausti jiems praktikuoti. „The Chicago Daily Tribune“ ti- kisi, kad prez. Wilsono adminis- tracija pradės rūpintis tuo opiu dalyku, pradės persekioti ir trau- kti tieson prigavę „medikalni- sės literatūros“ platintojus, šar- latanus daktarus; nuo tų laikraš- čiū, kurie dės savo skiltysna tokių prigavę institutų arba šarlan- tanų daktarų apskelbimus, atims suindinėjimo teises—uždraus tuos laikraščius pačiu siųsti.

Kova su šarlatanais daktarais bei jų įvairiais institutais pradėta Illinois valstijoje. Jeigu tik Suv. Valst. valdžia nuoširdžiai ir su at- sidavimu imsis to darbo, jeigu tik ji tikrai pradės persekioti dak- tarus šarlatanus ir įvairius institu- tus, tai ji suras tokiuos daktarus bei institutus ir kitose Šiaurinės Amerikos valstijose ir su jais tu- rės vesti kovą.

Be abejonės, kad ta kova at- neš ne maža naudą, apsaugos daugel manijū, visokiomis ligo- mis sergančių ant visados išgydys. „Lietuva“ šarlatanų arba „ste- buklingų“ daktarų apskelbi- mus jau išmetė. Štai kas N 45 rašoma:

„Šiandien, kada bent vienas iš didelių Amerikos laikraščių (Chi- cago Daily Tribune) pradėjo kovą su „stebuklingais“ apgarsini- mais ir išvedė aikštėn daugybę išnaudojimo pavyzdžių, mes ma- nome, kad atėjo laikas ir lietuvių spaudai prie to darbo prisidėti.

„Todel vienu iš pirmiausių nau- jos mūsų laikraščio korporacijos nutarimų yra nusprendimas pra- šalinti iš „Lietuvos“ visus taip va- dinamus „stebuklingųjų“ dakta- rų“ apgarsinimus, ką mes su ši- nom numeriu ir darome“.

Pradžia jau padaryta. Mes iš savo pusės pilnai tikime, kad ir kiti lietuvių laikraščiai tą patį pa- darys, kad jie neatsakys apsi- valyti nuo tų blogų nekandžių neapsi- švietusiems ir lengvatikiams žmo- nės „stebuklingųjų“ daktarų apskelbimų. Laikas visiems lietu- vių laikraščiams nors šitam daly- ke bendrai susitarti ir išmesti to- kiuos apskelbimus, o tuščios vie- tos pripildymui pasijieškoti ge- resnių.

„Lietuva“ inkorporuota.

„Lietuvos“ N 45 rašo: „Šiomis dienomis laikraštis „Lietuva“, Consolidated Printing Co. („Lieu- tuvos“ spaustuve) ir „Lietuvos“ knygynas, iki šiolei buvusie at- skiriomis viena nuo kitos įstaigo- mis, susiliejo į vieną didelę kor- poraciją vardu „Lietuva Publi- shing Co.“ Šita nauja korporaci- ja išpirko Consolidated Printing Co. sėrus (\$30,000.00) ir pradėjo naują gyvenimą su inkorporuotu kapitalu \$100,000.00.

„Tie naujos korporacijos dali- ninkais (sērholders) bus prilei- džiami ir aktyviški laikraščio san- darbininkai bei darbininkai, ir to- kiū būdu, jeigu neklystame, pir- mu kartu tarp lietuvių įveda ma lietuvių korporacijų svarbus prin- cipas, kad darbininkai turi pro- gą tapti dalininkais ir imti dalį pelno iš tos įstaigos, kurioje jie dirba“.

// Ir „Pirmyn“ piktinasi.

Mes jau rašėme „V. L.“ apie tilpusį „Kovoje“ tulo J. W. Swe- etros straipsni, kuriame Tautos Namas pavadintas „tautiškai- prostitutišku“. Delei to tai „Pir- myn“ N 32, apžvalgos straipsny- je, rašo:

„Tautininkų“ laikraščiai labai piktinasi J. W. Sweetros straips- niu, tilpusiu N 42 „Kovos“. Mes, deja, turime pripažinti, kad šį kar- tą jų pasipiktinimas yra teisin- gas. Apie „tautos namą“ galima šiaip ar taip galvoti, bet vadinti jį „tautiškai-prostitutišku“ namu yra tiesiog šlykštu. „Kovos“ redaktorius turėjo nepasitenkinti tuo, kad padėjus klausimo žen- klą šale to bauraus žodžio; jam reikėjo išbraukti jį, o jeigu strai- psnio autorius neleido taisyti savo rašto, tai reikėjo jo visiškai ne- talpinti.“

// Suomų profesoriai intere- suojasi Lietuva ir lietuviais.

„Vilties“ N 120 patalpinęs kun. A. Babaliausko straipsnelis- kun. A. Sabaliausko straipsnelis- ni Suomijoje. Jame kun. A. S. trumpai aprašė savo kelionės iš- pudžius, važiuojant iš Peterburgo Suomijos sostinė Helsingforsan, patį tą miestą bei jo įstaigas, su- sitikimą su trimis Helsingforso profesoriais, kurie yra labai užsi- interesavę lietuviams bei jų atbu- dimu, ir grįžimą atgal laivu Revelin. Mums gi ypač įdomus tas jo susitikimas bei pasikalbėjimas su suomių mokslo vyrais, užsiintere- savusiais mūsų tauta. Kad tas viskas gerb. skaitytojams but aiš- kiau, žemiau parduosime keletą iš- traukų iš augščiau paminėto til- pusio „Viltys“ kun. A. Sabaliaus- ko s'raipsnelio.

„Jau stotyje sutiko mane (kun. A. Sabaliauskas kalba apie save, jam pribuvus Helsingforsan — „V. L.“ R.) iš anų metų žinomas lietuviams mokslininkas, prof. d- ras A. R. Niemi, kuris maloniai su- teikė man savo namuose pastogę, svetingai mylėdamas ir abidvi die- ni nesigailėdamas savo brangaus laiko ir kojų parodyti man savo H—są. Gyvena d-ras Niemi namuose, pastatytuose, kaip dabar dažnai kur daroma, visų tų namų gyventojų lėšomis, sudėtomis da- limis (pajais). Tiek kiekvienas turi pajų, kiek jo butas užima ketvirtainių metrų. Namai pen- kiekais augštais su elektrika ir vi- sais kitais šių laikų patogumais.— P. Niemi seka mūsų gyvenimą, skaitydamas „Viltį“.

„Dabar jis ką tik išleido suomių kalba kningą apie lietuvių dainas (A.R. Niemi. Tutkimuksia. Liettualaisten Kausanlaulujuen Alalta. Helsingfors. 1913). Tai tiktai viena dalis: truputis lietu- vos istorijos, lietuvių dainų rin- kiniai ir pastabos apie pačias dai- nas ir giesmes. Tik antrojeje to veikalio dalyje bus sulyginamas mūsų dainų su suomių dainomis. Kad kas galėtų išversti šitą knin- gą lietuvių kalbon, be abejojimo, labai naudingą darbą padarytu. Kiek pažinau ją iš d-ro Niemi pa- sakojimų, jinai paragintų prie tyrinėjimo ir mūsų tautinės poezi- jos ir šiaip jau pri Gilesnio ir pla- tesnio pažinimo mūsų praeities. Daktaras Niemi savo raštais apie Lietuvą užintersavo savo tautie- čius mokslininkus ir supažindino mus su jais. Tą galima buvo pa- tirti, padarius pažintį su kitu du profesoriu, Mykkola ir K. Kroh- nu.

„Šis pastarasis yra suomių ir sulyginamosios tautinės tvėrybos tyrinėjimo profesorius ir kartu Suomių Mokslo Draugijos pirmi- ninkas; jis daug darbuojasi be-

rinkdamas, betvarkydamas ir be- spausdindamas savo tautos tvėry- bą. Kruvą rankraščių rodė, ku- rie tik viename mėnesyje tapo tai draugijai prisiųsti iš visų Suomi- jos kraštų. Renka pas juos tau- tos tvėrybos palaikus įvairiausių užsiėmimų žmonės, bet ypač liau- dies mokytojai. Šio mokslo vyro brolis, J. Krohn, daug darbuojasi tautinės muzikos srityje... „Prof. Mykkola, taip pat kaip ir Krohnas, sulyginamai dar jaunes ir pačioje stiprumoje vyras. Jei neapsirinku, jis yra sulyginamo- sios kalbotyros ir bene slavių li- teratūros profesorius. Moka jis rusiškai, lenkiškai ir net lietuviš- kai. Šios, mūsų, kalbos mokino- si Suvalkijoje, Seirijuose. Bene bus jis pirmasai nuomis, kuris ap- lankė Lietuvą ir išmoko jos kal- bos. Bet kas mane ypač nustebi- no, tai jėjus J. Mykkolos žmona, kuri geriausiu lietuvišku akcentu užrečitavo: „Sudiev, Lietuva, man linksma buvo gyventi savo šale- lėj“. Pasirodo, kad ir ji drauge su vyru buvo tuomet Lietuvoje ir išmoko lietuviškai, ir sakėsi, kad geriausiai įspūdius atsivežusi iš ten. Ji esanti žinoma suomių li- teratė, ne vieną apysaką parašiu- si. Atsisveikindama, spausdama ranką, pridūrė: „Pasveikink, ku- nigėli, Lietuvą!“

„Lydijimas d-ro Niemi su žmona ir sunumi, įsėdau į vidutinio di- dumo laivą, vardu „Primula“. Dar valandėlę, ir pasigirdo pasku- tinis varpelis. Lynai atristi, ir „Primula“ sukurtėjo. Iš laivo ir nuo krašto plavesuoja skulptukai ir kepurės, ir — sudiev, Suomija, graži ir tvirta savo sunų dvasia- šalis! Paskutinieji žodžiai, gir- dėti iš Suomių, d-ro Niemi, lupų buvo: „Tikimės, kad ryšiai, už- megzti tarp Lietuvos ir Suomijos, ne tik nenutrūks, bet stiprės“. Aukso žodžiai. Mūsų tat darbas dabar tuos ryšius ir palaikyti ir stiprinti, nes jų užmezgimo garbė pridera suomiams, ypač prof. d- rui Niemi. Apie svarbumą ryšių su kitomis mažomis tautomis ne- gali buti dviejų nuomonių. Mokė- kime branginti jų prietelbę ir bu- kime jos verti!“

Labai mums malonu girdėti apie tai, kad kitų tautų mokslo vyrai taip interesuojasi Lietuva ir lietuviams ir net mokinasi mūsų kalbos. Paskutinieji gi prof. Nie- mi žodžiai turi labai didžią svar- bę delei mūsų atgijiančios tautos — juk vienybės ryšiai tarpe ats- kirtų tautų reiškia didžiausį triumfą. Lietuviams gi dabar ypač reikia stengties užmegzti tvirtus vienybės ryšius su mažės- nėmis tautomis, taipgi kovojan- čiomis už savo tautines teises...

// Ir dar vienas dienraštis.

„Liet. Žin.“ N 123 skaitome, kad Kauno knigininkas Banaitis padavęs prašymą leisti jam Kau- ne spausti lietuvių kalba dien- raštį, kurį ketina vadinti „Tėvy- nės Garsu“.

Tai reiškia, kad Lietuvoje greit pasirodys net trys dienraščiai. Va- lio, lietuvių dienraščiai!...

// Nuolatinė M. K. Čiurlie- nies paveikslų paroda.

„Liet. Žin.“ ir „Vilties“ pasku- tiniuose num. tilpo ilgas M. K. Čiurlionis Kuopos pranešimas apie atidarymą lapkričio 2 d. M. K. Čiurlionis nuolatinis paveikslų parodos Vilniuje, apie tos knopus veikimą ir apie joos pasiryžimus veikti ateityje. Plačiau apie tą dalyką pranešime sekančiuose „V. L.“ numeriuose.

// „Rygos Garso“ leidėjo- redaktoriaus donosas.

„Ryg. Naujienos“ praneša, kad rugsėjo 27 d. (s. k.) Rygos apskri- čio teismas antrą kartą nagri- nėjęs J. Bajoro—L. Jakavičiaus bylą. Mat, „Rygos Garso“ leid- red. J. Bajoras buvo apskundęs „Ryg. N.“ leid.-red. L. Jakavičių už garbės įžeidimą, kadangi „R. N.“ buvo paskelbta apie J. Bajo- ro donosų rašymą.

Teisman, kaip praneša „R. N.“ tapo pristatyta donoso kopija ir paties J. Bajoro prie donoso pris- pažinimo kopija. J. Bajoras prie pristatytų donosų prispažino ir pasakė, jog tikrai ant L. Jakavi- čiaus rašęs donosus ir siuntęs su pabrakutėmis vietomis kalendo- rių, prašydamas, kad jį konfis- kuotų.

Rygos apskričio teismas viešai apskelbęs, jog „Rygos Garso“ re- daktorius-leidėjas, J. Bajoras, kaipo tikrai šaipinėjės ir donosus rašęs, pilnai yra užsipelnes var- dą šnipo ir donosėiko.

Laiminga.

— Pasakyk, manė miela, ar tu esi laiminga prie meilės? — Už mane du sau į galvą šovė- si, o vienas durnavoja... J. J. N.

per 10 metų. Mažiausia per tris varstus aplink busianti viena mo- kykla su 50 mokinių. Pradedamo- sios mokyklos projektuojamos su 4 metų kursu vaikams nuo 8 li- gi 11 metų. Tas mokyklas taisys ir laikys vietinės įstaigos, prie ku- rių prisidėsias ir valstybės išdas, skirdamas kiekvienai mokyklai po 420 rub. pinigais. Tokino bu- du vyriausybė mano, kad švietimo ministerija išleisianti pinigų mo- kykloms po 10 milijonų rublių per metus. Į tą sumą netraukiamos išlaidos statyti mokykloms.

„Kartu su visnotinojo mokymo įvedimu kyla klausimas, kaip ap- rupinti neturtingųjų tėvų vaikams šiltai drabužiais, autuvu, valgiu ir tt. Ministerija tikisi, kad tais reikalais pasirūpįs vietinės vi- suomenės įstaigos. „Be tų pradėdamųjų mokyklų busią dar atidaryta daug specialių profesionalių mokyklų. Tų mo- kyklų sumanymą dabar taisanti prekybos ir pramonijos ministeri- ji. Taip pat busią pertaisytos ir vidurinės mokyklos, butent gim- nazijos ir realinės mokyklos“... Iš to matome, kad ir Rusijoje greit jau bus visi „gramotni“...

// Šaltinis“ pa- traukta teisman.

„Šaltinio“ N 43 pranešama, kad jis traukiamas teisman už išpau- dinimą NN 23 ir 26 š. m. kun. Lau- kaičio, Suvalkijos atstovo, kalbų, pasakytų V. Dumoje.

Politikos savaitė

MEKSIKA IR SUV. VALST.

Nors prez. Wilsonas kelis jau kartus grumoją dabartinei Mek- sikos valdžiai bei prez. V. Huertai ginkluota intervencija, nors šiose dienose Suv. Valst. valdžia bu- vo jai pasiuntusi savo rūšies ul- timatum'ą, idant V. Huerta tuoj rezignuotų, nors, galop, Suv. Val- stijų valdžia pradėjo tarties su konstitucionalistų vadu Carranza ir krcpėsi į Europos galybes, idant jos neresmė dabartinę Mek- sikos valdžią pinigiskai, tačiau gen. V. Huerta vis dar tęsia ir prašo, kad Suv. Valst. nors kiek dar palauktų. Išties, gen. V. Hu erta, taip sakyti, priprato prie Suv. Valst. valdžios grumojimų, o priegtam jis mato, kad Suv. Valst. gyventojai nenori pradėti karo su Meksika.

Išrokuota, kad prasidėjus tokiam karui, Suv. Vast. gali išstatyti daugiausiai apie 190,000 kareivių, o pilnam meksikonų suvaldymui buk esą reikalinga apie 550—600,000 kar. Taip, tūli politikieriai aiškina, kad padėkavojant didžiam amerikų patriotizmui, iškilus karui su Meksika, atsirastų šimtai tukstančių liuosnorų, ir kareivių Suv. Valst. but užtektinai. Vienok patriotizmas pas amerikonus veikty tik tada, jei kas užpultų ant Suv. Valst., o dabar but prie- singtonai; panašus patriotiskas vei- kimas tai but išdalies nekulturiš- kas žygis iš Suv. Valst. pusės.

Tą visą, matyt, aprokuoja prez. Wilsonas su valst. sekr. Bryanu ir stengiasi parasti būdą, idant iš- riškus tą keblų Meksikos klausimą ramiu būdu, nes karas padarytų Suv. Valst. nereikalingas milita- riniškas išlaidas ir sustabdytų ekono- mikinį krašto buojimą, kas ap- sireiškė iškilus kada-tai karui su Ispanija. Prez. Wilsonas, matyt, labai užrupintis šitomu klausimu, nes jo apsvartymui bei išrišimui jis pašvenčia gan daug laiko.

Vienok, šiaip ar kitaip, o prez. V. Huerta bus priverstas pasiduoti. Šiose dienose prisintė iš Pa- ryžiaus V. Huertai patarimą tuoj rezignuoti buvęs Meksikos prez. gen. Porfirio Diaz; jis išreiškė nuomonę, kad to reikalauja kra-što gerovė. Iš laikraščių praneši- mų lo lapkričio 14 d. matome, kad Europos valstijų diplomatai irgi pataria V. Huertai išpildyti Suv. Valst. reikalavimus. Angli- jos pasiuntinis Meksikoje savo valdžios vardu padavė Huertai, kad jis nesitiktų daugiau paramos iš Anglijos. Suv. Valst. ir Anglijai šitame klausime pilnai pritaria kitos Europos valstijos.

Laikraščiai (lapkr. 14 d.) pra- neša, kad gen. Huerta yra galutinai jau pasiryžęs rezignuoti ir kad jo vietą užims vyriausis aug- čiausiojo teismo perdėtinis Fran- cisco Carbajal Rosas. V. Huer- ta esąs pasiryžęs paduoti savo rezignaciją naujai susirinkusiam kongresui lapkričio 20 d. Kalba- ma, kad gen. V. Huerta gali lik- ti karo ministriu arba vyriausiu krasos viršininku. Vienok dabar sunku pasakyti, kaip galutinai su- sitarkys viduriniai Meksikos da- lykai.

TURKIJA.

Vienoj (Austrija) einančiame laikraštyje „N. Fr. Presse“ nese- nai tilpo Austrijos ambasadoriaus Konstantinopolyje, mergr. Palla- viciui, nuomonės apie dabartinę Turkijos padėjimą. Pallaviciui tvirtina, kad Turkijos stovis Bal- kanuose ir abelnai Europoje yra dabar daug tvirtesnis, negu prieš karą. Jis prirodinėja, kad Alba-

nija ir Macedonija buvo visad tur- kų valstijos žaidzomis, kurių gydymui Turkija kasmet tu- rėjo išleisti kruvas pinigų ir už- laikyti ten kareivių gaujas.

Dabar gi Turkija turėdama Europoj grynai machometoniškas provincijas, galės ramiai sau už- siimti vidaus dalykų reikalais, nes nereiks jau jai saugoties maiš- tų. Vakary Turkijos rubežius iš stragiško atžvilgio bus labai tvirtas ir nieko nesibijantis. Tam padėkavojant Turkija dabar gal-ės nukreipti savo energiją ger- buvio pakėlimui Mažojoj Azijoje, kuri yra didžiausiu Turkijos ga- lybės rezervuaru.

Turkų upas dabar yra labai pa- kilęs. Jų geruotis — taj garsusis Enver'as. Dabar gi daug kalba- ma apie galintį iškilti karą su Graikija.

GRAIKIJA.

Nors Balkanų karas jau seno- kai sustabdytas, tačiau jokio tai- kos traktato tarp Turkijos ir Graikijos dar nepadaryta. Tur- kai, matyt, nori šį-tą atsiimti nuo graikų ir todėl taip išlengvo de- mobilizuoja savo kareivius.

Graikų valdžia pasiryžo greit išrišti nesusipratimus su Turkija, nesustojant net prieš naują karą su ja. Mat, Graikijai „ginkluota taika“ kainuoja kas mėnesį apie \$25,000,000 (apie 125,000,000 frankų). Taigi, šiose dienose Graikijos premjeras bei valdžia pasiuntė Turkijos valdžiai ul- timatumą kaslink užvėrimo galuti- nos taikos; priešingame karte Graikija mano tuoj pradėti karą su Turkija.

ALBANIJA.

Paskutiniuose dienose Paryžiaus laikraščiuose tilpo platūs praneši- mai apie Austro-Vengrijos politi- ką Balkanų dalykuose. Ten nu- rodoma, kad Austro-Vengrija yra pasiryžusi pilnai paimti savo glo- bon Albaniją, įvedant jon net sa- vos kareivius, ir pasistengti sunai- kinti Serbiją. Serbija gi prieš iš- vedant savo kariuomenę iš Alba- nijos, kreipėsi su paaiškinimu bei atsakymu į visas valstijas, o ne į Austro-Vengriją, kuom parodė, kad Austro-Vengrija neturi tie- sos rišti Albanijos klausimą. Tai buvo smugis gr. Berchtold'o po- litikai.

Paryžiaus „Tempo“ tvirtina, kad Rusija rengia projekta, sulig kurio visa Albanija turi but ap- saugota per tarptautišką kariuo- menę, nes Europa privalo užlaikyti albaniečius nuo užpuolimo ant Serbijos, o kitas valstijas nuo už- puolimo ant Albanijos. Galop, to- kiuo būdu liktų pažabota Austro- Vengrija. Ši paskutinioji, tą ma- tydama, mananti griežtai pasi- priešintis naujam Rusijos projek- tui.

Is Visur.

PORTŲ STATYMAS AFRIKOJ.

Paryžius, Francija, lapkričio 7 d. Turkijos valdžia suteikė nese- nai tuloms francuzų bankoms koncesijas, statyti portus Jaffeje, Haifoje, Tripolyje ir Hacerlee. Pirmiausiai prasidės darbas Jaf- foje. Pastatymas porto Jaffeje kainuosias \$5,000,000.

NESUSIPRATIMAI CARO KAIMYNOJE.

Londonas, lapkričio 7 d. Išėjo eikšėn gam tamsų dalykėliai es- ro šeimynoje. Didi kunigaiškite-

palyginamai, labai mažas skaitlis. Nors čia nedaug lietuvių, nors ir šiaip pasisaulėtiečiai ne labai mėgia teatrą lankyti, bet šį vakarą daugelį sulaukė ir verste priverstą pasilikti namie lietus, kuris kart kartėmis lijo — pereina ir vėl pila, kai iš viedro. Likusis nuo šio vakaro pelnas skiriamas įsteigimui Jovaro Ukio Lietuvoje. Gaila, kad nedaug teliks tokiame prakilnam tikslui. **B.**

SAG HARBOR, N. Y.

Šiomis dienomis ant pribuvosios iš Rotterdamo garlaivio atvažiuo dvi merginos iš Plungės par. (Telsių pav.).

Vienai (M. S.) tėvas buvo nusijuntęs laivakortę, o antra, kuri pasivadino vienoda pavarde, pati ją nusipirko. Kuri turėjo prisiūtą laivakortę, tą iš „Kaslegarnės“ išleido, o antra sulaukė ir telegrama pareikalavo, kad pribūtų jos tėvas. Vienok tas žmogus, nors jau tris metus prabuvęs Amerikoje, nemokėjo angliškai. Jis pasiuntė žydą, kuriam įdavė \$12. Kelias kainavo 6 dol., tai žydas but uždirbęs irgi 6 dol. Čia reik pridurti, kad žydas yra turtingas. Žydas tuoj atsiėmė merginą. Kada jis važiuodamas su ta mergina kare (New Yorke), pasakė jai, jog viskas pabaigta, jog ji jau jo rankose, tai ta mergina išsigandė, manydama, kad žydas gali ją nužudyti. Kaip tik sustojė karas, tai mergina šoko tuoj lauk ir pradėjo šaukti, kad ji su žydu nevažiuos. Tuoj ją paėmė policistas ir nuvedė į netoli pasitaikiusią banką, kur jau lietuviškai išaiškino, kame dalykas. Galop ji nurašė tam žmogui, ant kurio vardo ji važiuo, laisvą. Tuoj tas žmogus nuvažiuo ir atsiėmė merginą. Žydas ji sugražino 5 dol. Taigi, tankiai bereikalingai bijomės žydu. **A. Vilkas.**

BRIDGEPORT, CONN.

Perleidus miesto valdininkų rinkimus, ty, lapkričio 4 d., turim pranešti gerbiams tautiečiams, jogei ir mes nesmaudėme, bet uoliai rengėmės prie rinkimų. Gaila, kad tas mūsų judėjimas neatnešė tikrų vaisių, nors, plačiau žiurint, tas subruzdimas labai lietuviškai naudingas. Apie karštą priešrenkamąją agitaciją, kuri apsiėmė prieš rinkimus tarpe įvairių partijų žmonių, aš čia nekalbėsiu, nes tas visad ir visur atsitinka ir todėl visiems gerai žinoma. Rinkimus laimėjo respublikonų partija. Balsa šitaip dalinasi: respublikonai gavo 7,636 balsus, demokratai — 5,681, o socialistai — 1,743 b. Žinoma, jei but kitoniškai vedami rinkimai, tai ir jų rezultatas būtų lygtai kitoniškas. Visur apsiėmė darbininkų suilijimas bei jų prispaudimas. Reik vilties, kad sekantieji rinkimai bus vedami tinkamiausiu.

Gan daug pasidarbo geresniam rinkimui laimėjimui LSS. 41 kuopa. Gerokai šiame atvejuje prisidėjo ir mūsų biznierių. Rinkimų reikalams jie suapkvavo apie 29 dolarius, už ką reikia jiems išreikšti širdingą aciu.

Spalio 18 d. kuopa parengė balių, bet žmonių jame atsilankė gan mažai. Toliaus kuopa mano vėl parengti balių, nuo kurio likusį pelną žada pavesti kalniams bei moksleivių šelpimui. Nuo peireito baliaus gryno pelno atliko \$20.20, kurie buvo pavesti rinkimų agitacijai.

Spalio 26 d. LSS. 41 kuopa turėjo parengti prakalbas su dainomis ir deklamacijomis bei monologais. Kalbėjo J. Jukelis iš New Yorke ir du vietiniai anglai, socialistų stamiejai kandidatai. Galop kuopos pirmininkas, J.

Marcinkevičiū, paaiškino susirinkusiems, kad šiam susirinkimui bei agitacijos darbai padarytos didokos išlaidos, ir prašė, kad kiekvienas aukautų po keletą centų. Aukavo šios ypatos: A. Civinskis 50c., P. Kuparis, M. Kastasevičiukė, A. Glemža, A. Šimaskas, J. Kavajičia, V. Pestinikas, V. Švereskis ir E. Švereskienė po 25 c. Smulkių aukų surinkta \$2.49. Išviso suaukauta \$4.99. Visiems aukavusiems reikia tarti širdingą aciu. **LSS. 41 kp. Narys.**

MONTELLO, MASS.

Skandalas socialistų kuopoje. Spalio 26 d. atsiuvo vietinės socialistų kuopos susirinkimas, kuriame kilo didžiulis triukšmas. Dalykas štai kame. Kiek laiko atgal per susirinkimą išrinkta 5 ypatos parašymui atsakymo streikių presos komitetui. Tai vienas iš išrinktųjų „pagamino“ atsakymą, bet nelaimė — tuli iš išrinktųjų nesirašė po šiuom atsakymu. Vienok liko pridėta kuopos antspauda, ir atsakymas pasiustas laikraščiuosna. Iš to tuli nariai labai pasipiktino ir laukė susirinkimo, kad parodytų netiesotą „drangu“ pasielgimą.

Štai suaukautas susirinkimas. Bet atidarius jį, visai nebuvo galima paaiškinti apie netikusį pasielgimą su minėtu atsakymu. Tuoj atsistojė vienas „draugas“ ir pranešė nepasirašiusiam po atsakymu, kad jis peržengė socializmo principus. Čia atsistojė kitas „draugas“ ir kaip metėsi „nepasirašiusį“ plusti šlykščiais žodžiais, kurių laikraštyje visai negalima minėti. Paskui liko nubalsuota, kad „nepasirašęs“ kaltas peržengime socializmo „principų“, bet, girdi, jam, kaip senam ir veikiam nariui reikia dovanuoti. Bet „nepasirašęs“ neužsiganėdino „dovanomis“, bet pareikalavo faktiškai pirodyti jo kaltę, o pludikus nubausiti. Bet kur tau — pludikai vėl metėsi vaišinti jį „savotiškais“ žodeliais, ir klausimas apie jų nubaudimą visai liko atmetas. Reiškia, — gali būti, kaip tinkama, nes niekas tapės nubaus, nesudraus.

Matydami tokią betvarę, ketas draugu rezignavo iš kuopos — juk ištiesų, su pludikais negalima sugyventi.

Čia turiu pažymėti, kad dauguma mūsų kuopos narių, kurie daugiausiai yra „Laisvės“ šalininkai, turi gerą „experience“ pludimo dalykuose, ir kas ne su jais, tai tuoj juos išplusta. Vienok, kad ir bjauriausias mato savo „draugu“ pasielgimus, tai į tą žiuri per pirštus. Čia reik atsiminti apie streikių kasierių su organizatorium, o tada bus aiškiau, kokių „principų“ laikosi mūsų kuopa. **Socialistas.**

EXETER BOROUGH, PA.

M. Griškonis (lietuvis) išrinktas miestelio gaspadoriu. Šiame miestelyje rinkimai lietuviams nusisekė laimingai — iš trijų kandidatų ir uždėus pralaimėjo tik vienas p. Maslauskas. P-nas M. Griškonis išrinktas miestelio gaspadorium (burgess) 4 metams, o p. J. Zvirblis mokyklų direktorium 6 metams.

Didžiausia svarba — miestelio gaspadorius ypatoj; kandidaturą ton vieton statė taipgi lietuviškas žydelis, E. Berkovič, kuris skverbėsi jon aršiau, negu musė į medaus puodą. Dabar gi, pralaimėjus, be abejonės, sunkiai atsiduso, nes gerokai išmėtė pinigų savo agitacijai, berengdamas karčiamaus balius ir būvažiudamas automobilije balsuotojus.

Passidaro labai skaudu, atsiminus apie porą vietinių lietuvių

karčianninkų, J. R. ir F. Š., kuriu taip uoliai dirbo už žydelį prieš savo vientautį, M. Griškonį.

Apsidairius aplinkui į mūsų lietuvių gyvavimą ir pamačius savo tikrų brolių tokius netikusius darbus, labai labai suskauda širdis. Bet vistiek mes kílám augstyn ir kílisme, o prakilnaus darbo trukdytojams greit ateis galas. **J. P.**

GRAN RAPIDS, MICH.

Spalio 26 d. Simano Daukanto Draugija apvaikščiojo Simano Daukanto gimimo dieną, kuri yra spalio 28 d.

Iš vietinių kalbėjo J. Garnupis, P. Kaušius ir L. Braškis. Svarbiausiu kalbėtoju buvo atvažiavęs iš Chicago p. Gugis. Tarpuose deklamavo p. Papelučka ir Kazys Jakimavičius. Žmonių buvo prisirinkę gan daug. Prakalbos atsiuvo Lietuvos Sunų salėje; prasidėjo 2 val. po pietų.

Simano Daukanto Drangijon priguli vyrai ir merginos. Draugija susitvėrė 3 metai atgal, o šiandien turi jau 170 šanarių ir apie \$3,000 turto.

Spalio 29 d. TMD 58 kuopos choras sulosė dviejų veiksmų Žemaitės komedią „Mūsų gerasis“ Lietuvos Sunų salėje. Po pertatymui buvo šokiai. **Garnupis.**

CHICAGO, ILL.

Jau beveik metai kaip Chicago mieste gvuoją kooperatinė valgomų daiktų krautuvė po vardu „Lietuva“. Ta kooperacijos krautuvė laike savo gyvavimo sutiko visokių priešų; ypatinagai jos gyvavimui norėjo užkelti privatiskos „buėrnės, kurios varė ir tebevaro su ja didelę konkurenciją parduodamas kelias centais pigiaus, negu parduoda kooperacija. Kooperacija yra suverta ant grynai kooperatīvskų pamotų; jos tikslas yra toks: parduoti darbo žmoniems mėšą ir kitus daiktus kiek galint pigiau suteikiant geriausios rūšies prekes, duokim sau: jie už „porkčiapą“ moka 16 centų, o žmonėms parduoda vienų centų brangiaus, ty. už 17 centų; privatiskos gi buėrnės parduoda tą patį „porkčiapą“ už 16 c., o kitur net už 15 c.; tai reiškia, kad tie buėrninkai turi vieną centą prie žėdno svoro savo pridėti. Dabar kílā klausimas: kaip jie savo pridėdami gali gyvenimą padaryti? Mano nuomone yra toki: jeigu jie turi savo pridėti, parduodami daiktus pigiaus už kooperacijos krautuvės kainas, tai yra, arba gali buti, trys dalykai: 1) jie perka daug prastesnę ir pigesnę mėšą; 2) turbut parduoda daug mažesnius svarus, negu kooperacija; 3) jeigu jie parduoda pigiaus, tai jie ir perkantį kningutes pusėtinai pribraukia, ko niekas nepatėmija. Juk jie (buėrninkai) gali ant kiekvieno kningutės atidarymo pribraukti po 10 centų; duokim sau: bus du centų, o jie pridėda vieną lazduetę, ir jau pasidaro 12 centų; jeigu bus 9c., tai pridėjus iš priešakio lazduetę pasidaro 19c. ir tt.

Ar dabar jums, moterėlės, aišku, kaip jusų buėrnėiai parduoda jums mėšą? Užtaigi butų laikas nors syki susiprasti ir nesiduoti savės išnaudoti privatiskiems buėrnėiams.

Aš čion kalbu ne kooperacijai gerą darydamas, bet jums, moterėlės, persergėdamas nuo išnaudavimo, nes kooperacija turi užtektinai kostumierių, ir ji nesibaido kokių nors konkurentų bei tų menkos vertės moterėlių, kurios per savo nesupratimą duodas save išnaudoti.

Kaslink manęs, tai aš linkiu

kooperacijai geriausios pasekmės darbuoties del mūsų vargšų darbininkų t. y. parduoti šviežią ir sveiką valgi **Jonas Petraitis.**

Iš mano kelionės.**I.**

Antrą dieną lapkričio 1912 m. išsiruošiau važiuoti Lietuvon. Nors ta ilga kelionė buvo nepageidaujama, vienok, aplinkybių verčiamas, turėjau važiuoti. Mano važavimo tikslas buvo — norėjau aplankyti gentis ir motiną, padaryti sutartį ukės reikaluose su broliu, o taipgi parsivežti Amerikon likusią šeimyną.

Atsisveikinęs su vienas draugais, kitų draugų ir savo moteries lydimas, ėjau stotin. Traukinisin sėdėdamas visiems palydovams ir savo tikrajai draugei padavian dešinę ir tinkamai atsisveikinau. Neilgai tebuvo matyti pasiliekančių rankų mosavimas; netrukus pats Rochesterio reginys išnyko iš mano akių. Kada pasijutau esąs pradėjoje ilgos kelionės — sau galvojau: nors tikiu sugrįžti ir jus, likusius, vėl pamatyti, vienok nežinau, kas gali kelionėje atsitikti; galiu jurių gelmėse ar kur kitur žuti ir jusų jau daugiau nebematyti. Važiuojant trunkiniu, nieko įdomaus nemačiau, nes tai buvo naktis. Bėgyje dešimts valandų kelionės atvykau į New Yorką. Iš Grand Central stoties važiuoju tuneliu arba požeminiu gelžkeliu į Brooklyną. Ten nusipirkau laivakortę į Roterdamą, už kurią užmokėjau \$28.00 per vandenį ir \$7.05 per sausžemį, iš Rotterdamo į Eidkunus. Brooklyn'e turėjau laukti laivo net penkias dienas.

Septintą dieną lapkričio atėjau prieplaukon, iš kur sėdau ant laivo. Apie šeštą valandą vakare milžinišku balsu sušvilpęs laivas pradėjo judėti, Amerikos krantą apleidamas. Iškart matėsi žmonių būriai, tviskančios šviesos ir pats miestas. Neprabėgo valanda, kaip tas visas reginys pranyko, o laivas toli nuo krasto nuplaukė. Čia jau viskas persimainė: lietus lija, naktis šalta, vėjas žiaurus net ir mintis mainosi.

Ką tik spėjo naktis tamsa apsidengti, kartu mus užklupo baisios jurių bangos. Bangos laivą mėtė, blaško į šalis, kaip lopšėlį. Čia netrukus ir jurių ligos apsiėriškė. Jau ketvirtą kartą važiuoju per Atlantiką, bet pirmą sykį metau tokią smarkią vilnių kovą.

Kelievių laive buvo apie septynis šimtus, daugiausia graikų, bulgarų ir serbų; lenkų mažas skaičius, o iš lietuvių vos penki. Ant rytojaus pašaukia pirmą kartą ant laivo valgyti, bet mažai kas iš kelievių tegalėjo ką valgyti; nes iš pirmos nakties visi buvo jurių suvarginti. Ta diena ne geresnė buvo už praeitą naktį; lietus, krušas ir laivo besisupimas vis taippat atsikartoja. Atėjo pietūs ir vakarienė, bet mažai kas tegalėjo valgyti — daugumas ligoti, o ir valgis prastas. Atėjus nakčiai ėjome ant atilsio, bet ne visi. Kiti vietoj atilsio turėjo kantis su jurių liga. Kitą dieną oras buvo jau kiek geresnis, ir saulė kartais buvo matyti. Bet bangų siubavimas nesiliovė mus daužęs. Bangos, kaip kalnai, vieną po kitos tai paklįja, tai vėl nusileidžia, palikdamos giliausius slėnius. Kuomet žiuri į vandenį, matyties visokios spalvos: juoda, mėlyna, tai žalia; iš tų spalvų dar pasirodo ir balta, tai sumušto vandens puto. 3-čią d. oras kiek geresnis; jau ir bangos ne tokios

baisios. Nors šalta, bet smarkiai audrai apsisotojus, jau galėjome ir ant viršaus išlipti, tyru oru pakvėpuoti. Išėjęs ant viršaus, pamačiau, kad nieko daugiau aplinkui nematyti, kaip tik dangus ir vanduo. Jau nematyti jokių žemės augmenų, nei paukščių.

Ketvirtą dieną atsinaujino audros ir baisios regyklos. Laivas tarytum pervirs ant šono ar nugremsdės į jurių gelmes. Kad ir drąsiam šaltį šiuropuliai pereina per visą kuoną. Ir kaipgi nebus baisu? — švilpią-staugia lauke au dra, visur tamsus rudas, lietus kaip iš kibiro pila; vanduo liejasi per langus ir per viršų. Tokieje valandoje jau viską pradėdi atsiminti ir rokuoti savo gyvenimo laimes ir nelaimes. Penktą dieną kelionės ir tas pats, nei kiek negeriau. Tebeviešpatauja audra, bangos ir nusiminimas. Skursdami sudvokusiuose kambariuose, kaip kasžinko laukiamė geresnio oro bei apsištojimo audrų.

Šeštą dieną ant jurių jau apsisistojė baisios regyklos. Kad prisimintu apie valgi ir kelievius, nekalonu darsi. Valgis labai prastas, taip kad suvargusiems kelieviams visai negalima valgyti to, ką duoda. Norėtusi ką geresnio nusipirkti — negalima, nes perbrangu ir to ne labai galima gauti. Tik nuodijančių gėrimų tai lengviau gauti. Pirmiaus sakiau, kad kelievių važiuoja apie septynis šimtus; peržiūrėjus visus tuos kelievius, galima pastebėti, kad tai beveik visi žemosios darbininkų luomos žmonės. Nors grįžta iš Amerikos, vienok mažas jų nuosimtis tegali tinkamai angliškai susikalbėti. Jų išvaizda ir nusiskundimai parodo, kad Amerikai jiems buvo katorga. Paklaustas, su kokių tikslu Amerikon važiuo, beveik kiekvienas atsako:

„Važiavau Amerikon gieskodomas Suočiaus stotin; ten viešbutyje šiaip-taip perleidau naktį ir truputį pasilsėjau. Rytmetėje pasisamdes vežėją, traukiau į Meldeikių kaimą, ty, į gimtinį kiemelį. Vežėsis sėdėdamas jaučiausi visai nepaprastai. Kelias buvo šlapias, grįčios atrodė žemutės — tartum skurdensio gyvenimo jau niekur nerastum, kaip tie Lietuvos uklininkai.

Jau pradėjo tupėti ir širdis tankiau plakti; norėjosi kaip galint greičiau pasiekti savo tėviškės kiemelį. Įvažiavus gimtinin kiemelį, išėina sena motina manęs sutikti. Pamačius atvažiavus, ėmė ji verkti — ar tai iš džiaugsimo, ar tai iš susigraudinimo. Ir mano akyse tuoj pasirodė ašaros. Vaikeliai išyky nepažino manęs, bet, pradėjus kalbėti, vyresnioji dukტė pažino ir apsikabinus pradėjo iš džiaugsimo verkti. Kas gali apskyti, koks buvo linksnumas ta valandą, kada sveikinaus su motina ir savo vaikučiais. Besikalbant-besidžiaugiant, atėjo ir naktis; visi ėjome ant nakties poilsio. Tai buvo lapkričio 23 d. 1912 m. **Kaz. Tvoskas.**

(Užbaiga bus.)

Septintą dieną plaukimo užstojo giedri saulėta diena; kelievių akis prašvito. Visi žiuri, ar nepamatys kraštą, bei kokį sauzemio sklypą. Girdėtis buvo besiskundžiantis šnekėsis „kad taip ilgai reikia vandeniu plaukti. Ypač neužganėdinti visi tuom, kad taip netikusiai ant garlaivio, tai yra: blogas valgis, nešvarumas kambarių, neprižiūrėjimas sergančių ir taip toliaus.

Aštuntą ir devintą dieną nieko tokio ypatingo nepatėmijau; viskas geriaus pradėjo rodyties. Dešimtą dieną jau visi pagerėjo. Prašvito saulutė, pranyko milžiniškos bangos, tarpe kelievių pradėjo rasti daugias gvyvumo, daugias linksnumo. Tartum viskas persimainė. Vandens paviršium nardėsi milžiniškos jurių žuvis, kurios atkreipdavo visų kelievių domą. Vienuoliką dieną kelionės pradėjome įvairios rūšies laivus ir žvejų laivukus matyti. Vidurdienyje jau galima buvo užtėmyti Anglijos sauzemis. Užėjus nakčiai, ant vandens paviršiaus buvo matyti šviturijuojančios lai-

vų-laivelių šviesos. Ant prieplaukų krantų matėsi kelrodystės žiburiai. Jureiviai pradėjo skelbtį, kad rytoj pasieksimė Rotterdamą. Ar tai ne džiaugsmas?

Dvyliką dieną prisitartinant laivui prie Rotterdamo prieplaukos, pakilo nepaprastas judėjimas tarpe kelievių. Gilų ant manęs įspūdį padarė keliaue tada karan bulgarai, serbai ir graikai. Pamatę kraštą, tuojau užtraukė kareiviškas dainas, kurios visų širdyse pagimdė kokius tai nepažįstamus ir griaudžius jausmus. Čia tuoj galvon atėina mintis: tai kaip veikia žmoguje tikra tėvynės meilė! Iš jurių pačių lupų buvo girdėtis, kad nors jie per tėviškės kiemą eis, bet nesustos, o trauks tiesiai ant karo lauko, kad apginti savo tėvynę nuo priešų.

Pribuvę prieplaukon, mažuose laiveliuose plaukėme prie traikinio stoties. Dvyliką valandą dienos sėdomė traukinin ir važiuoamė į Eidkunus. Žinoma, važiuoamas gelžkėliu per Vokietiję gan prastas, nes vagonuose sukimkiti kelieviai, kaip silkės statinėse, ir galop, negalima gauti valgyti. Tik Berline sustojė gavome prašū nusiipirkti duonos ir atsigerti vandens. Lapkričio 22 d. pribuvome į Eidkunus. Iš Eidkunų važiuovomė į Virbalį. Virbalyje peržiūrėjo mūsų daiktus ir ženklus ant jų užlipė. Bala žino, už ką kiekvienam reikėdė užsimokėti po tris rublius, bet kuris neturėjo, užteko ir mažiau. Matyt, kad tai paprasti kyšiai. Iš Virbalio važiuovomė į Kašedarus, o iš ten — linkiu Radviliškio. Čia jau viskas persimainė: oras nebetoks ir laukai kitoki. Jau ir mintis ir jausmai savotiški — net sunku tą visą ir išreikšti. Tik nelinkama buvo važiuoti, kad buvo naktis, nes negalėjau nieko matyti.

Iš Radviliškio atvažiuovome Suočiaus stotin; ten viešbutyje šiaip-taip perleidau naktį ir truputį pasilsėjau. Rytmetėje pasisamdes vežėją, traukiau į Meldeikių kaimą, ty, į gimtinį kiemelį. Vežėsis sėdėdamas jaučiausi visai nepaprastai. Kelias buvo šlapias, grįčios atrodė žemutės — tartum skurdensio gyvenimo jau niekur nerastum, kaip tie Lietuvos uklininkai.

Jau pradėjo tupėti ir širdis tankiau plakti; norėjosi kaip galint greičiau pasiekti savo tėviškės kiemelį. Įvažiavus gimtinin kiemelį, išėina sena motina manęs sutikti. Pamačius atvažiavus, ėmė ji verkti — ar tai iš džiaugsimo, ar tai iš susigraudinimo. Ir mano akyse tuoj pasirodė ašaros. Vaikeliai išyky nepažino manęs, bet, pradėjus kalbėti, vyresnioji dukტė pažino ir apsikabinus pradėjo iš džiaugsimo verkti. Kas gali apskyti, koks buvo linksnumas ta valandą, kada sveikinaus su motina ir savo vaikučiais. Besikalbant-besidžiaugiant, atėjo ir naktis; visi ėjome ant nakties poilsio. Tai buvo lapkričio 23 d. 1912 m. **Kaz. Tvoskas.**

(Užbaiga bus.)

Septintą dieną plaukimo užstojo giedri saulėta diena; kelievių akis prašvito. Visi žiuri, ar nepamatys kraštą, bei kokį sauzemio sklypą. Girdėtis buvo besiskundžiantis šnekėsis „kad taip ilgai reikia vandeniu plaukti. Ypač neužganėdinti visi tuom, kad taip netikusiai ant garlaivio, tai yra: blogas valgis, nešvarumas kambarių, neprižiūrėjimas sergančių ir taip toliaus.

Aštuntą ir devintą dieną nieko tokio ypatingo nepatėmijau; viskas geriaus pradėjo rodyties. Dešimtą dieną jau visi pagerėjo. Prašvito saulutė, pranyko milžiniškos bangos, tarpe kelievių pradėjo rasti daugias gvyvumo, daugias linksnumo. Tartum viskas persimainė. Vandens paviršium nardėsi milžiniškos jurių žuvis, kurios atkreipdavo visų kelievių domą. Vienuoliką dieną kelionės pradėjome įvairios rūšies laivus ir žvejų laivukus matyti. Vidurdienyje jau galima buvo užtėmyti Anglijos sauzemis. Užėjus nakčiai, ant vandens paviršiaus buvo matyti šviturijuojančios lai-

LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS SEKRETORIAUS RAPORTAS.**(Užbaiga.)**

4. Sužinojimui, kokių veiklų nėra mūsų kningyne, reiktų visas katalogas perrašyti, o tam nėra nė laiko, nė žmogaus. Padaryta tik tiek, kad Kningyno (Public Library) valdyba sutiko pertikrinti ir peržiūrėti komisijos priduotąjį Kningynui Piasekaitės Šlapelienės katalogą (kurs, manau, yra sulaugiamai pilnas) ir paženklinėti tas kningas, kurios

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

— Kaip sveikutė! — linksmu balsu pasveikinau.

Ji krupterėjo.

— A — kad tave!... — užraudonijo ir nulenkė galvą.

Aš stoviu ir nežinau kas toliau sakyti. Rodos prakalbinau svetimą mergiotę, kurią užkibinti būtų sarmata.

Galų-gale, betupėiodamas kojomis, sugalvojau vieną sakinį:

— Ką čia dirbi, Kaze?

— Vėlėju, — atsakė urkščiai.

— Ką? — vėl klausiu, bet visai jau sulupęs.

— Ger nematai, — atšovė.

— Ko tu ant manęs pyksti? — staiga susigriaudinau. — Juk tau, regis, ant manęs visai nėra ko pykti... Aš ant tavęs ir tai pykstu... Viską tau dovanuju...

Ji tylėjo ir neramiai piršteliais priekaišti skabė. Veideliai judėjo, raudonijo, balo.

— Aš tau, Kazyte, nieko pikto negeidžiu, — vis labiau klupo liežuvius. — Aš noriu, kad tu butumei laiminga, kad tau visados gera būtų. Bijau, kad per savo neatsargumą nenukryptum kur, nepražutum... Juk žinai, kad esu tavo geriausias prietelis, širdingiausias draugas, labiausiai ir tikriausiai tave... mylįs, — ištariau tą žodį taip tyliai, kad, tur-but, ji nežgirdo. — Aš matau, jog tau baisus pavojus artinas...

— Apie kokį tų pavojų šneki, aš nieko nesuprantu, — patraukė pečiais.

— ...Noriu iš jo išgelbėti, — sustojau. Nutruko mintis. Pyktis umai perėmė. Vos sulaikydamas jį sakau toliau. — Žinau... žinau jau... žinau, jog myli kitą... Myli burlioką... raudonsiulio broli... Tą patį, kur seniau sakė... Pražudys jis tave... Viską puikiai žinau.

— A va, ką jis man užgiedojo! — suplojo delnais.

Jis girtuoklis, jis begalo biaurus žmogus, — tarytum jos neklausydamas, sakau jai. Kas-kartą man labiau šalta darosi ir sunkiau jau žodį pasakyti. — Jis stačiatikis, jis musų didžiausias priešas... Saugokis girtuoklio ir burlioko nasrų...

— Nėra jau jis toks girtuoklis, kaip tu spėjai. Girtuoklis nesusitaupys dviejų tukstančių rublių, kuriuos jis beraštininkaudamas susitaupė... Matai, koksai jis turtin-gas, tai ne tu. Toli tau prie jo... O stačiatikiu jis nebus, persikrikštys.

— Negalima jam persikrikštėti.

— Tu žinai! Pamatysi, kaip bus kalikas...

— Visai jam intikėjai!...

Užsiskė galvoje. Viskas aplinkui ratu nuėjo. Rodosi mane koksai verpetas nustvėrė. Prapuolė ir ji iš akių.

Pasvyrau staiga ir tuo matu atbu-dau.

Ji stovėjo susimąšiusi. Siekė akimis toli, kiton pusėn ežero.

— Nei aš eisiu už jo, nei nieko, — palenkė galvę. — Bet kas tiesa, tai tiesa, jis turi daug pinigų...

— O tu jį myli? — skubiai-smarkiai išsiveržė klausimas iš krutinės.

— Ką?

— Gi jį, tą burlioką.

— Burlioką? Nek, — lyg nubraukė ką nuo akių.

Pažiūrėjo į mane. Ir ilgai savo žvilg-snį ant veido laikė, tarytum pro akis matyti ką stengėsi. Atitraukė. Ir lyg ir mano sie-los išplėšė ką.

— Ne! Aš jo nemyliu, — atkartojė.

— Nemyli?! — nudžingau.

Nieko neatsakė. Tylėjo.

Šalbierkos kišenėje pradėjau jieskoti Radau. Tai buvo motinos žiedas, padabin-tas mažute deimanto akele, kurį ji man mir-dama padovanojo. Bobutė man sakė, kad jį tą žiedą buvo gavusi nuo vieno didžponio, o kaip užaugo jos dukrelė, mano motina, tai ji ir padovanojusi jai. Aš jį visada su savim nešiojau, godojau, kaip šventenybę ir ma-niau jame esant didelę kokią pajiegą. Pri-simindavo ir motinėle ir aš tikėjau...

— Ties tau šitą žiedą, — duodu jau. — Turėsi mudviejų meilės nors atmintį.

— Kam? Nereikia, — atastumė, susi-sarmatijusi, ranką.

— Imk, Kazyt.

— Nereikia. Taip minėsiu.

— Bet paimk; aš tau senai jį žadėjau.

Paėmė galop. Ant pirščiuo užsimovė. Pralinksmedėjo, yt tas žiedelis būtų rukus iš-sklaidęs.

— Ačiu... Koksai gražus! Spindi-mai-nosi visokiomis varšomis, — kraipė ranką ir gerėjosi juomi.

Aiškiai rodėsi, kad visai susitaikino. Lyg ir nebuvo tarp mudviejų nieko. Buvo koks kietas ledas, bet jis sutirpo, žymių ne-palikęs. Tai žiedas sutirpino; stebuklą pa-darė. Išisnekėjo. Apsakiau jai savo sap-ną.

— Labai gražus, nors ir baisus labai.

Paaiškinau, kad blogai pranašauja, gero nereiškia.

— Juokingas esi, kad sapnams tiki. Sapnams tiki vien semmergės-davatkos. Aš, žiūrėk, netikiu jiems ir niekad blogai ne-susapnuoju.

Namon parėjau, tarytum sugrįžęs iš tolimos, tamsios šalies.

Viskas del manes atgijo, pražydėjo iš-naujo. Lyg nieko ir nebutų buvę; tai, lyg man taip buvo pasivaidinę, ar aš susap-navau.

XXVIII.

— Ar tamsta nuo to laiko, kaip mylė-jai Kazę Gervydžiukę, pamėgai lietuvių kalbą? — klausiu Kuprelio.

— Nekenčiu, kad tu vis mane pertrauki. Duotum bent pasakyti lig galui, — pyksta jis.

— Mat man indomu buvo, — teisinuosi.

— Tau vis indomu. Visiems tiems ra-šytojams indomu. Jie kiekvieno žmogus sielon norėtų įlysti, leisk tiktai juos... Bet aš ir mėgstu juos. Tur-but begalo malonu svetimoje sieloj knisties, jieskoti joje nau-jų vis, neregėtų brangenybų? O da malon-niau, kad savo pasaulį tveria, tveria naujus žmones, naują gvybę. Valdo tą pasaulį, kaip nori, daro su juomi, kas tinkama. Maži dievukai. Tikrai maži dievai. Jie arčiausiai ir į patį Dievą stovi, turi nuo Jo dale-lę Jo tvėrybės... Daug jie galėtų žmonijos gyvenime padaryti, tiktai, matyt, nežino savo vertės... savęs nemato. Kiekvienam žmogui reiktų save matyti, bet jiems, jiems, kurie turi savyje Dievo dalelę...

Galvoju, ar jis tikrai sako ar ne.

— Gal.

— Bet man rodosi, kad kiekvienas žmogus šioks-toks poetas; kiekvienas kaip mkoa, taip tveria.

— Nesipriešinsiu jam. Kam ardyti svetimą pasaulį? Juk smulkiausi jo dale-lė, tai savas žmogaus tvarinys... O ar gali-ma jam ir pasipriešinti?...

Ir jis apie kažin ką, nutraukęs seną mintį, užsigalvojo.

— Aš tau, rodosi, pasakojau, — prade-da truputį lukterėjęs, lyg numetęs ką, — kad man mažam da beesant patiko lietuvių dainos. Tiko ir patsai tos kalbos skambė-sys. Visai gi ji man patiko, kada užgirdau ją Kaze šnekant. Taip puikiai, taip švel-niai ji mokėjo lietuviškai šnekti, kad aš atsigrozėti negalėdavau. Ta šneka tiesiog dabino ją... Gimta kalba kiekvieną dabina. Ji sušvelnina žmogaus sielą, pagražina min-tį, sulgina patį budą, net išvaizdą pagraži-na. Kaze. Kuomet pamačiau jį rusiškai šnekant, visai kitaip man atrodė, lyg ne ta būtų. Visas tas svetimos kalbos skambė-sys nelygiu, šurkščiu apsiaustu ją dengė, nelipo nesiglaudė į ją. Aš pats visai gerai vokiškai šneku, kurkas geriau, negu lenkiš-kai ir lietuviškai, bet vokiškai šnekėdamas kitu save jaučiu, netaip, kaip lietuviškai. Pašnekėsiu vokiškai, paimu lietuviškai, tai tarytum mane kas glosto; žodžiai iš pačios sielos, iš paties kraujo lekia. Taip tur-but su kiekvienu. Bet, žinoma, labiausiai savo kalbą pamėgau, tai kaip susipažinau su Ka-ze. Tai ne delto, kad ją pamylėjau; bet del-to, kad nebuvo kam pirmai į mano sielą prašnekėti. Tuomi-pat laiku susipažinau ir su „Aušra“, kuri sąmoningai pamokino manes savo kalbą mylėti ir branginti. Ta-da nors niekas nerupėjo man skaityti, te-žiau „Aušrai“ valandėle rasdavau. Mat skaičiau meilės kniugą, varčiau jos molo-nius ir liudnus puslapius, kolei neperver-čiau-neperskaičiau visų...

— Girdi? Perkunas dunda, — nuste-

bo Kpurelis tolimą, bet jau smarkų dundė-sį išgirdęs. — Iškur gi ta audra? — vienu matu šoko į langą. — Ir baisumėlis gi josi! Ar tu matai? Pažiūrėk... Beskuo čia, gir-džiu malunas pradėjo tyliau eiti. Reikia sustabdyti, — tat pasakęs išėjo.

Ištiesų audra jau visai netoli buvo.

Aritinosi juodas, didelis, kaip kalnas. verpetais dukdamas, debes. Žaibai sker-sai ir įstrižai jį raižė. Perkunas nesiliauda-mas kratė- Dundėjo.

Sutemo, kaip naktį. Tarytum tas de-besis niekadous nenuslinks, visados turės už-gulęs žemę ir grumos-gązdins jai.

Įlėkė Kuprelis visas sušilęs.

— Kad jas... tas audras!...

Pasibarė jisai. Piktai žingsniuoja iš-ilgai kambarėlio. Retkarčiais prieina į lan-gą, kad pamažius, ar jau nepradedą lyti.

— Kiek man vargo! Tiktai lauk ir nu-lauš sparną, arba net ir visą kepurę nu-vers. Tai tau ir malunas: mažas vėjas — blogai, didelis — taip-pat! Jau tikrai, kad tiktai pinigų daugiau būtų...

Staigu sužaubavo, kad visur šviesiai-žali apasidarė. Net akis apraibo.

Trinko perkunas. Visas malunas su-drebėjo. Ratai kitas į kitą emė dardėti.

— Gal malunan pataikė? — atšokau nuo lango ir dairaus bailiai aplinkui.

Minutei inirtęs vėjas prapuolė: Pas-kum papilo, kaip iš boso, tarytum debesį būtų praturkę.

— Ko čia jo paisėti, klausyk, aš pa-sakosiu. Visviena jeigu jau muš, tai už-muš, kad ir tylėsiva, — tarė Kuprelis atsi-sėdęs ir ramiai pradėjo apskinėti. Kada perkunas smarkiai ima griauti, tai jis bal-siau apskinėja. Išską gerai girdžiu.

XXIX.

Vieną subatvakarį dinkterėjo man gal-von mintis:

— Eisiu palangėn padaboti, ar nėra pas ją svečių?

Iškarto svyravau. Mintis ta traukė-spyrė iš namų, bet lyg kas ir neleido, drau-dė. Juk žinojau, kad taip daryti nepadoru.

Išėjau tečiaus. Pergalėjo mane.

Naktis buvo tamsi. Ejo pats Senegalis.

Vos kelios žvaigždytės mirkčiojo juodoje erdvėj. Ir tai nuobodžiai-nenoriai. Tary-tum joms kas liepė. Kitos gi nepaklausė.

Nesužibo. Drąsos buvo.

Priėjęs į Gervydžių sodybą, apsidai-riau.

— Gal eina kur kas?

Niekur nieko. Nei garso, nei balso.

Patylomis, lyg bijodamas ir savo šešėlį užgauti, prakėčiau tvoroje statinius. Da kartą paklausiau, apsidairiau aplinkui.

Įlindau.

Patvoriu, mindydamas dilgines, nu-slinkau į seklyčios pusę.

— Kad jos suruktų, kaip ęža! — ne-rimavau.

Toliau paėjėjęs, pasergėjau languose šviesą.

— Tai jau yra kas! — nutariau.

Buvo apie pusiau dviliktą. Sodiečiai paprastai eina anksti gulti, vasarą žiburijų nedegina. Seklyčioje tuo labiau, kur vie-ni svečiai priimama.

Einu-šliauziu, kvapą užėmęs. Širdis tunksi-plaka. Greičiau norisi sužinoti.

— Kad jau dabar žinočiau!

Prisiečiau langu. Gi jie uždengti!

Atsistojau prie sienos. Manau nors balsą užgirsias. Nieko! Girdėti murma-šnabžda kas, bet taip tyliai, kad nei balso pažinsi, nei nesuprasi.

Kiek pastovėjęs, atsiminiau, jog iš ano šono, nuo daržo esama nedidelio langelio.

— Gal tas ir neuždengtas? — bevyliai spėjau.

Perėjau tenai. Neuždengtas! Perlipiau griovelį, pilną dudu priaugusių, iškastą ta-puse namų. Atsistojau pašalyje. Išlengvo-išlengvo prisitrukiau į langelį.

Žvilgtėrečiau...

Užtūrėjo man kraują gislose. Galvon iršiau perkuno kas trenkė. Apžabalu iš-karto. Nuo sienos atsislyjau. Į griovelį pasvirau.

Bet vėl tuojuo jį jį pripuolęs, veidu į stiklą prisispaudžiau ir nagais rėmuosna įsi-skverbiau. Akis į juodu pastačiau.

Jis, tas burliokas, valkata Jastrebov, sėdi ant kedės prie skobnelio. Ji ant jo ke-lių!...

Jastrebov čiupinėja vieną ranką, jos

krutis, kita, kaip koks žaltys pagavęs ma-žą-dailę paukštytę, į save spaudžia. Kaze nei nesipriešina. Apskabūsi abiem rankom kaklą, smarkiai-karštai jį bučiuoja. Rodo-si viską jam atiduotų...

Žiuriu suspindėjo tarp juodviejų kas. Tai mano padovanoto žiedo akele. Ištriško raudonais, žaliais spindulėliais. Ir ta-rytum mane koks džiaugsmas paėmė tat pa-mačius. Gėra-švelnu ant širdies pasidarė. Paskum akyste juoda budgnė atsivėrė. Jo-je raudoni ir žali spinduliai žybciojo. Žai-dė tarytum. Sukinėjosi-bėgiojo visaip. Gaudžiau-vaikiau juos.

Tad ji, mat, savo ranką nuo jo kaklo atitraukė.

Bet ta ranka pradėjo tuo jį jam usus sukėti, viršun raityti... Tuo matu jo akis, kaip obuoliai, išsivertė ir jis, rodėsi, prary-tų ją...

Prakeikiau aš ją, tą valandą. Prakei-kiau ir visas pasaulije mergaites.

— Tegul visos moteris skradžiužemiu nueina! Tegul nelieka nei vienos! Tegul žemė ir tuos vyrus praryja, kurie svetimon meilėn drįsta įsiveržti, savo velniškais na-gais viską išdraskyti ir pasiimti sau...

Verčiau atsilaukęs po tuo langu, grie-žiau dantimis ir keikiau-keikiau.

Dievą meldžiau:

— Viešpatie Visagalys, pamatyk mane! Susimylėk manęs! Nubausk juodu, arba man mirtį atsiusk!

— Zvaigždės-zvaigždelės, visos dangau, atverkit savo galybes! Sutrinkit-sunaikin-keit viską!...

Bet niekas man nepadėjo, niekas ne-prikišė savo rankas...

Vėl žaibas praskyrė tamsą. Nušvietė visą kambarėlį, Kuprelio veidą. Per veidą riedėjo dvi dideli asari. Jos tuo matu taip puikiai užtvisko, lyg pačiu žaibu užsidegė.

Kuprelis baisiai pasimatė prie tos švie-sos: Visas išdžiuvęs-išsekęs. Į kuprą įsi-traukęs. Veidas mėlynas. Akis baltai spindi.

Man rodėsi, jog pamačiau kokį šešėlį, iš ano pasaulio atėjusį, kuris praneša iš te-nai amžinuos sopulius ir nepabaigiamas kan-čias. Rodėsi, jog tai ašaros spindi žaibo šviesoje kokios nors, begalo senai, su kunu asiskyrusios, sielos, o ne jo.

Perkunas toliau nudundėjo, lyg vežda-mas per dangų kanuoles žemei ardyti. Čia regis, nesuardė, bet toliau ketina narsiau ant josios puliti.

Kuprelis patylėjo tamsoje, apdžiovino savo ašaras ir vėl apskinėja:

— Šoksiu pro langą ir tą žaltį savo ran-kose sugniausiu! Nė necipters.

— Padegsiu geriau namus. Tegul sup-lėska jiedu toje ugnij! Graži tai bus va-landa, — blikerėjo galvoje kita mintis.

Išsitraukiau poperiaus iš kišenės. Su-graibiau degtukus. Išėmiau vieną. Į kra-belę jau pribėdžiau. Patraukiau pusiau.

— Da žvilgtersiu į ją. Paskutinį kar-tą...

Jiedu sėdėjo jau greta prie vienas kito. Jis, apskabinęs ją pusiau, ką tai kalbėjo. Bet ji neklausė ir atsilošusi nuo jo, žiūrėjo seklyčios kampan. Susimąšiusi-susigalvo-jusi giliai. Lyg matė ką. Aiškų-artimą-ne-išvengiamą. Bijėjo jo. Vienok nebėgo.

— Gal ji mane atsiminė? Gal pagailo manęs?... Gal sugrįš?

— Užmušiu jį vieną! Jam vienam galą padarysiu! — nusprendžiau.

— Jos gaila... Gaila kad toks šio pa-saulio angelėlis suplėskėtų-istirtų ugnyje... Tegul kenčia taip. Ir tai baisiau da-bus. Žuti vienu kartu lengva...

— Paskum vėl galės mane pamylėti. Vėl liuliuos-myluos. Užmirš viską...

Ir vilties žvaigždelė, ką buvo visai jau tarp tamsių debesų pasislėpusi, emė man žybcioji, nors ir labai ištolo, ir vilioti-šaukti į save...

Išsiplėšiau iš pamato akmenį ir jau šaltai žiūrėjau į juodviejų šnekučiavimą. Laukia tiktai jo išeinant.

— Atsimokėsi tu man, burlioke, už sa-vo darbus, už savo vagystę. Krauju at-pirksi tą kaltę. Ji tau nepigiai kainuos! Minėsi tu ją, kada tave po žemės pluta kir-mėlės es, tavo smagenis čiulps. Trunys ta-vo kaulai, juos dulkėmis vėjas nešios, vis tu žinosi!

Laukti prisiėjo ilgai. Maniau pasiusias belaukdamas. Drebjau iš pykčio ir iš bai-mės, kad gali mano kerštas nepavykti.

IŠ „MACBETHO“ ketvirtojo akto

SCENA I.

Ola. Ties viduriu verda katilas.

Griaudžia. Įeina trys raganos.

Pirmoji Ragana.

Tris syk sukniakė rainoji.

Antroji Ragana.

Tris syk sučypė varlaitė.

Trečioji Ragana.

Mano Harpija suriko; Tai jau laikas, tai jau laikas.

Pirmoji ragana.

Katile jau kunkuluoja,

Ir nuodai tegul garuoja.

Trisdešimt vienos dienos

Sunka rupužės žalios

Tepaverda išpradžių,

Kad daugiau būtų garų.

Visos.

Kils jam bėdos ir vargai,

Pukščia puode kunkulai.

Antroji Ragana.

Gyvačiukės šmotelius

Tepaverčia į garus.

Mažo driežo vuodega

Su varliukės letena

Ir šikšnosparnio šeriai,

Šuns liežuvis, kirminai

Virs kaip pekloj ir dundės,

Raganauti mums padės.

Visos.

Kils jam bėdos ir vargai,

Pukščia puode kunkulai.

Trečioji Ragana.

Vilko dantį ir šaknų,

Smako blizgančių skujų,

Strypą raganos odos,

Galą bangžuovės žarnos,

Žydo cecilus senus,

Kekšės vaiko piršelius,

Turko nosį ir sausų

Juodo eglius pabirų,

Kad tirštai tik suvirtų,

Dar dedu čia katilan

Raganavimų geran.

Visos.

Kils jam bėdos ir vargai,

Pukščia puode kunkulai.

Antroji Ragana.

Šaldyk tai krauju beždžionės,

Tad pavyks be abejonės.

Įeina Hekata.

Hekata.

Ach, puikiai. Reikia jus pagirt,

Visoms po dalį pelno skirt;

Kai elfai stverkimės ratan,

Dar indaunuokim katilan,

Kad sužavėtumėm nagan.

(Muzika ir dainos):

„Judosios dvasios ir baltos pilkos

Ir raudonosios jūsi!

Pinkit, pinkit, pinkit, kas tik

supinti galima bus.“

(Hekata išeina.)

Antroji Ragana.

Pirstai niežti ties nagais.

Jau kas-nors čia greit ateis.

Kas bus-nebus,

Vis čia užgnius.

Įeina Macbeth.

Macbeth.

Tai čia jūsi panaktinės tamsiosios bobos!

Ką čia bedarot!

Visos.

Nėr tam darbu vardo.

Kl. Jurgelionis.

Nuo redakcijos. Dėdami šitą ištrauką iš „Macbetho“ ketvirtojo akto turime pažymėti, kad tai tik pavyzdėlis ir tai tik toks, kokią vertėjas, p. Kl. Jurgelionis (Kalėdų Kankė), rado pas save užsilikusį: originalas paduotas jau spaudon. Taigi, iš šios trumputės ištraukos skaitytojai galės persitiktinti — kaip tasai geniališkojo anglų rašytojo, Shakespeare'o, veikalas išverstas.

Buk tvirtas, bet neatkaklus. Inpykimas — menkas atkaklumas.

Ir menka kumelė, dvasią savyje pajutusi, gali pralenkti žirgą pasitūsi.

Moteriškė — namų siela.

Gerą darbą darykime ne tik rankomis, bet ir širdimi.

Mokyk paveikslu, o ne žodžiais.

Yra kalėjimas be durų ir be raktų — tai tamsus, mas ir neturtas.

Bagočiaus išpažintis arba jo pāsiaiškinimas.

ZODIS Į SKAITYTOJĄ.

„Ką gavo? Ar pyragą raguotą,
ar botagą mazguotą?..“

Ne delto vienok, kad pasigėrėti viršų padėtu priežodžiu, mes leidžiame šiuos dokumentus. Daugybė lietuvių amerikiečių, mūsų laikraščio skaitytojų ir neskaitytojų, tolydžio reikalavo ir reikalauja, kad viešai apgarsintume visus išgalius apie tą labai triukšmingą bylą — bylą tarpe p. F. J. Bagočiaus ir „Vienybės Lietuvinkų“.

Jeigu mes turėtume mintį vien tik Bagočiaus darbus išskędinti, tai būtų nedėkingas ir apybergždis darbas. Tiesa, mes tuomi aiškiai parodytume „mitrų karjeristą savo šviesoje“. Mums rūpėjo tik keletą faktų nušviesti mūsų visuomenės dirvoje.

„Ką turi bendro visuomenės reikalui su minėta byla?“ — rasi paklaus kuris-ne-kuris skaitytojas. Ant šito mes štai ką atsakysime. Visi pamena, kaip šita byla buvo slaptai ir viešai elektrizuojama. Dar keletas metų atgal buvo pradėta viešai per „Kovą“ organizuoti bylą net prieš tris laikraščius: „Vienybę Lietuvinkų“, „Lietuvą“ ir „Tėvynę“. Jau ir tada tuli paslapčiomis ir viešai džiaugėsi, kad „tautininkų šulai“, „tautiečių organų redaktoriai“ bus, esą, „pasodinti ant kriminalistų suolo“.

Jau tuomet buvo rengiamasi užduoti smugis mūsų tautiškai-progresiškajam judėjimui. (Kas stovėjo šitų užpuolikų užpakalyje: ar rusų valdžia, ar tik šiaip-sau nesuapratę žmogeliai, sunku pasakyti). Vienok užpuolikai laiku dasiprotėjo, kad užvesti ir laimėti kovą sykiu net su trimi didžiausiais ir visuomenės užtikėtais laikraščiais, bus sunkus ir negalimas daiktas. Todel nuleido žemyn kumščias.

Nuleido kumščias, bet nenutilo. Per kelis metus užpuolikai rengėsi kitu budu savo tikslą atsiekti. Pirmausia — su inirtimu darbovisi, kad tik pakirsti visuomenės užsitikėjimą į šiuos laikraščius, tai yra, kad juos nors kiek susilpninti; tam tikslui vartojo kuonegraziausias imones, prie to jie savo kiazas da net pridengė „idėjos“ pavidalu, — buk jie tai darą socializmo vardan, buk tai visi tautiškai-pirmeiviški laikraščiai ešą priešai darbininkų judėjimo, ir tt. ir tt. Suprantama, kad tai buvo grynas išmislas, nes nei vienas iš tų laikraščių nebuvo socializmui priešingas. Kaip gi bus priešingi, jei šitie-patys laikraščiai net ir lietuvių socialistų partiją Amerikoje, taip sakt, suorganizavo?! Tiesa, šitie laikraščiai vsuomet kedendavo ir kedena visokius avanturistus, kurie delei savo naudos (ar budami rusų valdžios agentais) išitirdavo ne tik ir socialistų partiją, bet ir į kitas lietuvių draugijas, su tikslu jas ardyti ir gaišinti mūsų kultūrinis darbus. Taigi laikraščiai ne su socializmu kovojo, bet sergėjo visuomenės reikalus nuo parėjūnų. Delto parėjūnai ir rusų valdžios agentai (dikčiai remiami iš užpakalio ir iš šonų) debesius ardė rėksmais prieš mūsų pirmėivinę spaudą. Tuom, iš dalies, ir atsiekė tikslą, — jie sukurstė prieš laikraščius dalį mūsų mažamokslės ir stipriems žodžiams vergauti papratusių visuomenės.

Bet visgi dar negalima buvo įveikti visų pirmėiviskių laikraščių, imant juos visus vienu pasiaubimu. Todel tamsiosios spēkos griebėsi kitioniškosios taktikos — ėmėsi uš laikraščių pavieniu, pasigaudami priekabių neva už apšėižimus paskirų ypatų. Taip ir užgimė byla prieš „Vienybę Lietuvinkų“; kiti pasiskubė kibti uš „Tėvynės“. Lai, vienok, skaitytojas nesuklysta, kad tie laikraščiai ištikro buvo kalti įskaudinime ypatų. Faktai parodė, kur teisybė. „Vienybė Lietuvinkų“ buvo skundžiama uš „kriminališka“ šmeižta, o teismas ne vien nerado jokio šmeižo, bet dar iškėlė aikštėn p. Bagočiaus visą machinaciją, kaip persitikrjis skaitytojas iš visų ėion ėtilpusių tos bylos dokumentų. Toliaus buvo reikalauta iš „Vienybės Liet.“ \$25,000, vienok skundikai negavo nei vieno cento. Tas-pats buvo ir su įskundimu „Tėvynės“ ant \$10,000.

Dabar gi, kas skaitys šiuos žodžius, tas sau prisimis ir tą faktą: kaip mūsų visuomenė atsinešė į šitą garsingą bylą. Vieni labai apgailavo „Vienybę Lietuvinkų“, kiti rankas trynė iš džiaugsmo. Vieni mums rašė laiškus siulydami pinigine pagalba, kad atsilaikytumėm prieš neteisings užpuolimą, kiti visai rėmė Bagočių (girdėtis, buvo net aukos renkamai), kad tik mūsų laikraščių nukamuočų. Vieni sakė, kad šitam laikraščiui žlugus butų didelis mūsų tautos kultūrinio gyvenimo nuostolis, kiti viešai krykšdavo, kad tai busias, girdi, nulaužtas vienas „tautiečių“ stulpas. Tegul tik akvyvas skaitytojas, jei nori perverčia tų laikų laikraščius, ir atras tenai pasidalinusios visuomenės nuomone. Historija tegul nuspręs, katroji pusė turėjo teisybę. Kaslink mūsų, tai mes jaučiames teisybę savo pusėje. Šita byla mus dar sykį įtikino, jogei už mūsų

tautos kultūrą, apšvietą, vienybę ir jos gerbuvį kovoti visuomet apsimoka. Teisybė, amžinoji teisybė, visuomet už savo skelbėjus užstoja. Parodė, jog negalima nuslopinti teisybės per neteisybę. Mes džiaugiamės šioje byloje parodę pilnoje šviesoje netikusų ir nedoros valios žmonių tikslus, kurie nuo seno kenkia mūsų tautos kultūriniam reikalams. O dabar paduodame skaitytojų rankon tuos istoriškus dokumentus. Jeigu jie duos da daugiau medžiagos protui vieno ar kito mūsų blaivai protaujančio vienuočio, tai mes jausimės da liamingesni.

UŠ KĄ P. F. J. BAGOČIUS PATRAUKĖ

„VIEN. LIET.“ TEISMAN?

Žemiau išitaisi perspausdiname p. T. J.— straipsnį „Delei Bagočiaus Žodžio“, kuris tilpo „V. Liet.“ N 48, 1912 m. Iš to tad straipsnio mūsų laikraščio skaitytojais sužinos — už ką p. Bagočius „Vien. Liet.“ apskundė ir teisman patraukė.

Delei „Bagočiaus žodžio“.

Girdėdamas taip skaudžius vaitojimus mūsų „nuskriaustojo brolio“, Bagočiaus, ir matydamas „kietasirdę“ mūsų visuomenę neatkreipiant nė mažiausios atidžios ant tų jo skundų ir reikalavimų, laikau sau už svarbią pareigę, kaip ištikimas tautietis ir tikras socialistas, nepraleisti pro ausį jo teisingą reikalavimą — atsaukti „bjaurias melagystes“ ir kiek galint apšviesti dalį mūsų suklaidintos visuomenės tikros teisybės spinduliais.

Skaitydamas laikraščius jau nuo senai patėmiaujau, kad tarpe mūsų garbios visuomenės atsiranda keletas „pavojingų vilkų ančių kailiuose“, kurie tyko mūsų pražuties; vienok vėl matydamas, jogei tuos „vilkus“ jau nutėmija ir pati mūsų visuomenė, ar bent išmintingesni žmonės, daviau sau ramybę, manydamas, kad jie budami po nuožiūra gabijų vadovų menkai ką laimės mūsų išnaudojimas. Laikas bėgo pirmyn ir mūsų visuomenės susipratimas augo stipryn, kolaik ant galo daėjo lig to, kad ji nutarė prašalinti iš tarpų-savęs visus tuos „vilkus“, kurie praeityje tykojo jos pražuties. Šitas nutarimas, rodos buvo didžiulį protingas ir jo svarbą gal kuomet vėliaus kiekvienas supras aiškiau; vienok su juom pavojus mūsų visuomenei nesumazžino; priešingai jis dar pasididino, nes tieji „vilki“ pasijutę dabarties atitrauktis nuo savo bešazińskių siekių, stengiasi visomis jėgomis apdumti visuomenės akis savo pasibjaurėtinai-melagingais pagyrais ir tokiu budu atgal įsigauti į jos vidų, idant gabiau galėtų ją išnaudoti. Vienu ir tokių nesvarių pagyrų, arba tikriau saktant bešazińskių iššiteisinimų, yra „Bagočiaus Žodis“, tilpęs N 46 „Vien. Liet.“, kuris ir pvertė mane pirmu kartu stoti į kovą su melagyste ir persergėti savo vienuočius nuo pavojingo suvedžiojimo.

Gaila, kad aš nesu SLA. nariu, ir todel negaliu nieko pranęst apie Bagočiaus „geruosius darbus“ au kantus tai draugijai, apart suareštavimo jos prezidento, apgavimo nelegališku įsiveržimu į jos prezidento. sosti, ir atkalbinimo keledo šimtų narių vienok aš žinau daug daugiau apie Bagočiaus „geruosius darbus“, nuveiktus kitur-kur, ir todel manau, kad lietuviška visuomenė, o labiausia nariai SLA. nepalaikys už piktą, jeigu aš neturėdamas nieko bendro su jais ir tik teisybės vardan, užklindysiu kai-kurias melagystes, tilpusias „Bagočiaus žodyje“ N 46 „V. L.“

Beskaitydamas „Bagočiaus Žodį“, labiausiai apie tuos „baisius“ jo penkerių metų persekiojimus, pašiekinimus, šmeižimus, iškraipymus jo žingsnių, žodžių ir kitoko, buvau jau tikrai susijudinęs ir bemanąs kad „tik tas Dievas neteisingas yra, jeigu taip ilgai dar to „nelaimingojo“ neatėmė iš šio svieto“; vienok vos šitai minčiai perėjus, štai vėl skaitau, kad Bagočius yra žmogumi ir netik žmogumi, bet dar ir „jaučiančiu“, tik vien „tylinčiu“, ant jokio užmetimū neatsakančiu ir neužimančiu apšvietai reikalingos vietos lietuviškuose laikraščiuose ypatiškiems reikalams, kaip tuli laikraščiai Bagočiaus šmeižimui!... Daskaitės ligi šių žodžių, jau tikrai nežinojau daugiau ką bemanyti, nes bjauri melagystė stovėjo man prieš akis. Perlekiau minčia per Amerikos lietuvių iki šiandienai ir ką jūsi manot aš paskutinių septynių metų lietuviškąją laikraštiją, tai yra nuo pirmojo Bagočiaus pasirodymo tarpe ten radau! Štai „Lietuvoje“ — Bagočiaus bjaurūs užsipuldinėjimai ant kun. Delionio; ten „Viltyje“ — Bagočius melagingai teisinasi savo kritikams; štai „Vienybėje Lietuvinkų“ — Bagočiaus užsipuldinėjimas ant Dr. Šliupo; ten „Kovoje“ — Bagočius teisinasi iš jam užmetinū suktybių, ir taip be paliovos versdamas senuoins numerius mūsų laikraščių, kuone kožname ketvirtame numeryje atradau ką-nors iš Bagočiaus „gerųjų darbų“, jo „iššiteisinimų“, arba užsipuldinėjimų ant kitų; vienok tą visą matydamas turiu išgirsti, kad jis niekuomet nebjaurinęs lietuviškų laikraščių savo ypatiškiems pasiteisinimais arba užsipuldinėjimais!.. Jau ištikro (T. b.)

PRUDONAS

(Tęsa.)

Neturėdamas iš ko gyventi, pastoja jis galopą firmą Gotje, kuri užsiima girus ir anglies transportacija, ir tvarko visus jos reikalus. Ėion jis dirbo su pasišventimu ligi 1847 metų. Su firmos reikalais jis gana tankiai atsilankydavo Paryžiuje, kur susipažino su daugeliu kultavyrių, tarp kitų ir su K. Marksu, ir šios visos pažintis padarė labai didelę žymę Prudono išsivystyme. Anot Tugan-Baranovskio, tuose laikuose Francijoje kilo tokis protiškas judėjimas, primenantis literatinį judėjimą pereite amžiaus prieš revoliucijos pradžia. Paryžiu rinkosi visa Europos prakilnesnioji inteligentija. Iš paviršiaus viskas išrodė ramu, ir valdžia Lui-Filypo rodėsi tvirtai stovinti, bet draugijoje ir liaudyje viskas virte virė. Tvėrėsi įvairiausi planai socialio perversmo; jie daugiausiai buvo utopiški, bet persiėmė karšta melle prie žmonijos ir su geriausiais nerais atsiekt teisingumą ir šviesą. Tai buvo laikai, kuomet seneliai su jaunikaičių karštomu swaretė tautų likimą ir tikėjo į greitą žmonių atgimimą. Rodėsi, kad idealizmas apims visą senąją Europą ir kad artinasi didelis socialis perversmas.

Kaip tik šiuom laiku Prudono draugai supazindino jį su Hegelio filosofija, po kurios ėtekme jis parašė savo didžiausį veikalą: „Ekonomiškosios priešgynybės arba elgėtystės filosofija“. Profesorius Tugan-Baranovskas sako, kad tai brangiausia jo veikalas, kuris labai puikiai sukritikuoja kapitalistiškąjį surėdymą, ir kuris padarė gana didelę ėtekme ant Robertus'o ir Markso, nors šis pastarasis greitu laiku parašė gana aštrią ir nevisai teisingą kritiką, kuri pasirodė brosiuroje po antgalviu: „Filosofijos elgėtystė“.

Kuomet Prudonas rašė šį veikalą, numirė jo tėvas, o paskui ir motina, kurią jis labai mylėjo. Užstojo 48 metai — visoje Europoje kilo revoliucijos; griuvo Lui-Filypo monarchija. Prudonas vsuomet buvo priešingas revoliucijiniai veikimui ir visai nuošaliai laikėsi nuo viso revoliucijos judėjimo — jam visai nerūpėjo, kokia krašte bus valdžia bei valdymo forma. Jam rodėsi, kad liglaikinė revoliucijos istaigta valdžia jieško daugiau gražių žodelių, dailesnių pozų, negu rupisa įvest liaudžiai mas, kurios, sulig jo nuomonės, turėtų but įvestos niudingas reformas. Jis išleido naują brošiura: „Socialio klausimo išrišimas“, kurioje nurodė tas reformas, kurios, sulig jo nuomone, turėtų but įvestos gyvenima. Vienok, kuomet liglaikinė valdžia neatkreipė į tai jokios domos, tai jis pradėjo išleidinėti laikraštį, kuriame stengėsi pertikrinti liaudį netikėt respublikonams bei socialistams, kurie, turėdami savo rankose valdžią, daugiau rupinasi savais reikalais, negu visos liaudies gerove. —

Tuomet jis dar nebuvo populiarisks liaudyje, ir kuomet jis pastatė save kandidatą Tautiškaį susirinkimā, tai negavo reikalingo tam balsų skaitliaus ir todel nebuvo išrinktu. Kilo karšta kova — sukilo daugybės darbininkų, vienok sukilimas buvo nuslopintas krauju upeliais. Pradžioje birželio m. 1848 m. buvo nuskirti papildomieji rinkimai, ir šiuom kartu Prudonas jau buvo ant tiek populiarisks, kad jis tapo išrinktas atstovu nuo Paryžiaus miesto.

Tautiškame susirinkime Prudonas ne labai daug ką reišė; jis gynė darbininkų reikalus sulig savo idealogijos — taip, kaip mokėjo. Birželio 11 dienā jis Tautiškame susirinkime pasiulė reformuot visus mokesčius ir įvest be nuėmičių penskolā. Apygnimui šio projekto jis pasakė griausmingā kalbā, kurioje nupekė turtuolių klasę už nesirupinimą visos liaudies nelaime bei neturtu. Jis prirodinėjo, kad dabartinė tvarka remiasi ant tamsybės ir vergijos. Ši jo kalba niekam nepatiko, ir ji beveik vienbalsiai (691 balsais prieš 2) buvo nupekta; ji išsaukė skandalā palatoje, bet ji gi padarė Prudoną populiariskiausiu žmogum. Nuo šio laiko Prudonas lieka didžiunu, ir jo vardas pasidaro baisenybe reakacijos šaliniokams. Jis gaudavo daugybės grumejančių ir išjuokiančių laiškų; iš jo juokės visi laikraščiai, ant jo rašomi buvo įvairiausi paskviliai. Daėjo net iki to, kad buvo parašyta tearaliinai leja pasidarė gerā dirvā del demagogijos; respublikimai (lygiai kaip ir pas mus atsirado „lošimas“ — „Svečiai-Nebuveliai“). Net vienoje kunigų paratytoje kningelėje kalbama, kad ar tik Prudonas nėra velnio apėsėtas. Į Tautiškaį susirinkimą plaukė reikalavimai išmest Prudoną iš to susirinkimo.

Kartu su tuom stebėtinai greit išsiplatino ir jo laikraštis — pasiekė net į 70.000 rublių įplaukų; vienok Prudonas sau nežadavimą ėmdavo vos tik 50 rub. į mėnesį. Tarp to viso Tautiškasis susirinkimas beveik vienbalsiai priėmė naują konstituciją pagal kurios prezidentas turi but renkamas visuotiuoju balsavimu. Ir tuoj pasirodė, kad konstitucija pasidarė gerā dirvā del demagogijos ir respublikos prezidentu likosi išrinktas Napoleonas Bonapartas, kuris vedė savo politikā prieš respublikonus ir socializmā. (Užbaiga bus.) P. Norkus.

Centraliame Kningyne jau yra. Redaguojant mūsų skyriaus katalogą, patėmyta, kad jau susiūsta į tą skyrių beveik visi leidiniai šitų išleistuvių: Lietuvos, Katalikų, Lietuvos Ukiniuko, Šviesos, Viduno arba „Rutos“, Ilgaudo, Tėvynės leidinių. Tokių išleistuvių, kaip Piaseckaitės Šlapelienės, Maciejausko, šv. Kazimiero Draugijos Kaune, Vilties, Vienybės Lietuvnikų, Darbininkų Vilties, Kovos, Keleivio ir tt., beveik visai neprisidėta prie Kningyno. Galutinai bus sužinota, kuomet Public Library valdyba sulygins komisijos pridudotį ir augščiaus paminėtą katalogą su savuoju.

5. Iš periodinių leidinių mūsų Centralin Kningynan ateina šitie laikraščiai ir žurnalai:

1. Allgemeine Littauische Rundschau (nebeisėina).
2. Birutė; 1912 ir 1913 m.;
3. Dilgėlės;
4. Draugas;
5. Katalikas;
6. Kova;
7. Kurėjas, 1900 m., No. 1 iki 19, ęjo Chicago, Ill.;
8. Laisvoji Mintis, 1913 m.;
9. Lietuva, kompietai nuo 1898 m.;
10. Lietuvius, 1901 m., Philadelphia. Pa., No. 1—6, 8—10, 12;
11. Laisvė;
12. Lietuvos Žinios;
13. Lietuvos Ukiniukas;
14. Nauja Draugija, 1899 m., Baltimore, Md.;
15. Pirmyn;
16. Saulė;
17. Šaltinis;
18. Tarka;
19. Tėvynė;
20. Vienybė Lietuvnikų, nuo 1897 m.; 1897 metų kompietai trukta No. 4;
21. Viltis.

Taigi iš šio surašo matome, jog Centralin Kningynan neatsiūsta ir nesužino šitų leidinių: Aušra, Dagis, Darbininkų Viltis, Ateitis, Draugija, Keleivis, Lietuvių žurnalas, Moksleivis, Rygos Garsas, Rygos Naujienos, Pasiautiny, Pavasaris, Vadovas, Vienybė, Vaivoryktė, Teatras ir mūsų mėsos laikraščiai, kaip Lietuvių Laikraštis, Lietuvius, Vilniaus Žinios, Bitininkas, Aušra, Apšvieta, Spindulys ir tt.

6. Siunčiant Centralin Kningynan kningas ir periodinius leidinius reikia šitaip adresuoti: E. H. Anderson, Director, New York Public Library, 476 Fifth Ave., New York, N. Y.

7. Nuo tulo laiko kaikuose mūsų laikraščiuose rašoma, buk mes kningyne jokios tvarkos, negalima eš susikabėti, susirasti kningų, laikraščių ir tt. Dalis tų žmetimų gal ir turi kokią pamatą; bet didesnėje dalyje jie yra nepatimotai. Vispirmu, tiesa, kad kningyne lietuviškai susikalbėti negalima, nes čen nėra lietuvio; vargiai kningynas (Public Library) samdytų lietuvių tiktai lietuvių skyriaus delei, nes tą skyrių labai retai kas teatlanko; pagaliaus kiekvienas gali susikalbėti angliškai, maskoliškai ir lenkiškai. Teisybė, butų gera, kad lietuviai dirbtų Public Library. Tuoakt nebutų abejonės, kad ilgainiui mūsų skyrius pasidarytų visiškai pilnas ir butų galima juo pasidžiaugt, kaip tikruoju mūsų rašytojų centru. Taigi gal ir gera butų, jei šis Laikraštinkų susivažiavimas išreiktų tą linkėjimą New Yorko Viešajam Kningynui, drange pasizadėdamas siuntinėti Kningynan savo leidinius ir parupinti kitų išleistuvių šieistas kningas ir laikraščius.

8. Viršiaus minėta, kad reikalauja iš Sp. Dr-jos valdybos inga-kojimo padaryti ir ekspensūs, jei

tokie butų tvarkant mūsų Centralin Kningyną. Šičion pranešu, kad ekspensų pridaryta \$4.31 ir šitaip jie paskirstoma: \$1.50 „Tėvynės“ spauštuvei už atspaudinimą 200 laiskų, kuriais kviečiam išleistuves prisidėti prie isteigimo Centralio Kningyno: \$2.81 išleista krasos ženkleliais susirašinėjimuose su išleistuvėmis ir Viešuoju Kningynu.

Žinoma, čion nerokuojama darbas, kurio taipgi šiek tiek padėta.

4. Susirgus mūsų gerb. išdininkui, „Vienybės Lietuvnikų“ leidejui, p-nui Juozui Pankščiui, atsisaukiam į Spaudos Dr-jos Valdybą, kad išrinktų jo vieton kitą išdininką. Vienbalsiai paskirta išdininku iki šiam suvažiavimui antras „V. L.“ leidejas, p-nas Kazys Brazis.

5. Lietuvių Spaudos D-jos išdo stovias.

Gerame stovyje, tai yra pilnai užsimokėję iki 1 d. gegužės šių metų, yra sekanti laikraščiai: Tėvynė, Lietuva, Katalikas ir Vienybė Lietuvnikų. Paminėtieji keturi laikraščiai išviso inmokėjo po \$25.00. Kiti laikraščiai yra skolingi: Laisvoji Mintis inmokėjo įstojimo \$5.00 ir \$1.00 mėnesinės; taigi iki 1 d. gegužės š. m. yra skolinga — \$19.00; taip pat \$19.00 yra skolinga Darbininkų Viltis; Dagis inmokėjo \$5.00 įstojimo ir \$5.00 mėnesinės; darbar Dagis nebeapsirodo, taigi kasžin, ar bebūs šis skola sumokėta Draugijos išdan.

Jei visi laikraščiai sumokėtų savo mokestis iki 1 d. spalio š. m. tai mes turėtume gauti į Sp. Dr-jos išdą:

Nuo Laisvosios Minties	\$24.00
Nuo Darbininkų Vilties	\$24.00
Nuo Tėvynės	\$5.00
Nuo Lietuvos	\$5.00
Nuo Kataliko	\$5.00
Nuo Vienybės Lietuvnikų	\$5.00

Viso \$68.00

Lietuvių Spaudos Draugijos išde dabar yra pinigų \$117.50.

Atskaityta atrodo šitaip:

Tėvynė	\$25.00
Lietuva	\$25.00
Katalikas	\$25.00
Vienybė Lietuvnikų	\$25.00
Dagis	\$10.00
Laisvoji Mintis	\$6.00
Darbininkų Viltis	\$6.00

Viso inmokėta \$122.00

Inmokėta:

Popiera ir kōnvertai Sp. Dr-jos laiskams, 1911 m.	\$3.00
3-ju ėkių sukolektavimas	.30
L. Sp. Dr-jos sekretoriaus išleidimai 1911-1912 m.	\$1.20
Viso inmokėta	\$4.50

Atitraukus inmokėjimus nuo įplaukimų, išde lieka grynų pinigų \$117.50. Jei sumokėtų išdan skolingosios išleistuvės augščiaus paminėtus \$68.00, tai išde turėtume \$185.50.

6. Rengianties prie IV-tojo L. Sp. Draugijos ir Laikraštinkų suvažiavimo, išsiuntinėjam visoms komisijoms, kiekvienam nariui atskirai pakvietimus dalyvauti suvažiavime, ar bent prisusti raštu raportą iš savo darbų komisiose. Prisuntė p. J. J. Hertmanavičia raportą ir p. L. Šernas laiską, kuriame plačiai išdėsto savo pažinrus į mūsų terminologijos klausimą.

7. Pirm suvažiavimo išsiuntinėjam pakvietimus visoms išleistuvėms, priklausantioms prie Spaudos Draugijos, kad dalyvautų suvažiavime. Iki šiol gavau atsakymus ir parupinti kitų išleistuvių šieistas kningas ir laikraščius.

8. Viršiaus minėta, kad reikalauja iš Sp. Dr-jos valdybos inga-kojimo padaryti ir ekspensūs, jei

ir išleistuvę — V. K. Račkaukas; „Moksleivio“ redakcija igaliojo p. S. Tananevičia. „Tarka“ pranešė, kad dalyvauti suvažiavime negali, bet kiek vėliaus prisidės prie Spaudos Draugijos.

8. Atskirai pridodu suvažiavimui rokundą, kurią meldžiū įsakyti išdininkui apmokėti.

Su tikra pagarba

V. K. Račkaukas, L. Sp. Draugijos sekr.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

TMD. VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas — Pranas Butkus, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Sekretorius — J. Zepantauskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn.
Išdininkas — T. J. Povylaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn.
Kningininkas — V. Mišeika, 3149 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Literatiska komitetas: B. K. Balutis, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill., J. O. Sirvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y., J. Gabrys, 41 Bd. Batignolles, Paris, France.

ISITAIKYKIM LIETUVISKAS VĒLIAVAS.

Tarpe kitų darbų mūsų Draugijoje vienas yra tas, kuriuo ikšiolei niekas nesirupina — praplatinimas lietuviskų vėliavų. Vėliavos su nacionaliskais ženklais yra pas visas tautas labai gerbiamos, nes jos pakelia žmonių prigimtą sąmonę; jos primena, kad žmonės priguli prie kokios nors giminės, kad turi savo brolius, videntaučius, kad juos privalo mylėti ir pasigelbėti. Kuomet mes mylime visos videntaučius, tuomet išmokstame mylėti ir visus žmones, iš kokių tautų jie nebutų kilę. Bet tėvynės ženklai gerbi yra žėdno žmogaus augščiausi prieidermė. „Tėvynės dumas yra šviesesnis už svetimą ugnį“.

Laiku didelį švenčių, paminėjų, apvaikšiojimų, iškilnių, prakalbų ir tt. vėliavos yra pirmiausias padabinimas procesijų ir saliū. Duokim sau čia Amerikoje, per šventes ir iškilmes kiekviena tautystė ikšaišo savo namus ir sales amerikoniškomis ir savo vėliavomis. Tik mes, lietuviai-amerikiečiai, net su gėda turime prisipažinti, savo vėliavų ikšiolei nebuturime ir, niekuo savę negalime parodyti. O jos nėra brangios, nėra sunku jas įsigyti. Tik reikia noro save gvyais parodyti.

Jau pėnai buvo rašyta „Vienybėje Lietuvnikų“, jog vienas iš Brooklyno lietuvių — p. J. Struogis — ketina uždėti lietuviškų vėliavų dirbtuvę. Ikšiolei dar šita dirbtuvė buvo neaitdaryta; mat minėtasis videntautis dar nebuvo tikrai sužinojęs, kokia ikšiole yra mūsų vėliavos spalva. Tik dabar, kaip girdėjome, p. Struogis apie tą dalyką kalbėjęs su Dr. J. Basanavičium, ir neužilgo ketinąs atidaryti vėliavų dirbtuvę.

Jeigu ikšiolei nebutu tam tikrų dirbtuvių, tai nunai šis klausidis tapo pergaltė. Jeigu ikšiolei nebutu tokios draugijos, kuri mūsų tautiskomis vėliavomis butų rūpinusi, tai dabar šitas prisieina mūsų Draugijai atlikti. Kuopos ir tam pasišventę sąnariai, galėtų susirašyti su p. Struogiu (jo adresas: 442 Grand St., Brooklyn, N. Y.), ir surinkę naujų vietinių lietuvių ūmtus apsteliaimų, galėtų kuopų naudai gauti nuo išdirbėjo šioj-tokį rabatą ir praplainti lietuvišką vėliavą.

Kiekvieno Tėvynės Myletojo tai priedermė!

PASIVAİKŠCĖJIMŲ RATELIAI.

Be abejonės daugelis skaitytojų girdėjo ar skaitė iš laikraščių apie taip vadinamus „Walking Clubs“ (Pasivaikšciojimų Ratelius), kurie tarpe amerikonių labai platinasi. Tečiaus gal mažai kas apie tuos ratelius giliau pamislijo: kas tie rateliai yra ir delko jie atsirado. Mes čia neturime vietos apie juos plačiai išleisti, todėl nors trumpai paminim, nes manom, kad mūsų Draugijos kuopoms bus tas naudinga.

Pasivaikšciojimų Rateliai nežinia kuomet prasidėjo organizuoties. Bet labiausiai New Yorko dienraštis „World“ tą idėją patsumėjo, organizuodamas savo skaitytojų burelius ir rengdamas pėsčiųjų ekskursijas pasivaikšciojiti subatomis po pietų ir nedēdieniais. Dabar jau yra djedeli tokie klubai tarpe amerikonių, vokiečių ir žydu.

Šitų žodžių rašytojui teko tokiose ratelių ekskursijose dalyvauti. Nedēdieny po pusryčių susirenka ratelio sąnariai ir šiaip pašaliniai, abiejų lyčių ir visokio amžiaus žmonės, į šimtą ar daugiau asmenų. Kišenėse ar popieriniuose maišeliuose visi nesas. užkandžius. Ant paskirtos valandos visas burys traukia kokių vieškeliu iš miesto. Suprantama, yra vadovai, kurie veda kalbas; yra juokdariai, kurie bovina „publiką“ juokais; yra muzikantėliai, kurie turi savo „muzikas“, etc. etc.

Rateliai pėsti atlieka kelionę nuo desėtkų mylių. Bet kelionė buna labai smagi ir linksma. Suprantama, daugumui ir kojos bisiki atsimsuša. Bet ilgai tokie vaikšciojimai prapatina prie kelionių ir išnašumo.

Dabar kada miestų gyvenimas atšipina žmonių jausmus, nusilpnina nervus ir sugniaužtas oras nustelbia sveikatą, šitokie pasivaikšciojimai labai naudingi. Jie atgaivina sveikatą, sustiprina kuną, atšviežina jausmus, suteikia sveiką apetitą valgyti, linksmi prabėga laikas, žmonės pripranta draugauties ir iškalbingai šnekėti.

Pas mus dar nėra tam tikrų Pasivaikšciojimų Ratelių. Užtai labai gerai butų, kad šitų pėsčiųjų ekskursijų madą imtų platinti TMD kuopos. Mums rupi apšvieta ir tėvynės meilė. Podraug turi rūpėti mūsų brolių sveikata ir jų kuniška bei dvasiška ateitis. Atminkim, kad kaip netepama masina dila ar rudija, taip dila ir ljudija žmogus be jokio atsiputėjimo ar atgaivos.

Rochester, N. Y. Lapkr. 9 d. vietinė TMD. 52 kp. paminėjimui Kražių skerdynės 20-ties metų sukaktuvėms, surengė prakalbas. Atidaręs vakarelį, kuopos pirminkas p. S. Klimaitis, pasiikino publikai šiųjų prakalbų tikslą ir vakareliso svarbą. Po tam po poros dainelių — dainavo choras „Aidas“ — p. Klimaitis trumpai ir aiškiai nupieše istoriją Kražių skerdynės, kurioje daugelis mūsų nekaltų tėvų, motinų, brolių ir seserų pralėjo kraują, gindami ntourus valdžios savo bažnyčią. Podtam kalbėjo p. Vaivada. Šisai vyrukas gal turėjo ne blogus norus, bet ant nelaimės jis mus laimei ir apšvietimui kito kelio neparodė, kaip tik kalė į klausytojų galvas, kad Markso (socialistų) prišakymus pildytų. Kaip kada gal gerai ir Marksas, bet jnk mums reikia šiandien, verkiat reikia apšvietos. Mums reikia gaivinti savo tarpe tautiską vienybę, stiprybę ir progress. Kai kultūrikai pakelsime, tai tada rasime

laimės kelį ar su partijų pagalba ar ir be jų. Todėl šitokiuose vakareliuose panašios prakalbos visai nepritinka. Galiaus kalbėtomas nē iš šio nē iš to užkliuvo ir už Liet. Mokslo Dr-jos pasiuntiniū, ant galo kulturą visai pasmerkė!

Pagaliaus vėl kalbėjo p. Klimaitis — apie TMD. tikslą. Toliaus dar choras padainavo keletą dainelių.

Vakareliso programą buvo labai ilgą, delto jis nē nebuvo užbaigtas, nes iki puskakčio tėsianties publikai padodo ir žmonės pradėjo eit namo.

Publikos buvo pilna svetainė. Kuopon įsirašė vienas naujas narys.

Tegyvuoja pavyzdinga kuopelė ir terengia kuotankiausiai kultūrikškus vakarelisius!

K. A. Orlauskis.

NAUJI NARIAI, PRISIRASĖ PIRTEV. MYL. DE.

Kp. No.	Brooklyn, N. Y. Kalkauskas Pr., Stankievičius P., Vingelienė O., Stanevičius I., Gegžas J., Litviniūtė M., Lukmanas Pr., Maliauskas A.
5	Waterbury, Conn. Pankštys K., Cibirka K., Mantvila J.
22	Chicago, Ill. Jakaitis B., Chmieleuskas J. A., Jurgelionis K., Drangelis K.
23	New Britain, Conn. Salaveičikas A., Mazlavackas J., Mikalauskas A., Klimas J., Ancerevičius T., Pilvelienė A.
28	Chicago, Ill. Mlaševičius P., Pagareckis J., Kucis S., Cibulskis P., Vitkus K., Klevečka J., Bakcis L., Chicago, Ill. Lapinskas A., Kuliuskas J.
47	Cleveland, Ohio. Dereška M., Simonis M.
48	Los Angeles, Cal. Valucka F., Degutis P.
52	Rochester, N. Y. Masilionis A., Kausakis J., Davidonis J., Ragauskas A., Subatavičius K., Jančius M., Kaušakis P., Gudonis J., Unciaus J., Gumauskas V., Semaska K., Orlovskis K. A., Žigelis J., Senkus M., Brasas J., Rašimutė K., Balaišutė M., Plikintė V., Sinkunas A., Širvinkas A. P., Yndilas Pr., Bagdanavičius M., Sukis Pr., Medziukas M., Degutis Pr., Bendaitė O., Rimkus A., Dapšys K., Juodviršis J., Gailiūsis J., Ramasnas N., Jankauskas J., Vizbaras A., Glaveckas S., Uzdila V., Valtas A.
53	Clinton, Ind. Nevardauskas A.
58	Grand Rapids, Mich. Ratkevičius M., Karpelis A.
74	Philadelphia, Pa. Ivanauskas J., Kaušikas J., Sakalauskas B.
84	Kingston, Pa. Pikušas L., Antanavičiūtė K.
117	Rochford, Ill. Ulinskas J., Vainekis J., Andrikis J.
121	Racine, Wis. Babelis J., Dargis L., Darkintis A.
127	East Chicago, Ill. Jasaitis J., Labekis J., Lapėnas V., Podziunas R., Kreiza A., Pustėnas J., Kreiza Ad.
137	Buenos Aires, Argentina. Kalkaris J.
138	East Arlington, Vt. Purvėnas M.
146	Šiauliai, Lietuvoje. Vienas narys.
151	Haverhill, Mass. Dzingelvičius S., Maknėckas J., Stravinskis P., Truska J., Gardziulis P., Pritukas J., Kazlauskas A., Stravinskutė M., Valinkevičiūtė V., Subačius J., Bakanauskas S., Krukonis A.
Pajieniai:	Klimas N., Stepanavičius K., J. Zepantauskas, T. M. D. sekretoriaus.

KRASOS DEŽUTĖ.

J. K.: Pereitame „V. L.“ nu. mūsų gerb. pirminkas jau atsisaukė į kuopas ir kvietė, kad p. J. Vanagsitį kiek galima pagelbėtų ir, kur galima, padėtų jam prakalbas surengti, nes jis galės podrang ir mūsų Draugijai dangelis pagelbėti. P. Vanagsitį ikalbiai sako prakalbas ir gerai apšpažinęs su mūsų tautos kultūriniais reikalais. Jisai dabar išvaivio į Amsterdam, N. Y., ir apylinke. Ketina paskni trauktiti į Chicago ir vakarineis valasias. Susirašyti su juo reikia šio adreso: **V. Dammora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (perduot Vanagsitium).**

Onai M.: Da tikrai nežinome, ar šio Lietuvoje bent vienas iš dviejų žadėtųjų dienraščių. Jan žada išeiti ir trečia! Tai bus Kaune „Tėvynės Garsas“, kurį leisias p. Banaitis.

P. Dem.: Straipsnelio jau nedėsim, nes tas paraginimas bus nebereikalingas. Matysite šitame numeryje pagarsinta dielą eilę naujai prisirašiusiū nariū. Draugai, pasitengkite taip savo kuopas didinti, kaip kuopos Rochester, Brooklyn, New Britain, E. Chicago ir Haverhill!

NAUJI RAŠTAI.

„Vaivoryktė“, I knyga, 1913 m. Turinys: Maironis — Musų vargai (poema), M. Gustaitis — Kur beplaukti? Špižinis varpas (eilės), Gasparas Kuzavas — Kraujas, Liudas Gira — Disonansai, M. Vaiktus — Liudnojo rudens garsai (eilės), Akstinų Vincas — Literato užrašai, M. Dagilėlis — Nupuolės dainius (eilės), Paparonis — Inkvėpimas, Ant Pr-tų ežero, Gyvenimo ratas, Finnis cornat opus (eilės), Vincas Krėvė — Žiemos nakčių sapnai, M. Gustaitis — Ko jis toks linksmas? (eilės), Faustas Kirša — Rudens metu, Elegija, Poetas, Pavasaris (eilės), Vincas Krėvė — Egojistas, M. Vaiktus — Šviėsus atminimai (eilės), Liudas Gira — Kaipir pasaka, Vincas Krėvė — Pratekabuddha (pasaka), Faustas Kirša — Jaunas berzėlis, Tyrų bangos, Laimės ratas, Upelis (eilės), Ignas Šeinius — Bangos siaučia (apsaka), Iš lietuvių liandies puezijų, H. W. Longfellow (Kalėdu Kaukės vertimas) — Hiavathos Medžioklė, A. Mickevičius (liuosai vertė Paparonis) — Vaikeliū malda, Liudas Gira — Kalevala, dr. M. Gustaitis — Puškina ir Krimo Sonetai, Liudas Gira — Literaturos pašnekos, Nuo Leidėjo ir nuo Redaktorius.

„Vaivoryktė“, II knyga, 1913 m. Turinys: Maironis — Musų vargai (poema), M. Vaiktus — Motina, Landelio paveikslas: Laimingoji motina (eilės), M. Gustaitis — Paskendęs varpas (eilės), Kalėdų Kaukė — Jura ir mergos, Paveikslas, Tusčia, Atmintis (eilės), Paparonis — Anksti rytelį, Užia vėjas, Putinas — Man čia gera, Audra, Paskutinis spindulys (eilės), Adomas Juodasis — Aušrelė, Močiūtė, Vakarų aušrelė gestant (eilės), Faustas Kirša — Mirštanciam poetui, Skandus likimas (eilės), Kazys Binkis — Kaime, Debesėliai šilksparniai (eilės), Adomas Juodasis — Svajonėlė, Sapnų sutartinė, Vincas Krėvė — Indas, kuriame karalius laiko geriausiajį savo vyna, Vaisgantas — Augščiaučių vaizdeliai, Vincas Krėvė — Nedasapnuoti sapnai, Ignas Šeinius — Bangos siaučia (tasa), Iš lietuvių liandies puezijų, Liudas Gira — Del mūsų dainių, dr. M. Gustaitis — Orientalinė srovė Europos literaturoje, Kritika ir bibliografija.

Nuo „Vaivoryktės“ Redaktorius — „Vaivoryktės“ dešime apysakas; novelės, dramos veikaliai, puezijos, — taip originalūs, taip geresnūsios svetimų literatūrų pavyzdžius.

„Vaivoryktė“ mielu noru dėstaiptat visokius literaturos formeje išreikštus atsiminimus iš mūsų kulturos darbo, istorijos, kelionių inspdžius, bijografijas ir tam lygu.

Antra knyga pradeda „Vaivoryktėje“ dešime sistematiškai vedama mūsų literaturos bei dailės kronika. Pasirūpinsime duoti taip-pat ir kitų kultūrinių tautų dailės apžvalga.

Ypatingą domą kreipsime in literaturos ir dailės kritika. Kritikos skyriū stengsimės, kiek tik išgalėsime, nenuskaidami pačios dailiosios raštijos skyriaus, paplatingai. Dešime ne tik literaturos studijas, bet ir mūsų knygų recenzijas.

„Vaivoryktės“ kaina metams, užsieniose, 5 rub., atskirų knygų kaina 1 r. 20 kap. Prenumeratą reikia siūsti šio adresu: „Vaivoryktė“, paėto dėž. 63, Vilnius, Russia.

Lietuvos pasakės. Vienaveiksmis dramatinis poema. Vydunas.

nė Marija Pavlovna, duktė d. k. Pavlo Aleksandrovič, pabėgo nuo vyro, Švedijos d. kunigaikščio Vilhelmo. Mat, susibarūs kun. Vilhelmas diktokai ją apkūmstavo. Tas susikirtimas kilęs dėl to, kad kunigaikščiu pasirodęs perdidelis susitarinimas jo žmonos su pasiutiniu Švedijon, Savinskin.

DEVYNI NUBAUSTI MRTIMI.

Alahabad, Indija, lapkričio 7 d. Pranešama iš Kabul'o (Afganistan) apie sušaudymą 9 suokalbinių priešais viešpataujantį Afganistan emirą. Jie liko sušaudyti kanolių šuviais.

SVEIKATOS STOVIS RUSŲ ARMIJOS PAGERĖJO.

Peterburgas, lapkričio 8 d. Liko pagarsinta statistikos žinios apie sveikatos stovį tarpe Rusijos armijos kareivių 1912 m. Pasirodo, kad paskutiniai kelias mėtais ligos kareivių tarpe žymiai sumažėjo. Ypač tas aiškus iš 1912 m. statistiškų skaitlinių. Dikėiai sumažėjo tarpe kareivių ir mirių skaitlius.

VYSKUPAI UŽSIPULĖ ANT TEATRO.

Londonas, lapkričio 9 d. Du vyskupai — Londono Ingram ir Kensingtono Maud, veda aštrią kovą su vienu populiarišku miesto teatru, kur lošia geniališkas satirikas Bernard Shaw. Vyskupai atranda, kad tas teatras kenkia krikščioniškai moralybei.

GRAIKAI MANO VĖL KARIAUTI.

Atenai, lapkričio 9 d. Plačiai kalbama apie naują karą su Turkija. Visoje Graikijoje apsirėškė sujudimas. Graikijos valdžia pasiuntė Turkijai ultimatumą greitu laiku užverti sątaikos traktatą.

BULGARIJOS KARALIUS ATSAKAO NUO SOSTO.

Londonas, lapkričio 9 d. Pranešama, kad Vienon pribuvo Bulgarijos karalius Ferdinandas, kuris mano taipgi apsilankyti pas Austrijos sosto įpėdinį Francisą Ferdinandą Čechijoje. — Čia paplito žinia, kad karalius Ferdinandas negrįš daugiau Bulgarijon, jei jam neateis pagalbom Austrija. Mat, jis esąs pasiryžęs atsisakyti nuo sosto ir pavesti jį savo sunui Borisui, kuris yra labai populiariškas tarpe bulgarų.

Karalius Ferdinandas skaitėsi pirmiau labai populiarišku bulgarų valdonu, ir jo šlovė pasiekė aukščiausio laipsnio pasibaigus pirmajam Balkanų karui, bet antrasis karas, ty karas su serbais ir graikais, kuris pasibaigė pilnu bulgarų pralaimėjimu, galutinai jį nužemino. Tuom jis nustojo bulgarų pagarbos. Paskutiniu laiku jis gavo keletą grumojančių laišku. Dėl to viso jis pasiryžo užleisti valdymą vietą savo sunui.

VOKIETIJOS DIDUOMENĖS PROCESAS.

Breslau, Silezija, lapkričio 10 d. Jau pasibaigė truksmingas procesas, kuriame figuravo žymus Vokietijos diduomenės švarnari. Mat, jie buvo apkaltinti pildyme nemorališku darbėiu, butent siviliojime mažų metų merginų. Žymesnį jį kaltininką, teatro savininką, teismas pasmerkė trims metams kalėjimo, kaizerio kapelmeisterį — metams, o kitus šešis nuo trijų mėn. iki metų kalėjimo. Dentistą Schindlerį ir literatorių Wedmann'ą išteisino.

ATBALSIAI BEILIS'O BYLOS KIJEVE.

Kijevs, Rusia, lapkričio 10 d. M. Beilis'o byla tęsėsi lygiai mėnesį laiko. Kaip žinome, žydas Mendel Beilis buvo apkaltintas rituališkame užmušime krikščionių vaiko, 12-13 metų amžiaus Andrejaus Juščinskio pradžioje 1911 metų. Tai buvo, galima sakyti, anti-semitiškas procesas. Čia šio dalykas ne apie vieną M. Beilis'ą, bet apie visą žydų tautą. Todėl buvo sujudę viso pasaulio žydai. Kadangi, prasidėjus bylos nagrinėjimui, judašimčiai Kijevė, Odesoje ir kitur pradėjo rengtis prie skerdynių, tai tuom laiku smarkiai pasididino žydų emigracija. Galop M. Beilis lapkričio 10 d. liko pripažintas teismo nekaltu ir visai paliuosutas. Sunku apsaulyti apie tą entuziastišką džiaugsmą, kuris apėmė viso pasaulio žydas. Žydai laimėjo ir parodė visam pasauliui, kad Rusijos valdžia visai neteisingai stengėsi užmesti jiems baisią dėmę, kurios jau nepripažįsta visos civilizacijos pasaulis.

Turtingieji New Yorko žydai kviečia M. Beilis'ą su visa šeima na tuoj pributi į Suvienytas Valstijas. Kalbama, kad jis su savo apgineju Gruzenbergu apvažinėš visą Ameriką. Vedimui to garsaus pasaulinio proceso (apgynimui, liudytojams, spaudai ir kitiems reikalams) žydai sudėjo apie \$8,000,000. Čia žydai parodė visam pasauliui pavyzdį vienybės ir susipratimo.

„ADMINISTRATIVINĖ TARYBA" CHINUOSE. Pekinas, lapkr. 12 d. Prez. Yuan Ši-kai'jus yra pasiryžęs vieton Chinių Senato sudaryti taip vadinamą „Administrativinę Tarybą". Taryba susidės iš 71 švarnario; tą skaitliū sudarys ministrų kabineto nariai bei paskirtos prezidento ypatos ir provincijų gubernatoriai, kuriuos taipgi paskirs prezidentas.

AUGIMAS GYVENTOJŲ SKAITLIAUS ITALIJOJE.

Roma, lapkričio 10 d. Liko pagarsinta statistikos žinios kaslink augimo gyventojų skaitliaus Italijoje. Pasirodo, kad 1911 m. gimimų ten buvo daugiau, negu mirimų, ant 350,000, o 1912 m. — ant 500,000.

Neenai pagarsintos panašios statistikos žinios Vokietijoje ir Francijoje rodo, kad ten gyventojų skaitlius beveik nesidaugina.

IS EMIGRACIJOS LAUKO AUSTRIOJE.

Krokva, Galicija, lapkričio 11 d. Didelį truksmą sukėlė Galicijoje bei visoje Austrijoje suareštavimas Krokvoj lapkr. 8 d. buvusio V. Tarybos atstovo, Špondras. Tas suareštavimas yra sąryšyje su truksmingu Canadian Pacific emigr. procesu.

Darant krata špondras name, policija vienamė kambaryje rado tris merginas, kurios turėjo važiuoti Kanadon. Jos išpasakojo, kad Špondra jas prikalbėjo, kai ir daugel kitų merginų, važiuoti Kanadon. Galop, merginos prisipažino, kad Špondra jas išgėdino.

Užkluspus policijai, Špondra norėjo nusižudyti, bet policija su laikė.

SUV. VALSTIJŲ ESKADRA ITALIJOS PRIEPLAUKOSE.

Roma, lapkr. 10 d. Atskiri SUV. Valstijų eskadros laivai apsilankė Maltoje, Neapolyj ir Genuoj. Visur laivai sutinkama kuosiškiliuogiausiai. Ypač iškilmingai buvo priimti laivų oficeriai, bei juveiviai Romoje. Popiežius Pijus X suteikė jiems audienciją ir apaštališką palaiminimą.

MIKADO APŽIURI LAIVYNĄ.

Tokio, lapkr. 11 d. Japonijos impertorius Jošihito apžiūrino milžinišką laivyną, susidedantį iš 55 kariškų laivų, kurie stovi Yokosukos prieplaukoje. Laivai išplaukė iš prieplaukos ir imperatoriaus akyvaizdoje atliko savo rūšies maneirus. Imperatorius su pasigerėjimu žiūrėjo ant plaukio-

jančių kariškų laivų. Jis pasižadėjo apžiūrėti laivyną kasmet.

CHINIJOS PARLAMENTAS.

Pekinas, lapkr. 11 d. Sulig nesena išleistos Chinių prez. Yuan Ši-kai'jaus proklamacijos liko visai suardyty valstijos parlamentas. Vieton jo manoma įsteigti „Centralinį Administracijos Kongresą", į kurį jis po du atstovus kiekvienos provincijos, keturį ministrų, po vieną suardyty nuo kiekvienos ministerijos ir aštuoni švarnariai prez. sekretoriato. Šita įstaiga ir duos visas reikalingas krašto valdymui derektivas.

SUSIREMIMAS MONGOLŲ SU CHINAIS.

Pekinas, lapkr. 11 d. Iš Kalgano pranešama, kad lapkr. 10 d. arti Mongolijos rubežiaus iškilo smarkus susiremimas chinų su mongolais. Krito apie 500 chinų kareivių ir daug liko sužeistų. Šita žinia sukėlė daug kalbų chinų, japonų ir rusų valdiškose sferose.

„ADMINISTRATIVINĖ TARYBA" CHINUOSE.

Pekinas, lapkr. 12 d. Prez. Yuan Ši-kai'jus yra pasiryžęs vieton Chinių Senato sudaryti taip vadinamą „Administrativinę Tarybą". Taryba susidės iš 71 švarnario; tą skaitliū sudarys ministrų kabineto nariai bei paskirtos prezidento ypatos ir provincijų gubernatoriai, kuriuos taipgi paskirs prezidentas.

NOBELIO DOVANA.

Stokholmas, Norvegijoje. Lapkričio 13 d. pranešta, jog literatinė Nobelio dovana šiemet paskirta indusų poetui Babindranah'ui Tagore. Ir tai pirmas kartas, kuomet Nobelio dovana paskirta kitos rasės žmogui; ligi šiol vis buvo skiriama tik tai baltosios rasės atsižymėjusiems žmonėms.

Indusų garsiojo poeto, Tagore'šo, šeima gyvena Bengalijos provincijoje. Daugelis tos šeimos švarnių pasišventę literatūrai ir dailei abelnai. Rajah Sir Sourindro Mohun Tagore 1875 metais gavo nuo Philadelphijos universiteto muzikos daktaro laipsnį.

Nesenai Babindranah'o Tagore'šo kaikurios poemos išverstos anglų kalbon. Tų poemų vertimai anglų literatūroje sukėlė tikrą furorą — beveik visi anglų kalba leidžiamieji literatiniai žurnalai apie jį rašė ir jo poemias perspaudė. Tagore'o poezija — tai gilios dvasinis šaltinis, iš kurio gali semti ir semti, bet vis viena jo neišsėmsi.

Iš Amerikos.

A. † A. J. F. JUOZUNAS.

Šiose dienose New Haven'e, Conn. pasimirė vienas iš veikliusių Amerikos lietuvių, J. F. Juozunas. Jis buvo darbščių SLA. nariu, 142-os kp. sekretorium, „Vien. Liet." agentu, uoliu jos platintoju, skaitytoju ir bendradarbiu. Grįždamas iš darbo, važiuo jis gatvkarin aplankyti savo sergancios ligonbutyje dukrelės. Ir štai susidaužus staigu gatvkariniu su automobilium, žuvo J. F. Juozunas. Nors jis žuvo, bet jo nuopelnai, kaipo tikro tėvynainio ir vienuomenės veikėjo vardas ilgai pasilikis Amerikos lietuvių atminty.

PADIDINO ALGAS.

Pastaromis dienomis paskelbta, jog arbitracijos komisija, kuriai buvo pavesta išrikti geležinkelio

darbininkų ir darbdavių klausimas, galutinai nutarusi padidinti algas. Apie 100,000 Rytų geležinkelio darbininkų gaus į metus po 60 dol. daugiau arba po 5 dol. kas mėnuo.

SUOKALBIS-DIAŽA NUZUDYTI.

Havana, lapkričio 10 d. Vietos policijai pranešta, jog yra tariamas nužudyti Felix Diažą. Suokalbiniškai pasiryžę, jeigu būtų reikalas, ir ant laivo sėsti, kada jis pasirengs į kelionę. Gen. Diažas bijodamas kad jo nenužudyty, niekur beveik neišas iš savo namų.

AUKOS NAMŲ STATYMI.

Nesenai pradėta rinkti aukos pastatymui New Yorke Jaunų Vyrų ir Jaunų Moterų Krikščionių Asociacijos naujų namų. Atidarytan \$4,000,000 fondan žinomas Amerikos turtnulis Rockefeller paaukojo 350,000 dol., ponia Straight — 300,000 dol., p-as ir p-lė Dogde — 250,000 dol. Gana stambias aukas deda vietos pirkčiai bei promininkai. Aukų rinkimui pakviesta 1,000 asmenų, kurie ligi lapkričio 24 dienos turi surinkti 4,000,000 dolarių.

DIAZAS PATARIA HUERTAI PASITRAUKTI.

Užperitą savaitę du artimu gen. Profirio Diazo draugu, atsiantę iš Paryžiaus, kur dabar Diazas gyvena, telegramas patardami Huertai pasitraukti nuo prezidenturos.

SAUKIASI KITŲ VIESPATYSIŲ PAGALBOS.

Suvienuytų Valstijų valdžia nenorėdama padaryti ginkluotos intervencijos, nenorėdama versti ginklu Huertą prisilinti nuo prezidenturos, kreipėsi į didžiulias viespatijas prašydam, kad nei viena jų neskolintų Meksikai pinigų, kad neduotų Huertai pinigų, kad neduotų Huertai pinigų, kad neduotų Huertai pinigų, kad neduotų Huertai pinigų.

SNIEGAS SUSTABDĖ TRAUKINIUS.

Lapkričio 10 dieną laikraščiai praneša iš daugelio vietų, kuriose siautė sniego pusny, užpustydamos geležinkelius, išversdamos telegrafų bei telefonų stulpus ir kitokių eibių pridarydamos.

Tą dieną vēsula su sniegu smarkiai siautusi Pensylvanijos vakarių dalyje, New Yorko, Marylando, Michigano ir Illinois valstijose. Šita vēsula per tą dieną pridariusi daug nuostolių ir pradžė keletą dešimčių žmonių.

NERAMUMAI ANT CUBOS SALOS.

Lapkričio 10 dieną praneša iš Havano'os miesto, jog Santa Clara gubernijos gaujos, nuo kurių atimtos pilietiškos ir kit. teisės, sumaniosius diskredituoti ir blogoje šviesoje prieš pasaulio akis pastatyti Cubos salą. Jų tikslu, mat, yra: sugriauti prezidento Menoalo valdžią ir tuo budu pašalinti jį. Tuos blogų norų žmones prie to skatina jų pačių asmeniniai reikalai.

SMARKUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Lima, Peru. Lapkričio 11 dieną atėjusios žinios paskelbė, kad užperitą pėnytią Abancay provincijoje buvo smarkus žemės drebėjimas. Žemės drebėjimas sugriovė daugelį Abancay miestelio namų; žmonių žuvo su virš 200. Apie 1,000 to miestelio gyventojų likę be pastogės.

NU TARĖ STREIKUOT.

Houston, Texas. Matydami, kad kitokiū budu negalima su darb-daviais susitaikyti, South Pacific (Sunset Central linijų) geležinkelio darbininkai dauguma balsų nutarė streikuoti. Tasai streikas palies apie 2,500 geležinkelių darbininkų.

VERCIA MOKĖTI PAGALVES.

Panama. Svetimų reikalų ministris Lefeve pranešęs Amerikos legacijios sekretoriui Wicker'ui, kuris veda chinų reikalus Panamoje, jog visi chiniečiai turi mokėti pagalves, kaip nurodyta naujuosiuose registracijos istatuose. Neuzsimokantieji tų pagalvių turės iš Panamos iškeliuoti.

ROOSEVELTO PRIEMIMAS.

Buenos Aires, Argentina. Lapkričio 12 d. vakare Colon teatro saleje buvo parengta iškilminga puota ex-prezidento Rooseveltto priėmimui. Toje puotoje dalyvavo su virš 1,000 žmonių.

Po pietų Rooseveltas apžiūrėjo militarinę parodą ir dalyvavo prie atidengimo gen. Shredano paminklo.

PO DVIDEŠIMTS METŲ SUMANĖ PERSISKIRTI.

Hempstead, L. I. Lapkričio 13 dieną ponia Imogene Belcher, kuri gyvena su savo vyru per dvidešimt metų, sumanė pagaliaus persiskirti ir apskundė jį. Skunde jina nurodo, kad jos vyras, p. Hiram Belcher, žiausiai su ja pasielgdavęs. Jiedu turi tris vaikus — vieną sunų ir dvi dukteri. Toje perskyros byloje liudininkais bus jiedviejų vaikai: sunas stots tėvo pusėje, o dukteris motinos.

ELEKTRIKA UŽMUŠĖ LIETUVI.

Mūsų korespondentas praneša mums iš Buenos Aires, Argentinoje, jog kasyklose elektra užmušusi Motiejų Vokietaitį. Dirbdamas kasyklose, vieną dieną, įsai laičes rankoje elektrikinę lemputę ir švietęs kitam darbininkui. Bestovėdamas įsai ēmęs ir prisnūdęs, o tuo tarpū lemputė iškrito iš rankų ir upolė į viedrą, kuriame buvo vanduo. Pabudęs, griebė viedrą, idant išlieti vandenį, ir elektrika jį užmušė.

Iš Lietuvos.

Utena, Ukm. apskr. Utėnoj dabar dažnai esti vakarai, nes uteniškiai turi gražius liaudies namus, taigi turi kur ir vakarus taisyt. Turi ir gerą Bania vedamą chorą. Nesenai vaidino „Iš tamoso į šviesą". Vaidinimas pasisekė gerai, bet po vaidinimo įsigriovė girti, kurie didelį truksmą sukėlė. Prisiėjo policijos šaukties, bet jie ir policijos nenusigando, nes turtingi.

Gaisčiūnai, Šiaulių apskr.

Mūsų žmonės, kad ir laikraščius skaito, bet senesnieji vis dar tiki į įvairius „monus". Vienas K. nuo didelio girtuokliavimo susirgo baltosiomis karčtinėmis, ir jam pradėjo rodyties visokios baidyklės, arba, kaip sako pradėjo klajoti. Musų moterėlės ir sakio: „Štai kaip Dievilis nubaudė, jau gyvą velniai apšėdo, o kaip numirs, kas gi bebus? Jau laikas būtų nebetikėti į visokius niekus, o žinoti, kad nuo girtuokliavimo visokių ligų atsiranda. Girknlis.

Veršiai, Zagarės valsč.

Musų kaimas kuolengviausiai išsidalino į viensėdijas. Todėl verti versiečiai pagirimo. Šis kaimas valdo maždaug apie 527 deš. žemės ir susidėda iš 21 ukininko. Per 3 mėn. išdalinta žemė visiems. Kitų kaimų išsidalinūsieji ukininkai kalba, jog be degtinės, teismo, vaidų, tai nėš galima išsidalinti, bet Veršiuose to nebuvo, ir iki šiai dienai dar nė vienas ukininkas tuo reikalu nėra matęs valsčiaus durų. Veršiai turėjo matininką F. Liasecką, kuris mandagiai visiems ukininkams išaiškino įvairius viensėdijų reikalus. Pirmiau visą kaimą sutaikino ir apkačėavo. Taigi matote, kaip tai svarbu turėti matininką, kuris sąžiningai savo priedermes atlieka.

Paežeriai, Marijam. apskr.

Kun. Baltrušaičio rupeščiu čia pradėta statyti nauja mokykla, kurios ikišiolie Paežeriuose nebuvo. Girdėti, kun. Baltr. rupinasi Paežerius inkurti pačto skyrji. Pagirtinas tai sumanymas!

Garleva, Marijam. apskr.

Spalių 11 d. valstiečių sneiga nutarė mokyklų padauginti: Pavytjė, Pajiešy, Drebulynėj ir Digrių kaime. Dabartinė Garlevos mokykla pakeičiama į 2-klasę miesto mokyklą, kurioj moks 2 mokytoju. Tai mokyklai jau pradėta statyti nauji namai.

Simanas, „Liet. Uk."

Didelis judėjimas.

Jau bus dvidešimts metų, kaip miesto valdyba pradėjo bylą su kariuomenės valdyba už didelį žemės gabalą, vadinamą „Sapiegų sodnas" (2 su pusė žemės dešimtinų daržų ir 153 dešimtinės girios) esančias Antakalnyje, tuoj už sv. Petro bažnyčios. Keli meta atgal, teismo buvo jau pripažinta, kad vieta, kurioje stovi dabar karo ligoninė, turėtų prigulėti miestui. Bet, pasiremiant caro įsakydu, ligoninė nebuvo miestui gražinama. Kariuomenės valdybai buvo tik paskirta miestui 40 tukstančių rublių už ję atlyginti. Šiomis dienomis miesto valdybai telegrafu duota iš Peterburgo žinia, kad senatas galų-gale tuos „Sapiegų sodnus" pripažinęs miesto savastimi. Esas tai galutinis nutarimas.

Kaunas, Pedagogijos kursas

į Kauno Pedagogijos kursas įstojo 4 lietuviai (3v. ir 1 merg.), 1 sulenkejės ir 11 rusų. Kvotimų laikyti išviso atvyko 29, lietuvių 7. Įstojusieji lietuviai visi baigė miesto mokyklas.

Kaunas.

Kauno žemės ukio kursai, kaip kasmet, taip ir šiemet ruošiami Kauno dvarininkų žemės Ukio D-jos. Kursai tie prasidės lapkr. 4 d. ir tvers iki 9 d.

Vesti tuos kursus kviečiami įvairūs profesoriai ir įvairių ukio šakų žinovai. Tarpe kitų inžinierius Tuliševskis, ugniagesių in-
strukturis skaitys apie ugniagesių draugijų organizavimą. Pabaigės Kaune savo darbą, inž. Tuliševskis ketina aplankyti visus tuos Kauno gub. žem. ukio rate-
lius, kurie jį pakvieis pas save ir ketina skaityti jiems taip pat apie ugniagesių dr-jų organizavimą. Šiemetinėj Kauno kursty programa matome dar, tarpe kitų — linų dirbimo lekeijas. Tuo Dr-ja šiais metais labai rupinosi: buvo

dagi ekskursijų į Vengriją ir i Šveiciją, savo akimis išitikinti, kaip ten daroma su liniais. Toje ekskursijoje dalyvavę Lvovo Žemės Ukio Dr-jos linų dirbimo in- struktoriaus Zaleskis ir dvarinin- kas grafas Przewozickis skaitys irgi lekcijų tuose kursuose.

Vyriausybės įsakymai.

Iš užsienių grįžtančiųjų keliau- ninkų bagažą įsakė vidurinių rei- kalų ministeris kratyti ne tik Vir- balyje, kaip kad iki šiol būdavo bet, čia iškračius, dar antrą sykį kelyje vagonuose, — nes patirta, kad per Virbalio muitinę vežama daugiausia kontrabandos.

Utėna.

Šiomis dienomis Utėnoje apsi- stojo mažrusių trupa. Spalių 7 d. vaidino „Chmara“ (Ukanose).

Dalininkas

Ukmergė.

Ukmergėje ketinama statyti bažnyčią, kurios pastatymas ap- skaitomas į 200 tukstančių rublių. Išrinktas jau ir bažnyčios staty- mo komitetas, kuriame pirminin- kauja vietos klebonas. Pinigų bus aukojama parapijonų.

Nauji plentai.

Spalių 5 d. pabaigtas planas to plento, kurį ketina vesti nuo Val- kininkų per Ašmeną ir Smargai- nius, į Vileiką; 1915 m. ketina pradėti tą plentą grįsti. Plentą gi nuo Lydos į Vileiką ketina atei- nantį pavasarį pradėti tiesti.

Abu plentų svarbiu ne vien ka- riuomenai, bet ir netoli nuo jų gy- venantiems žmonėms.

Servitutai.

Kauno gub. Žemės tvarkom. ko- misija pradėjo jau ruošties prie servitutų panaikinimo visoje gu- bernijoje. Tuo tikslu į tas vietas, kur yra dar užsilikusių servitutų, bus siunčiami valdžios agronomai ir kiti tos šakos specialistai vie- toje pasižinti su servitutų valdy-

mo papročiais ir jų gaminamais santykiais tarpe gyventojų.

Nemunaitis, Trakų apskr.

Prieš penkis metus atgal gkgk Prieš kokius 5 metus atgal čia skaityti mokaneių vargiai trečia- lis tegalėjo rasti. Dabar gi ma- tyti didelę pažangą. Tai patvirtina šių metų „pirmos komunistų“ vaikų statistika. Iš viso prie „pirm. kom.“ stoji 91 ypata — 38 berniukai ir 53 mergaitės; iš jų mokėjo skaityti 35 berniukai ir 52 mergaitės, rašyti gi — 8 ber- niukai ir 12 mergaičių. Malonos skaitlinės, ypač kad daugiaur skaityti ir rašyti mokė mergaičių, negu bernaičių, kas retai kur yra.

Augštatit.

Stoka darbininkų.

Jau pavasarį nelengva buvo kanalizacijos darbams gauti, kiek reikiant, darbininkų. Dabargi, kuomet prasidėjo dar telefonų vielų inkasimas žemėn ir beto dar gabenimas iš čia darbininkų Gardinane statyti tvirtovei, — tai taip sumažėjo darbininkų skai- čius, kad tiesiog nėra kaip toliau tęsti kanalizacijos darbų. Nutar- ta todėl dargi dalį tų darbų su- laikyti. Tokia darbininkų stoka spiria tečiau jau šiandien pradėti galvoti: kas bus pavasarį? ir dai- ryties iš kur parsigabenus darbi- ninkų neatidėtiniais darbams.

Vileika.

Vileika buvo iki šiol vienii-vie- nas Vilniaus pavieto miestas, kurs neturėjo katalikų bažnyčios. 1778 m. buvęs čia karmelitų vienuoly- nas ir bažnyčia, bet nežinia dabar dargi, kur jie stovėjo. Devyniolik- tame amžiuje buvo pradėta čia bažnyčia statyti, bet 1874 m. val- džia ją pavertusi į cerkvę. Šiomis dienomis tik Vileikos gyventojai susilaukė savo naujai pastatytos bažnyčios pašventinimo.

— „Liet. Žin.“ —

Iš Rusijos.

PABĖGO KALINIAI.

Iš Varšvos pranešama, kad nesenai iš psichiatrijos ligonbu- čio pabėgo žymūs prasikaltėliai, — Lange, Degtiarev ir Zigmunt. Jie už didelę eilę užmušimų (dau- giausia politišku) buvo nuteisti mirtin, bet paskui mirties baus- mės buvo pakeista katorga. Ligonbu- čin jie buvo patalpinti ištyrimui. Nežiūrint ant to, kad jieš- koti pabėgėlių sukilo visa miesto policija, jų surasti nepasisekė.

PREMJERAS SERGA.

Peterburgo valdiškose sferose sukėlė daug kalbų umaz ministrų pirm. V. N. Kokoveco po apsigimas Romoje. Daug apie tai rašyta ir laikraščiuose. Žino- ma, galų-gale pasklydo žinia, kad greitai laiku bus paskirtas nau- jas premjeras, kuris kitaip pavarys valdymo darbą. Vienok pasi- rodo, kad Kokoveco liga visai nepavojuinga ir kad jis pasiliks ir toliau savo vietoj.

MASKVIEČIŲ LĖNGVATIKYSTĖ.

Kiek laiko atgal, Maskvos mies- to dalyj vad. Zamoskvoriečje, pa- plito žinia, kad šv. Klimento šventnamyje ant Piatnickos gt. prisikėlė numirėlis, kuris „spa- cieriuoja sau šventykoje. Vakare prie šventykos susirinko didžia žmonių minia. Vienok šventykos sargas nė vieno neleidė vidun, tvirtindamas, kad nėra visai nu- mirėlio. Galop liko išrinkta depu- tacija iš 10 žmonių, kurie apžiur- rėjo šventykos vidų ir persitikri- no, kad tenai nieko nėra. Vienok minia tam nepatikėjo. Liko parei- kalauta policija, kuri ir išvaikė tą minią, susidedančią iš kelių tukstančių žmonių.

Pasirodo, kad temstant, kada

pradėjo degt lempas, vienas vai- kas palipo ant šventykos palan- gės ir, pažiūrėjęs per langą pata- tė, kad šventykoje vaikščioja žmogus „panašus ant numirėlio“. Persigandę vaikai tuoj išbėgiojo, o ta žinia išsiplatino po miestą.

V. DUMA EINA KAIRYN.

Daug labai kalbama ir rašoma apie V. Dumos atstovų „ėjimą“ kairyn. Net čjo paskalos, kad ka- dėtai (laisvės partija) ir progre- sistai tariasi eiti tuluose klausi- muose, išvien ir sudaryti kairųjį bloką. Tečiaus pasirodo kad tas visai negalima. Dabar gi tarpe Dumos atstovų apsiरेिका kokis tai savotiškas „brudėjimas“. Vi- si kalba, kad reikia daugiau veik- ti, daugiau suteikti valstijos gy- ventojams pagerinimų. Šiaip ar- taip, o tas viskas pastumė jų prie produktiviskinio darbo ir, žinoma, padarys kaireinius. Yra tokių atstovų, kurie, neuzganėdin- ti Dumos veikimu mano atsiskak- ti nuo atstovavimo.

KRIKŠČIONIS AR NE-KRIKŠČIONIS.

Tarpe vidaus dalykų ir izdo mi- nisterijai eina ginčas — ar „tik- ri“ yra krikščionis tie žydai, ku- rie persikrikštijo Finlandijoje be tam tikro valdžios leidimo. — Vi- daus dalykų ministeris tvirtina, kad tie persikrikštiję žydai nėra dar tikri krikščionis, ir jų teises, kaipo žydų, reikia apbrūznuoti, kol jie negaus valdžios leidimo persikrikštiję. Izdo ministeris sa- ko, kad tie žydai yra tikri krikš- čionis ir, kaipo tokie, neturi but- varžomi. Jūs reikia tiik bausti už „neprašymą“ valdžios leidimo.

IDEALISKAS LAKUNAS.

Placiai Rusijoje žinomas laku- nas Utočkin, kuris tula laiką bu- vo Peterburgo ligonbutyje, dabar randasi Odesoje. Pasirodo, kad jis, budamas ligonbutyje, labai kankinosi ir troško kuogreičiau- siai jį apeisti. Galop, kad grei-

čiau pasiiluosuoti, jis apskelbė badavimą ir 4 paras kategoriškai atsisakinėjo nuo valgio. Penktą parą jis nustojo jausmų; tada pradėjo jį penėti su pagalba prie- taisų. Kada šiek-tiek jis pagerė- jo, tuoj pranešė, kad geriau mirs iš bado, negu liks toliau ligonbu- tyje. Gydytojas pasižadėjo jį pa- liuosuoti, kaip tik jis pasitaisys po badavimo. Kada jį išleido iš li- gonbučio, jis tuoj išvažiavo Ode- son, kur mano vėl užsiimti orlai- vyste.

Mat, jis buvo sunkiai susižei- dęs, nupuolus jam su orlaiviu ant žemės. Tas aiškiai parodo, kokis pasišventimas ir kokie jausmai apsiरेिका pas tulus orlaivinin- kus.

ISPIRKO NUO ŽMOGDZDŽIŲ MILIJONIERIŲ.

Kaip pranešama iš Tifliso (Kaukazas), žmogždžijų šaika buvo pagavusi milijonierių Ana- novą. Jo giminaičiai užmokėjo žmogždžiams 50,000 rublių ir paliuosavo jį. Ananov tuoj išva- žiavo užrubežin.

NAUJAS APSVIETOS MINISTERIS.

Peterburge paplito gandas, kad vieton apšvietos ministerio L. A. Kasso bus paskirtas pirkljybos ir pramonės ministerio draugas D. P. Konovalov.

DŽUMA RUSIJOJ.

Tulose vietose pietinės Rusijos apsiरेिका džumos epidemija; nuo jos mirė kelios dešimtys žmonių.

KAUKAZO POLICIJA.

Laikraštis „Zak.“ praneša apie šitokį baisų atsitikimą ant stoties Mechet. Kunigaikštis N. A. Cia- ianov pasiuntė perdavimui anglis į Tiflisą. Ant stoties Mechet kuni- gaikštis, pamatęs, kad su jo an- glių pardavėju deriasi bufeto tar- nas, priešjo prie jų artyn ir patsai susitaikė keslink kainos. Anglis buvo parduotos, bet pirkėjas ne- mokėjo pinigų. Kilo ginčai. Tuoj kunigaikštį apspito bufeto tarno draugai ir mušdami bei stumdyda- mi nuvedė jį pas antstolį. Ant- stolis, nieko neklusdamas, įsive- dė kunigaikštį į kambarį ir pra- dėjo baisiai mušti, kur tik patai- kė, stambiomis rykstėmis. Paskui, paėmė šautuvą ir juom mušė kun. N. A. C., iki sulaužė šautuvą. Ta- da jis ištraukė šoblę, bet kuni- gaikštis sulaukė antstolio ranką. Kada gi įdūkęs antstolis antra ranka ištraukė revolverį, tai ir tą ranką kunigaikštis sulaukė. Tuo- met antstolis pradėjo šaukti „Žmogždžis! Mušk jį šautuvų kulbėmis!“ Nors policistai tuoj įbėgo kambarin, bet nepradėjo mušti. Tada antstolis ištraukė iš vieno policisto rankų šautuvą ir juomi pradėjo mušti kunigaikštį, o paskui nuvarė jį į koki ten tvar- tą ir uždarė jame ant raktų. Tam- te tvartė kunigaikštis prabuvo nuo dienos 12 v. iki 6 v. vakaro. Galop atėjo antstolis su savo pa- gelbiniškais ir nusivedė „kuni- gaikštį“ pas bufetiką. Bufetėikas užmokėjo reikalingus už anglis 12 r., bet kunigaikštis tų pinigų neėmė ir pranešė, kad tuoj pa- duos skundą vietiniam gubernatoriui. Šitas atsitikimas sujudino visos apselinkės gyventojus.

Pertikrino.

Du girti studentai paėmė kai- mielį į savo tarpą ir klausia:

— Pasakyk, dėde, ar tu esi asi- las, ar tik taip kvailas?

— Nežinau tikrai, bet stoviu tarpe vieno ir antro...

Studentai pasitraukė. J. J. N.

FELJETONAS

Dora ir nedora.

Kur tik nepasisuksi, o jau apie dorą tai tikrai išgirsi. Ar tai skaitysi laikraštį, ar klausysi prakalbininko kalbos, ar šiaip jau žmones girdėsi kalbant — vis-vien ką-nors apie dorą išgirsi. Ir iš- tikrųjų apie dorą parašytos knin- gos, laikraščiuose telpa ilgiausi straipsniai, net ir tas mažytėlis korespondentukas ir tas nepamir- šta apie ją paminėti.

Apie dorą ir gerbiamas klebo- nas iš sakyklos iškilmingai surė- žia pamokslą ir tai ne bet kaip, net remdamasi raštu šventu ar šventųjų biografijomis, o per iš- pažintį, tai net nedorėliui „paku- tą užduoda“.

Laisvamani dar „mandages- nis“ ir už kleboną, jis tiesiog iš žmogaus reikalauja ir tai tik vie- no svarbiausio dailto — doros. Pas jį religija (bažnyčia), tradi- cijos ipročiai niekis, by tik dorai gyvena.

Socialistas gi kiek tik kvapo teturi — šaukia:

— Kapitalistai — kraujageriai, nedorėliai!

— Kunigai — valkatos, nedo- rėliai!

— Tautiečiai — nedorėliai!

Jis viso pasaulio žmones mato nedorėliais, išskirian tik socia- listus.

Tautietis, tai, lyg anas muitin-

kas, dusauja už savo nedorybes, bet visgi ir jis gilumoje savo sie- los reikalauja doros, nes, anot jo, be doros negalimas ilgesnis tau- tos gyvenimas, negalima šeimyna ir negalimas joks prakilnesnis darbas.

Apie dorą kalba pražilęs senelis, suaugęs vyras ir jaunikaits; apie ją kaiba motinos, o dukters, tai net sapnuoja, kad tik gaut do- rą vaikiną.

Taip. Apie dorą visi kalba, bet pažiūrėsime kaip elgiasi.

Geriausios kningos apie dorą autorius gana tankiai atlieka ne- dorius darbus, o laikraščio redak- torius, ypatingai pas mus, parašo didžiausius šmeizimus, melagys- tes, kolionės, — apie tat mes visi esame patyrę, vienok savęs nedo- ru nevadina. Sulig jo — tai visi kiti nedori, o jis sau „šcyras“.

Gerbiamas klebonas po gero pamokslu labai tankiai vakarėlyje pakibina savo panaite, gospadine vadinamą; kartais jis atlanko net ir Kuny Ailande šventasias vietas, praleidžia šimtus, o atėjusią kle- bonijon naslė liepia išmest lau- kan už tai, kad jį meldžia aukos.

O, kaip jis doras ir gerbiamas!

Daugelio „laisvamanių“ dora irgi nelabai vykusi. Juk tai ne naujiena į paprasto „laisvama- nių“ grincią įėjus patėmyt ant

sienos kabantį nuogos merginos cinišką paveikslą. Na, o kiek „laisvamanių“ prisijuokia iš ti- kinčiųjų, kiek išjuokia tą, kas ki- tam yra šventu. Vienok tas vis- kas sutinka su jų dora.

Apie socialistą nėra ką daug nē kalbėti. Kaip tik pradėdi mas- tyti, tai tuo ir prisimena „baksu- kų“ atlipinėjimas, svetimų pačių pavogimas, grumojanti laiška, Kutos, Konkolauskai. Prie to- dar pridėti reikia visą žodyną ko- lionių, kurias vartoja jų organas „Kova“, kaip va: beprotis, ne- praustaburnis, liežuvnickas, čė- blaizais, sukūšis, kiauiliu poru- čikas ir daugybė kitų, kurių ne- norin atkartoti.

Bet tai dar ne viskas.

Daugelis jaunų vyrųku socialistų neioja kišeniuose po kelias at- virutes, ant kurių nufotografuos, kurį lytiški organai stačiai me- tasi į akis. Ką ir kalbėti apie to- kius socialistų dorą, reikia tiktai abejot ar jie turi nors krislelį gė- dos.

Tautiečiai ir gi nešventi. Jie mandagūs, švelnūs, tvirti, bet ne- visuomet; kartais ir juos velniu- kas iš doros kelio išveda. Juk tenka girdēt kaip žmonės kalba, kad toks ir toks bankieris (su- prantama ir geras tautietis) tam tiek nusuko, tam šitiek. Kitas vėl gi svetimomis lėšomis knin- gelij prisispausdina ir tam pana- šias štukas iškreičia. Vienok tar- pe gerų tautiečių tokių labai ir labai mažai. Jie del tų nedidelių, taip sakant, „bizniškų“ nedorumų ir neskaito save šventais ir ne-

skelbia, negarsina savo dorybės.

Apie tėvų, vaikų, merginų ir vaikinių dorą nekalbėsim; jų tiek daug ir tai įvairiausių pakraipų, slogynių ir amžiaus. Kad tą pilnai išrišti, reikėtų turēt Saliamono galvą, o kad jos neturime, tai ir apleisime.

Ir taip visi kalba, visi reikalau- ja doros, bet daugelis jos reika- lauja tik iš kitų, o ne iš savės. Iš kito reikalauja doros labai lengva, iš savės pareikalaut jos labai sun- ku. Daugiausia apie dorą šukau- ja tas, kuris jau jos yra nusto- jęs: toks savo šauksme nori pa- skandyti savo nedorumą.

Ar ne del stokos padorumo ki- la visi skandalai organizacijose, ar ne del jos kila vaidai tarp mūsų visuomenės vadovų?

Pagaliaus, kas gi inėse į mus tar- tą didžiausią vienos kito neapken- timą, jei ne doros stoka.

Kas gi paverė nekuriuos mūsų laikraščius į mėšlyną? Kas gi i- vedė laikraštijon tas bjauriausias kolionės, šmeizimus, užgaulioji- mus, prieš kuriuos net visuomenė prisieina protestuoti! Kas? Tai doros stoka.

Kas gi privertė eit prieš apšvie- timą? Kas nuo pagrindų liepė šaukti: „Deginkite laikraščius“! Kas gi nurodė, kad reikia griant kultūrines organizacijas? Ant ga- lo delkogi tula lietuvių sriovelė pradėjo eit prieš pažangą, prieš mokslą prieš žmonių kilimą? Tik ilgiau pamastykime.

Atsakymas tėra vienas: Ne- dora. P. Pakaitis.

X—21—13.

„Ruta“ Tilžė. 1913 m. Pustl. 32. Kaina. 15 c.

Griuvėšiuose. Gyvenimo vaizdelis. Konstantinas Jasjukaitis. „Laisvės“ spauda, So. Boston, Mass. 1913 m. Pustl. 46 Kaina 15c.

Zenya ir žmogaus gyvenimo siekinys. Parašė Barabošius. „Laisvės“ spauda, So. Boston, Mass. 1913 m. Pustl. 30. Kaina 10c.

„Draugija“ N 81. Turinys: kun. A. Dambrauskas — a. a. vyskupo Gasparo Cirtauto paminėjimui, M. Gustaitis — Poezija (eilės), Putinas — Varpininkas (eilės), M. Gustaitis — Trejopa meilė (eilės), Putinas — Juodas kryžius, Bendra pilis (eilės) prof. K. Paltarokas — Socialis klausimas, J. D. Kareivis — Dvejopas galas, A. Maliauskis — Belgijos valstiečių sąjunga, Bibliografija ir kritika, A. J. — Horodlo (Gardelio) unija, a. a. kun. Pelikšas Sereika.

„Jaunimas“ už spalių mėn.

„Moksleivis už spalių mėn.“

„Pavasaris“ N 10.

Vietinės Žinios

Kun. Vladislovo Dembskio laidotuves. Lapkričio 16 d., nedėlio, Middle Village (Brooklyno priemiestis) krematorijoje tapo sudegintas kunas kun. Vladislovo Dembskio, kuris pasimirė lapkričio 14 d., 1 val. po pietų, Serantone, Pa. Kun. Vl. Dembskio kunas tapo sudegintas todėl, kad velionis gyvas budamas skaitė tokiū numirėlių laidojimo būdą geriausiu bei tinkamiausiu; tos idėjos patinimui tarpe lietuvių jis išvertė liet. kalbon knigėlę „Kaip geriausiai laidoti numirėlius“.

Kun. Vlad. Dembskis buvo tvirtos valios žmogus ir uoliausias laisvos minties skelbėjas tarpe lietuvių. Tai buvo vienas iš prakiliausių lietuvių, kurie nieko nesigailėjo delei savo idėjų praplatinimo, delei lietuvių naudoms.

Velionio kuną parvežė iš Serantono Brooklynan 5½ val. vakare; nuo stoties (Hoboken, N. J.) kunas buvo atlydėtas pas p. Draugelio svetainę (73 Grand Str.), kur buvo susirinkęs gražūs lietuvių būrelis — salėje p. J. O. Širvydas susirinkusiems plačiai papasakojo apie velionio, Vl. Dembskio, nuopelnus bei jo gyvenimą.

Paskiau velionio kunas, lydimas 16 karietu, kuriose važiuo Vl. Dembskio pagerbėjai, tapo nugabentas krematorijon, kur laukė jau apie 80—100 žmonių.

Krematorijoje prakalbas laikė d-ras J. Šliupas, p. Račkaukas ir p. J. Augunas. Tai buvo labai griaudulingos atsisveikinimo su velioniu prakalbos. Atidarius karstą kiekvienas iš susirinkusių dar kartą pamatė vel. Vl. Dembskį ir pasakė paskutinį atsisveikinimo žodį... Štai, galop, karstas su velionio kumu tapo įstumtas krematorijos pečiun sudeginimui. Visų susirinkusių nusilenkė galvos, visų akys matėsi apgailos ašaros — visi jautė, kad persikyrė amžinai su vienu iš geriausių savo draugu, su laisvos minties skelbėju...
Kaikurie iš susirinkusių labai griaudžiai verkė; ypač karštai aimanavo atidengus velionio karstą ir tariant jam paskutinį sūdiev, poni L. Šliupienė ir p-lė Hipatija Šliuputė. Mat, jiedvi per ilgus metus gyvenant kartu buvo su juom tvirai sujungtos draugiškos ryšiai, nes visas velionio gyvenimas — tai pilnas meilės ir prakilumo. Kun. Vl. Dembskio

laidotuvesna atvyko visa d-ro J. Šliupu šeimyna.

Laisvės Kareiviai iš So. Bostono prisituntė puikų gyvū gėlių vainiką.

Pasibaigus laidotuves, visi susirinkusieji išsikirstė apimti apgailos ir nusiminimo jausmų Tegul kiekvienas iš velionio Vl. Dembskio pagerbėjų užlaiko širdį savo atmintyje jo prakilniasias mintis, jo laisvės idėjų! Tegul velionio vardas bus gerbiamas visų lietuvių ilgus-ilgus metus...

Kun. V. Dembskio laidotuvių vakarėlis. Po sudeginimo velionio kun. Vladislovo Dembskio kuno, kaipkurie palydėjusiuji jį amžinan atilsin sugrįžo į p. Draugelio salę, kur buvo parengtas tam tyčia vakarėlis. Susėdę svečiai prieš savęs apie velionį kun. Dembskį, kurio didelis ir gražus paveikslas, gėdula apdengtas, buvo pastatytas vienas stalo gale ir apie įvairius kitus dalykus. Šiek-tiek užkandus, vakaro vedėjas, p. A. M. Martus, paprašė d-ro J. Šliupo, kaipo artimiausio kun. Dembskio draugo, papasakoti susirinkusiems svečiams apie velionį. D-ras Šliupas trumpoj savo kalboj aiškiais ruožais nupiešė kaipurios velionio charakteringas ypatybes bei jo įsitikinimus. „Kun. Vladislovas Dembskis“, — sako d-ras Šliupas, — „buvo ne vien tik laisvamaniš, ne vien tik didelis, gal vienas didžiausių socialistų, betgi ir pavyzdingas žmogus. Jo gyvenimas buvo tyras ir gražus. Ligi paskutinių savo gyvenimo valandų kun. Dembskis buvo nukreipęs savo viltį laisvamanybon ir socializmanui...“ Toliau apie velionio kun. Dembskio nuopelnus bei apie dalykus su juo besirisančius kalbėjo dar p. p. Račkaukas, Širvydas, d-ras Bevečiūnas, Keistutis Šliupas, Lutkauskas ir p-lė O. Karaliūtė nuo vietos moterų. P-as Keistutis Šliupas papasakojo apie kun. Dembskį, kaipo pirmutinį savo mokytoją. Kun. Dembskis, kaipo mokytojas, būvęs gana šurkštus ir mokino sulig savo ypatingu, senovišku metodu. Tačiau, kun. Dembskis, kaipo mokytojas skyrėsi nuo kun. Dembskio, kaipo žmogaus.

Rods, sumanius J. Šliupui išleisti velionio biografiją, suaukotas kun. V. Dembskio biografijos fondan 31 dolaris. Čia paduodame ir aukavusiųjų vardus.
Po 2 dol. aukavo: ponis B. Daunorienė ir p. M. Būčinskas.
Po 1 dol. aukavo: d-ras J. Šliupas, P. Stankevičius, J. O. Širvydas, dr. A. Bacevičius, A. Shrupskis, V. Jankauskas, P. Kiburis, J. Ambraziejus, Pr. Živatkauskas, J. Banulis, O. Karaliūtė, K. Brazys, B. Vidžiūnas, A. Liutkauskutė, V. Daunora, P. Kisieliūnas, V. K. Račkaukas, V. Struogis, Struogienė, A. Martus, J. Gagalas, J. Lutkauskas, J. Augunas, O. Draugeliūtė, J. Mikaitis ir V. Sibanauskas.
Po 25c. aukavo: K. Kriaučiūnas, J. Ambrozaitis, P. Inca ir M. Mizara.
Be to, reikia paminėti, jog šiame vakarėlyje išrinktas tam tikras literatinis komitetas, kuris surinks medžiagą a. a. kun. V. Dembskio biografijai, ją apdirbs bei sutvarkys. Komitetan išrinkti šie asmenys: Dr. J. Šliupas, p. V. K. Račkaukas ir p. J. O. Širvydas. Aukų rinkimo ir kontroliavimo kmitetąn išrinkti šie: pp. P. Stankevičius, V. Sibanauskas ir p-lė O. Karaliūtė. Prie šių pastarųjų, aukų rinkimui ir kontroliavimui, dar paskirs du asmeniu vietos Liet. Laisvamanių Susivienijimo kuopa iš savo šnarųjų.

Jeigu neklystame, ši vakarėlij parengė vietos L. L. S. (Ferreiro) kuopa.

Mikas Petrauskas nuo lapkričio 20 d. apsigyvena New Yorke — 101 W. 117 gt.

Lapkričio 12 d. „Vien. Liet.“ redakcijoje apsilankė lapkričio 11 d. sugrįžęs iš Lietuvos ant laivo „Kaiser Wilhelm II“ žinomas tarp „Amerikos lietuvių veikėjas, Nikodemus Želvis iš Waterbury, Conn. Lietuvon gi jis buvo išvažiavęs rugsėjo 9 d. š. m.

A. ė a. Pov. Greiviškis. Lapkričio 6 d., išsirgęs 4 savaites Brooklyno ligonbutyje, mirė Pov. Greiviškis, S. L. A. 76 kp. narys. Velionis turėjo 23 m. amžiaus, buvo nevedęs. Paėjo iš Kauno gub., Zarasų (Ežerėnų) pav., Panedėlio par., Narijūčių kaimo. Amerikoje išgyveno 5 metus, siuvėjas. Lapkričio 9 d. buvo gan iškilmingai palaidotas šv. Traicės kapinėse — lydėjo apie 100 žmonių ir 25 vežimai. Jo du broliu ir sesuo uždėjo ant kapo du gyvū gėlių vainiku.

Lapkričio 15 d. ant laivo „Czar“ (Rusijos-Amerikos linijos) išvažiavo Lietuvon Vincas Alksnis iš New Britain, Conn. Jis paeina iš Giraičių kaimo, Šventezerio gminos, Seinų pav., Suvalkų gub. Amerikoje pragyveno apie 8 metus. Nuo 1908 m. Vincas Alksnis buvo uolum „Vien. Liet.“ platintoju ir vienu iš geriausių jos sądarbininkū bei korespondentū. Ypač jis atsižymėjo savo labai turiningomis ir kiekvienam skaitytojuj pageidaujamosios korespondencijomis. Jis pasižadėjo bendradarbiauti „V. L.“ ir ateietyje, priduoant žinias ir straipsnius iš Lietuvos. V. Alksnis išvažiavo Lietuvon su tikslu pasinaudoti manifestu delei karėivavimo. Gal but, kad jis po tulo laiko sugrįš Amerikon.

Mitchelis išvažiavo. Tik-ka išrinktas New Yorko ir Brooklyno miestų majoru John Purroy Mitchell iškeliauo trijomis savaitėms į Panamą. Naujasai majoras pasirengęs ton kelionėn, idant šiek tiek pasilsėti ir savo nestiprią sveikatą sudrutinti.
Majoro rinkimuose John Purroy Mitchell (fuzionistas) gavo 355,888 balsus; McCall (demokratas) 234,679 bal.; Russell (socialistas) 32,109 bal. Taigi Mitchelis gavo 121,209 bal. daugiau už McCallą. Tatas aiškiai muos parodo, kad garsioji Tammany Hall, kuri per ilgus laikus laikė savo randošmiesto valdžią, šiuo tarpu pralaimėjo. Šitie rinkimai skaitoma mirtinuojū smugiū, kuris uždnotas tamaniėiams. Vargiai begu jei nuo to smugio visiškai pasveiks.

Didelė eksplozija. Pereitą savaitę ant North Tryliktos ir Kent ave. Standard Žibalo kompanijos dirbtuvėje išliko eksplozija, kuri sudrebino visus apilinkėje esančius namus. Kad kas būtų žuvęs, neteko dar sužinoti. Tik lekianti iš langu stiklai ketėtą sužeidė.

ŠIS TAS.

Originališkas ligonbutis. Muencheno mieste (Bavarijoje) d-ras Roblich po ilgą ištyrimų persitikirino, kad visos žmogaus skilvio bei žarnų ligos paeina nuo to, kad žmonės vaikščio-

ja dviem kojom. Tas įprotis, jo nuomone, visai nenormališkas ir priešingas gamtos įstatams. Jis sako, kad reikia ėjimui sunaudoti kojas ir rankas. Pasiremdamas ant to išvedimo, d-ras Roblich atidengė ligonbutį, kuriame jis ir gydo savo pacientus naujai išrastu būdu: kasdien, keturis kartus po 20 minučių, jis priverčia savo ligonius bėginėti ant keturių. Nereikia abejoti, kad Roblich ligonbutis turės didį pasisekimą ir greit pragarsės, nes žmonės tankiai mėgsta, kad iš jų karštas dikėiai pasijuoktų.

Įdomus vienok reginys, kada Muencheno ligonbučiuo gyventojai virsta keturkojais.

Japoniška.

— Tai tamstą Japonijoj buvai? Turbut išmokai taipgi jų kalbą? — Žinoma...
— O kaip jie vadina medį? — Tam.
— O kaip jie vadina du medžiū? — Tam, tam.
— O kaip vadina girią? — Tam, tam-tam, tam-daram, tam, tam, tam... J. J. N.

Šių laikų jauna pora. (Monologas.)

Nuotaka dideliame išgąstyje, sąsrodama, mėtosi buduare.
— Ach, Dieve mano! Štai jau dešimta pasibaigė, juk kiekvieną minutą gali ateiti mano Pranas, o jokiū būdu negaliu surasti savo dantų; velniai žino, kur aš juos įkišau. Tai bus siurprizas, kada jis pamatys, kad mano burnoje nėra nė vieno danties (jiškško toliaus žando).

(Monologas. 2.)

Jaunikis Pranas, taipgi labai susimėrvavęs bėgioja iš vieno galo kambario į kitą ir verčia-knišasi po visas spintas bei komodes.
— Prakeikimas! Juk reik atsitiikti tokiai nelaimėi! Lygiai dešimtai valandai pasibaigus aš turėjan buti pas Petrusę, o mano dešimtosios akies nēr ir nēr. Nejaugi reiks susitiikti su ja sukraipyto amuro pozoje. O! (vis jiškško akies).

(Dialogas.)

Pranas įeina Petrusės kambarin perrišęs kairiųjų akį. Nuotaka sutinka ji-su užrišta skaraite burna.

— Ach, mano širdelyte, tu nepatikėsi, kaip man skaudu. Šiandien tik viena akimi galiu žiūrėti ant tavo gražaus anoliško veidelio: kairiosios akies uždegimas privertė mane užsieti šitą ryšį. Atleisk man, mano drauge, sukrypsium tavęs garbintoju.

— Ach, Pranak, man ir tavo viena akis už viską brangesnė pasaulyje. Stebėtinas dalykas — kokia tarp mūsų simpatija: tau pradėjo skaudėti akis, man, tuom pačiu laiku, pradėjo gelti dantis, aš tik-tik galiu delei skaumo kalbėti ir butinai turiu laikyti skarike uždengtą burną.

Pranas parėjęs namon labai sujudintas pamatė, kad jo mylimoji kažukiė žaidžia su jo dingusia akimi. Petrusė gi pamatė, kad jos bolanka Zizi ką-tai graužė po kanapos. Pažiūrėjusi tenai, ji surado savo žandą išdykusio žuonyčio dantysė.

STIPRUS NUODAS.

Maistas, kurį mes valgome, ne visuomet yra visiškai suvirinamas, kai-kurios dalelės liekasi kune. Sveikose ypatose, kuriose kiekvienas organas veikia reguliariai, šios dalelės yra prašalinamos be jokio trukdėnio. Jeigu virinimo organai nedirba taip, kaip tai turėtų, tai nesuvirintos

dalelės rugsta ir pusta, pagaminamos stiprų nuodą, kurį kraujas išnešioja po visą kūną. Tai paaškina, kodėl visas kunas sugenda, kuomet viduriai yra apsinkinti. Tokiam atsitikime Trinerio-Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra atsakantis vaistas, nes jisai visiškai išvalo vidurius ir užlaiko juos tyrais. Jisai išvarys visas atmatas ir tuom pačiu tarpu sustiprins vidurius taip, kad jie galės atlikti savo darbą be jokios pagalbos. Jisai yra geras visose skilvio, kepenų ir vidurių ligose. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Raumenų ir sunarių štyvumuose, sutinimuose ir išsisunkimuose Trinerio Linimentas suteiks jums greičiausiai pagelbą.

BALIJUS IR DAINOS! „Aidas“ choras parengia puikų balijų su dainomis, Ketvergė — Thanksgiving Day — 27 lapkričio-Nov., 1913. Columbia svetainėje, 736 3-rad ave., kampas 24-tos str., So. Brooklyn, N. Y. Pradžia 3-čią val. po pietų. Įžanga ypatai 25 centai.
Visus kviečia „Aido“ choras.

BEIKALINGAS PARDAVEJAS Pardavinėti musų prekes: sidabrinis šauktus, viryklos irankius, britvas, ty-pewriteris ir kitus daiktus. Dirbt gali visą laiką arba vakarais. Uždarbis nuo \$5.00 iki \$25.00 ir savaitę. Rašyk lituviškai pas: Co-operative Bargain Exchange, 1823 W. Mulberry St., Baltimore, Md. (48)

BEIKALINGAS LIETUVIS, mokantis gerai lenkiškai, rusiškai ir angliskai kalbėti. Turi būti pilietis. Atsisaukit į „Vienybės Lietuvinių“ administraciją pridėdami už 2c. markę.

AR TURI Mano katalogą knigų, skrybėlių ir kitokių daiktų, kaipo tai: maldaknigų lietuviškų, lenkiškų, rusiškų ir angliskų ir šiaip visokių knigų; popierių laiskams su lietuviškais, lenkiškais ir rusiškais apskaitymais ir tt. visokių daiktų. Rašykite šiandien, o gausite katalogą dykai.
C. Kentraitis, 448 Leonard Str., Grand Rapids, Mich. (49)

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslo Kolumbijos Kolegijoj Geriausiai prižiuriu moteris palag ir visokiose ligose, — už pigią prekę Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliskai.
Mrs. A. Hopp, 220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: East New York 1643-W. 31-12-13

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda butėrnė labai geroje vietoje, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų; bižnis eina gerai per 20 metų. Prieštastis pardavime — keliasje į šėlynę. Kreptkė sekantiū adresu: John Kovach, 36 Grand st., Brooklyn, N. Y. (48)

Galvos Skaudejimas

neprivali buti lengvai traktuojamas. Jia reikalauja greitos pagalbos ir greito palengvinimo. Imkit

Severos Plotkelės nuo Galvos Skaudejimo ir Neuralgijos

Severas Wafers for Headache and Neuralgia o atjausite tą, ko reikalaujate: greita palengvinimą galvos skaudėjimo. Jos išeina jums ant sveikatos. Laikykit visados jų dėžutę po ranka. Kaina 25 centai už dėžutę su 12 plotkelių.

Užketejimas

galvos sukimai, tulžiavimas ir panašūs nesveikimai iš jaknų duodasi lengvai gydyti, jeigu vartosime

Severos Pigulka Del Kepenu (Severas Liver Pills)

sulig padavadijimo. Jos veikia smagiu būdu ir pataiso sirgulinojančiu žmonių sveikatos padėjimą. Imkite po vieną arba po dvi kas vakaras, o istikro jausitės daug gerian. Kaina 25 centai.

W.F. SEVERA CO CEDAR RAPIDS, IOWA.

KONCERTAS!
SCENOS MYLETOJU CHORAS
Su pagelba gerbiamo M. PETRAUSKO surengia
KONCERTĄ
kuris atsisbus
29 d. Lapkričio-November, 1913 m., McCADDIN MEMORIAL HALL, BERRY STREET, tarp So. 2ros ir 3cijos gat., Brooklyn, N. Y.
Koncerte dalyvans atsižymėję šioje apilinkėje dainininkai: p-lė El. Kancierintė, K. Kriaučiūnas, S. Vaineikis ir P. Rimkua.
Čia bus dainuota:
solo, duetai, kvartetai ir maišyto choro dainos.
Tikimes, kad kiekvienas atsilankęs bus pilnai užgarešintas.
Į trumpą laiką sugrįžus M. Potranskui iš Shenandoah, Pa., kur turėjo vakacijąs, nebvo galima surengiti kokį nors didesni muzikaliską vakarą; todėl, tam tikslnai Scenos Myletoju Choras parengia didelį koncertą.
Šitas vakaras bus paskutinis prieš adventus; todėl tikime, kad kiekvienas norės gražių dainų pasiklausyti.
Koncerto pradžia 8:15 val. vakare.
Po koncertui bus lietuviški šokiai.
Visus kviečia atsilankyti KOMITETAS.
Tiketų kainos: 50, 35 ir 25 centai.
Tiketius galima gauti „Vienybės Lietuvinių“ redakcijoje, pas J. Kundrotą, K. Liutku, Daunoro Aptiekijoje ir pas visus Scenos Myletoju Choro narius.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikios ir t. t. Direktorius M. PETRAUSKAS.

LIBAVA - LIETUVIŲ \$39 ir 42.

Nov. 1 Carmania.
" 5 Lusitania.
" 15 Caronia.
" 19 Mauretania.
" 29 Carmania.

CUNARD LINE iš BOSTON į LIVERPOOL.
Laivakortė prekės:
Liverpod \$32.50.
Bremen ir Hamburg po \$35.00.
Libava per Hull \$37.00.

CUNARD LINE iš MONTREAL į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL į LIBAVĄ.
Laivakortė prekės:
Southampton \$31.25,
Libava per Hull \$35.00.
Bremen \$33.00.

Laivai išplaukia iš Montreal:
Nov. 1 Ansonia.
" 15 Andania.
" 22 Ascania.

WHITE STAR LINE
Liverpod, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakortė prekės:
Liverpod \$35.00.
Southampton \$33.75.
Libava \$37.00.

Laivai išplaukia:
Nov. 1 Majestic.
" 6 Adriatic.
" 8 Oceanic.
" 13 Celtic.
" 15 Olympic.
" 20 Cedric.
" 22 Majestic.
" 27 Baltic.
" 29 Oceanic.

BĖKIM GREICIAU!

Nes dabar yra proga užsielti Rūdnines ir Žiemines drapanas ant ordo-rio pos Lietuvių kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siu- sus suviam už \$12
iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir, pritaikymą tai nūr ko klausit, nes jau seniai yra visama žino- mas kraučius, kurio darbu visi geri- si. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant ordo-rio atsakandai di- džiausiam pasirinkime, nuo \$18.00 ir sukščiau. Mūsų dirbtuvė atdara kas diena ir nedėlidentais orderius pri- mam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. Pagal Williamsburg Tiltą.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į vi- sss šalį.

Apie laivakortę prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. marķę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iš- keliaimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusius pas mus lavakortes, mes pasitikame ant dyto, aprūpiname ba- gažas, nuvedame ant laivo ir parupi- name nuo konsulo popierias parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rub- lius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Provi- dence — Joy Line į šiuos miestus:
Boston'ą \$2.40,
Worcester'į, \$2.40,
Fall River \$1.75,
Providence \$1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio ad- reso:
J. J. Pauksztis & Co., 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
Bianos išplaukimo October ir Novem- ber mėn., ir laivų vardai.

RED STAR LINE į ANTVERPEN.
Laivakortės prekės \$35.00.
Nov. 5 Finland.
" 12 Lapland.
" 19 Zealand.
" 26 Kroonland.

RED STAR LINE iš PHILADEL- PHIA, PA. į ANTVERPEN — \$33.00.
Nov. 7 Manitow.
" 21 Maniton.

HOLLAND-AMERICAN LINE į ROTTERDAM.
Laivakortės prekės \$37.00.
Nov. 4 New Amsterdam.
" 11 Noordam.
" 18 Ryndam.
" 25 Rotterdam.

NORTH GERMAN LLOYD į BREMEN.
Laivakortės prekės \$37 ir 40.
Nov. 2 Bremen.
" 4 George Washington.
" 7 Kronprinzessin Cecile.
" 14 Kaiser Wm. der Grosse.
" 16 Prinz Friedrich Wilhelm.
" 21 Kaiser Wilhelm II.
" 23 Grosser Kurfuerst.
" 28 Kronprinz Wilhelm.
" 30 Friedrich der Grosse.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE į BREMEN — \$33.00.
trečia klasa \$ 36.00.
Nov. 5 Neckar.
" 12 Main.
" 26 Rhein.

HAMBURG-AMERICAN LINE į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekės \$35.00 ir \$37.50.
Nov. 1 Imperator.
" 6 Kaiserin Auguste Vict.
" 15 Preoria.
" 19 President Grant.
" 22 Imperator.
" 27 Amerika.
" 29 President Lincoln.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BALTIMORES, MD. į HAMBURG.
Laivakortės prekės \$33.00.
Nov. 11 Barcelona.
" 25 Bosnia.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš PHILADELPHIA į HAMBURG.
Laivakortės prekės \$33.00 ir 35.00
Nov. 10 Prinz Adalbert.
" 29 Prinz Oscar.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BOSTON į HAMBURG.
Laivakortės prekės \$33.00 ir 35.00.
Nov. 22 Cleveland.

RUSTIAN AMERICAN LINE į MIEPOJŲ-LIBAVĄ.
Laivakortės prekės į Libava \$33.00
Laivakort. prekės į Rotterdam \$31.00
Nov. 1 Bussia.
" 15 Czar.
" 29 Kurak.

CUNARD LINE į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVĄ.
Laivakortė prekės:
Liverpod \$35.00 ir \$37.50,
Bremen, Hamburg ir Rotterdam \$37 ir 40.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į vi- sss šalį.

Apie laivakortę prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. marķę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iš- keliaimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusius pas mus lavakortes, mes pasitikame ant dyto, aprūpiname ba- gažas, nuvedame ant laivo ir parupi- name nuo konsulo popierias parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rub- lius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Provi- dence — Joy Line į šiuos miestus:
Boston'ą \$2.40,
Worcester'į, \$2.40,
Fall River \$1.75,
Providence \$1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio ad- reso:
J. J. Pauksztis & Co., 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS LIETUVIŲ ISLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali buti kata- liku? 10
Angis darbininkų judėjimo Lie- tuvoje 15
Apuko sapnai 15
Anatomo kningelė 10
Apie kuno išlavimą 15
Albumas lietuviškos parodos „Prizyje 1900 m.“ 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltus Turazeris (Drama tri- juose veiksmuose) 20
Dangis ir žvaigždės. Populiari- ų ka lekcija iš astronomijos 10
Dayatų gadzinkos 10
Daugaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis 20
Darbininkų Kalendaris 1904. 15
Eglė žaltų karalienė. (Drama) 5-se apseirėikimuse 15
Emigracija. Apsaka iš emi- grantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokaisais dve- juose veiksmuose) 15
Gegutė (Eilės) 10
Girtuoklių Atdynos 10
Graudys Verkamai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apsaka mu- šų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kajji- mas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tra- gedija 4-se apseirėikimuse) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Išknė socialistikų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Išknė dantų ant žmogaus gy- venimo 10
Juozas Arch. Sodietais—deputa- tas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiavei- ksmė tragedija su prologu) 30
Joninė. 4-rių veiksmų drama 45
Janniejū Skrauja. Medžioklės piešinys 75
Kalabas 10
Kėkėtų Simas. (Apsaka iš uki- ninkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose ak- tuose) 25
Kunigija ir sviatiška valdžia 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovo- jo už savo tiesas 10
Kur musų iškanymas? 25
Keletas minėtių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už šė-

ms ir laisvę 15
Kaip apvesti ir laimingai gy- venti 15
Kaip darbo žmonėms išsiluo- suoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I \$1.50
Apsdaryta \$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II \$1.50
Apsdaryta \$2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą \$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50
Apsdaryta \$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75
Apsdaryta \$2.25
Abu tom. apdaryti į vieną \$4.25
Lengvas būdas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos 50
Musų Dieles. (Per ką Lietuva kentija) 10
Mokslinčius Tvardauskas 50
Naušaitis (Apsaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Paršdavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apy- saka eilėmis) 20
Pnuta — Nuskindas Žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Socialiskās Romansas) \$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Tri- jų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gy- venimo žmonių 20
Rytojų Bežurint 65
Rutin Vainikas, Mirga ir Un- dinė. (Trijs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liandis švietimas 25
Senkas Jurgis 15
Tamsybės Gulnis 15
Užstanavyk ant to gerai 15
Vargdieniai. (Apsaka iš bau- džiuos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija pen- kinose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apsaka iš Kryžiuočių laikų) 35

Rašykite
J. J. PAUKSZTIS & Co., 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Sergantioms moterims.

Sesute.—
Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi iskentėti. Jaigu kenti nuo baltųjų andrapanių, nupuoliu motės, esinevaisinga turi skausmingus ir neregulariskus per-iodus, reumatizmą ar kitokias ligas, pa- bandyk mano Namini gydymąsi, kurio išsigdydyti pati namie ir visai pigiai. Tuo- jaus rašyk aprašydamu savo skausmus ir indėk 2c. marķe atsakymui. Adresuokite: MRS A. S. HON, South Bend, Ind. Box L. V. 2

FAERMOS! FAERMOS!
Didžiausia lietuvių kolonija Mi- chigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai far- mieri. Aš esmiu pažėms parduoti toje apie linkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog \$20 akras ir brangiaus Anglika, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man par- duoti savo farmas. Tai yra gera pro- ga lietuviams įgti gerų laukų savo žmonių tarpe. Toje pačioje apie linkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir nešidirtos, visokio di- dumo farmoms. Kaina nuog \$8 iki \$20 akras. Lengviausis išmokėjimai ant dau- gelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios liktė norėsite. Turu palei upes ir žvungus ešerus. Atvažiuokite tuo- kol tebėra ant laukų įvai; tai matysi- te, kokia yra žemė, ir žinosite, ką pe- kate ir kaip kas auga. Ateinanti pavas- ri žinosite kaip pradėti ant savo že- mės gyventi. Turu pardavimui farmų su gyvuliais ir apėtais laukais. Ku- rie perka ir tuoj nori parandavoti gal atlikti tai per mane, nes aš turiu rau- daunikų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras ran- das. Atvažinokite šią vasarą pas ma- ne! Aš esmiu fermeris, ir galėsite pra- leisti pas mus savo vakacijias sveikame ir tyrame ore ir iširinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynai, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyveniti. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribėrus su automobilium jus palim- ti ir apėrosiu po farmas, kad galė- tute iširinkti kuogeriausiajį farmą. Ra- šykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapę dovanai. Adresuokite: ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan.

J. TOPILIS
120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BAGEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'Ė, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
ryto nuo 8—9. Ligonjus prima: 10 pietų nuo 2—3 ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankaukienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų iranko irne palygų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet., nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencuėgėlius, šlubi- nius žiedus, šipkortes, dvariensnius, siust pingius ir Lietuva, puikių popie- rių gromatoms rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpil- dau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem veljam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevicia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE „LIAKO AIDAI“

Tik-ką atspausť Naują Eilių Kningą „LIAKO AIDAI“ pas C. M. Lukošijų.
„Laiko Aidai“ 112 puslapių 8½x5½ col. Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidas“, nu- meriai vertės \$1.10. Tas visas kningas vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00. pas C. M. LUKOŠIŲ, 6 John str. Waterbury, Conn. Reikalanjame agentų.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuos seniausios iki naujauosios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prištįgats DYKAL. Tik iškirps šitą apskelbimą ir, prisiskų drauge su savo adresu. NYLĖTOJAI MUZIKA, čia gali gauti gerų muzikaliskų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinų, klarnetų ir t. t. Rašant man laiską, adresuokite: M. J. DAMIJONAITIS, MAIL ORDER HOUSE, 812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

“DRAUGA“?

“DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas ge- rianųjų redaktorių. Rasit jaime gerianųjų rašininkų rašty ir vi- sokiq žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. “DRAUGAS“ gvilidena svarbiausias gyvnuosis lietuvių reikalus.

“DRAUGAS“ atidėta nutams \$2, pusl n. \$1 užtenkes nutams \$3, pusl met \$150. Rašydami laiskus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

„Vienybės Lietuvninkų“

Keliaujantis Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moteris, norinčios išmokti akušeriant, dabar tu legaliską mokyklą Scrantone, Pa. Moksias pra- sidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mē- nesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplo- mas, valdžios pripažintas visoje šalyje.

Instoti mokyklon gali moteris, turinčios nema- žiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00.

Mokyklon Lietuvos prima „The International College of Midwifery“
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

nauos drukoja- mos mašinos Typewriters. Rašy- kite šlandeni, o gausite katalogų dykai. Knygos telpai parsiduoti ir yra reikalingas Agentų.

Kreipkitės per laiška a šio antmo: **A. MALIAUSKAS,** 687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.
P. S. Tei-ogai parsidoduo naminiai raka- dai (Furniture) ant i šmokesčio vietiniais kre- pitės pas mane.

J. TOPILIS
120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BAGEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'Ė, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
ryto nuo 8—9. Ligonjus prima: 10 pietų nuo 2—3 ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencuėgėlius, šlubi- nius žiedus, šipkortes, dvariensnius, siust pingius ir Lietuva, puikių popie- rių gromatoms rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpil- dau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem veljam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevicia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE „LIAKO AIDAI“

Tik-ką atspausť Naują Eilių Kningą „LIAKO AIDAI“ pas C. M. Lukošijų.
„Laiko Aidai“ 112 puslapių 8½x5½ col. Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidas“, nu- meriai vertės \$1.10. Tas visas kningas vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00. pas C. M. LUKOŠIŲ, 6 John str. Waterbury, Conn. Reikalanjame agentų.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuos seniausios iki naujauosios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prištįgats DYKAL. Tik iškirps šitą apskelbimą ir, prisiskų drauge su savo adresu. NYLĖTOJAI MUZIKA, čia gali gauti gerų muzikaliskų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinų, klarnetų ir t. t. Rašant man laiską, adresuokite: M. J. DAMIJONAITIS, MAIL ORDER HOUSE, 812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

“DRAUGA“?

“DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas ge- rianųjų redaktorių. Rasit jaime gerianųjų rašininkų rašty ir vi- sokiq žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. “DRAUGAS“ gvilidena svarbiausias gyvnuosis lietuvių reikalus.

“DRAUGAS“ atidėta nutams \$2, pusl n. \$1 užtenkes nutams \$3, pusl met \$150. Rašydami laiskus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

MORRIS ROSENFELD
4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienyose Valstijose ir Europoj Originali- nių Rozavų miltų iš žyščiausių, sveičiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonkepi- pal šios šalies ir aš noriu atrėpti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duonai.

Aš tiktai ir pasikelbiu, kad maloniai kiekvienam atsiėskusiam suteikiau visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsiėskusius. Aš užtikrinu jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramogę, tik tuo- jaus paimekit plunksną ir parašykite pas mane laiską, reikalaudami platesnių žinų apie Rozavus ir kitokius MILTUS.

MORRIS ROSENFELD,
4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA IŠTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuviu privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — \$8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Cen- tro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip surganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

K. Labanas

Su geriausiaiis advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova įiems ne yra perdėdė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inširinu formičius ir gy- vastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pil- nai užganėdinuti.

NEW YORK'OS OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'OS OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuos seniausios iki naujauosios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prištįgats DYKAL. Tik iškirps šitą apskelbimą ir, prisiskų drauge su savo adresu. NYLĖTOJAI MUZIKA, čia gali gauti gerų muzikaliskų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinų, klarnetų ir t. t. Rašant man laiską, adresuokite: M. J. DAMIJONAITIS, MAIL ORDER HOUSE, 812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuojetos ir laidotuvių Direk- torius. Krietos laidotuviams. vesel- lioms ir kriekštynoms.
Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

“DRAUGA“?

“DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas ge- rianųjų redaktorių. Rasit jaime gerianųjų rašininkų rašty ir vi- sokiq žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. “DRAUGAS“ gvilidena svarbiausias gyvnuosis lietuvių reikalus.

“DRAUGAS“ atidėta nutams \$2, pusl n. \$1 užtenkes nutams \$3, pusl met \$150. Rašydami laiskus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Lutkauskas ir Garšva. Graboriai ir Laidotuviu Direktorai. Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių. PARSAMDOME KARIETAS

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS. Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cieleje Philadelphiaje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphiaje.

GYDO LIGAS. Nuo skaudėjimo, reumatizmo, nuo visokių kraujų ligų, užkrečiamų ir slapčių lytiškų ligų. Angimo spuogų ant veido ir kuno.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S. Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms. Ties, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik neišgydė, bet dar paarsino labiau užsėdintant ligą.

GUODOTINAS DAKTARAI. Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarnas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant svieto užgimęs, išgelbstint nuo slaptos ligos.

THE PHILADELPHIA M. CLINIC. 1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. Kad Jautiesi Nesveikas, Kad Išsies Tiesiog Prie Kliniko. Kad esi nesveikas, bet nori pastoti sveiku ir laimingu.

LIETUVIŠKA APTIEKA. Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas. KRAUJO VALYTOJAS \$1.00, GYVASTIES BALSAMAS 75c, NERVŲ STIPRIKINTOJAS 50c ir \$1.00.

Gera proga visiem. Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžyčių, gramofonų visokio išdarbio.

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS. 1210 S. BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 vakarais nuo 7 iki 8 val.

VIEŅYBĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigų. Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savori giminės ar pažįstamus į Ameriką.

Delikatnos Moters. Daugel yrė delikatinų moterų, kurios yra per "delikatnos" ateiti pas mane ir atsiduoti mano globai ir galėj išgydinti.

LOXOL PAIN-EXPELLER. Geras išbraukymas su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netikrojo.

galo jos kes vardan

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS. Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus...

Sergantieji Lietuviai! AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE!

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00 Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo...

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLER... ZMIJE CZNIK RATTLESHAKE LINIMENT

SAULE Da-kari nedėlinis laikraštis. Smagiasiais lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

GERA PROGAI Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Konkursinis Geografijos Vadovėlis Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

DRO LEONARD LANDES Jūs jums be pinigų duos rodyką turite daryti...

DR A. LANDES 140 EAST 22nd St., New York, N. Y.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierių 8 ir pusės colių...

MĒNESINIS RAŠTAS Linksma Valanda. Kaina apie 15 d. KOŽNO MĒNESIO.

P. Mikolainis Box 62 New York City

Williamsburgh BATHS. Rūsiskos ir Turkiskos PIRTYS

Rusizkai Amerikonizska Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos

THE LACKAWANNA Parankiausiai geležinkelei Europos kalybantams.

Teisingiausia Lietuvizska Agentura. PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių laivų.

ZIRA 10 CIGARETTES FOR 5c. CZYSTUMA GERUMAS EKONOMIJA

The Road of Anthracite (Kietųjų auglinių koliai). Trumpiausias kelias į Buffalo.

A. OLSZEWSKIO BANKA Chicago, Illinois

P. BUTKUS LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko. Vanda žaislas, skani arčia, salda porteria, visoki vynai ir kviepianti cigara.

A. OLSZEWSKIO BANKA Chicago, Illinois. PRIMA pinigų taupinimui nuo \$1.00 ir auščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

JONĀ KULBOKA Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kviepianti Cigara.

PRIETELIAI LIETUVIAI! 12 dideliu ir 12 mažu. H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS. Buvęs 9 metų Svyriausio Višniūnų, Inspektorium Savytyų y Val-tijų Imigrantų; turi visas tiesas...

16 Balimo e. St. Wilkes-Barre, Pa. Prieš Central Dyga

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu. Knygtė Lietuviškoji ir Angliškoji kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę...

W. SLOMINSKA Mano Dirbtuve Apdovānota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupeštingą ir artistiską išdirbimą.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvių advokatas pabalgis Pennsylvaniajos Universiteta), užsilima varymu proty visose teisnuose.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius G. BENSON, 828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.